

MIKÄ KUNNALLE NIMEKSI?

Etnologinen tutkimus kunnan nimen merkityksestä kuntalaisille Kouvolan kuntaliitoksen toteuttamisen aikana

Paavolainen Taru

Etnologian maisterintutkielma

Syyslukukausi 2016

Historian ja etnologian laitos

Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Historian ja etnologian laitos
Tekijä – Author Taru Paavolainen	
Työn nimi – Title Mikä kunnalle nimeksi? Etnologinen tutkimus kunnan nimen merkityksestä kuntalaisille Kouvolan kuntaliitoksen toteuttamisen aikana	
Oppiaine – Subject Etnologia	Työn laji – Level Pro gradu -tutkielma
Aika – Month and year Joulukuu 2016	Sivumäärä – Number of pages 86 + Liite 1
Tiivistelmä – Abstract <p>Tarkastelen pro gradu -tutkielmassani kunnan nimen merkitystä kunnan asukkaille. Tarkoitukseni on syventää ymmärrystä siitä, miksi kunnan nimi aiheuttaa paljon keskustelua kuntaliitoksen toteuttamisen aikana. Tutkielmaani varten keräsin Kouvolan seudun uuden kunnan nimeä käsitteleviä tekstiviestikommentteja Kouvolan Sanomien Napakat-mielipidepalstalta. Viestien analysoinnissa käytin lähilukua sekä tulkitsevaa diskurssianalyysia. Teoreettisena viitekehystenä tutkielmassani toimivat kuntasamaistumisen ja psykologisen omistajuuden käsitteet.</p> <p>Aineistosta käy ilmi, että kunnan asukkaille merkityksellisessä kunnan nimessä yhdistyvät kuntalaisten kokemukset kunnasta sekä nimen paikannettavuus niin kielellisesti, kulttuurisesti kuin maantieteellisestikin. Kuntasamaistumisen kautta kunnalle sopivaksi koettu nimi otetaan käyttöön kuntalaisten arjessa ja kuntaa kohtaan voi myöhemmin syntyä psykologisen omistajuuden tunne, jolloin kunta koetaan osaksi itseä.</p> <p>Mielipidepalstan nimikeskustelussa esiintyneet diskurssit jakautuivat kahteen ryhmään: 'meidän' ja 'toisten' välisiä rajoja rakentaviin ja ylläpitäviin sekä tunteiden ja järjen vastakkainasetteluun. Kuntaliitoksen yhteydessä jako 'meihin' ja 'toisiin' vahvistuu, kun kuntien poliittishallinnolliset rajat muuttuvat, mutta identiteettien tasolla rajat saattavat pysyä entisellään, jolloin 'toisen' voidaan kokea tulevan omaan kotikuntaan. Muutokset kotikunnassa voivat herättää tunteita ja toisaalta vaatimuksia käyttää maalaisjärkeä päätöksissä. Sanomalehden mielipidepalsta tarjoaa kuntalaisille kanavan keskustella heidän arkeensa vaikuttavista muutoksista, jotka tapahtuvat kuntaliitoksen myötä, mutta joihin heillä ei ole aina mahdollisuuksia vaikuttaa itse.</p>	
Asiasanat – Keywords Kouvola, kunnan nimi, kuntaliitos, kuntasamaistuminen, lähiluku, psykologinen omistajuus, tulkitseva diskurssianalyysi	
Säilytyspaikka – Depository	
Muita tietoja – Additional information	

SISÄLLYS

1. Johdanto	5
1.1. Tutkimuskysymykset ja tutkimuksen merkitys	5
1.2. Monikuntaliitos	9
1.3. Kuntaliitos ja kunnan nimi	11
1.4. Kouvolan seutu ja kuntaliitokset	12
2. Teoreettinen viitekehys	16
2.1. Arki ja kunta	16
2.2. Kuntasamaistuminen	17
2.3. Psykologinen omistajuus	20
3. Aineiston esittely ja analyysimenetelmät	23
3.1. Tekstiviestikommentit aineistona	23
3.2. Tutkimusaineiston keruu ja rajaaminen	25
3.3. Lähiluku	30
3.4. Tulkitseva diskurssianalyysi	33
4. Kunnan nimi ja kuntasamaistuminen	37
4.1. Kymen perintö, luonto ja historia	38
4.2. Kokemukset ja mielikuvat	42
4.3. Nimi ja samaistuminen	44
5. 'Meidän' ja 'toisen' diskursiivisesti rakentuvat rajat	47
5.1. 'Meidän' rakentuminen	48
5.2. 'Toisen' rakentuminen	51

6. Tunteiden ja järjen vastakkainasettelu	56
6.1. Pelko ja toivo	57
6.2. Häpeä, ylpeys ja kateus	62
6.3. Maalaisjärki	64
7. Päätäntö	68
Lähteet	74
Liite 1. Napakat-palstalla esiintyneet nimiehdotukset	87

1. JOHDANTO

Anjalankoski, Elimäki, Jaala, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala yhdistyivät yhdeksi kunnaksi vuonna 2009. Seurasin 18-vuotiaana jaalalaisena paikallisen sanomalehden yleisönosastolla käytävää keskustelua kuntaliitoksesta ja kiinnitin huomiota siihen, kuinka paljon ihmiset kirjoittivat nimen valitsemisesta uudelle kunnalle. Kuntaliitosprosessin aikana koin, että kunnan nimeksi olisi sopinut paremmin uudisnimi kuin joku yhdistyvien kuntien nimistä, ja mietin uudelle kunnalle sopivia nimiä. Kun nimeksi varmistui marraskuussa 2007 Kouvola, muistan olleeni pettynyt päätökseen, sillä en kokenut, että jaalalaisena osaisin kutsua itseäni kouvola-laiseksi. Vuosia Kouvolan kuntaliitoksen jälkeen huomasin yhä palaavani ajatukseen, miten kuntaliitos olisi sujunut, jos kunnan nimeksi olisi valittu jokin toinen nimi? Siitä huolimatta Kouvola-nimi oli vuosien aikana alkanut tuntua luontevalta, ja huomasin ajoittain esitteleväni tuntemattomille ihmisille olevani kotoisin Kouvolasta. Näitä ajatuksia pohdiskellen palasin lukemaan Kouvolan Sanomien Napakat-mielipidepalstan tekstiviestejä¹ vuosilta 2007–2008, jolloin keskustelu kuntaliitoksesta ja uuden kunnan nimestä kävi kuumimmillaan.

1.1. Tutkimuskysymykset ja tutkimuksen merkitys

Tässä tutkielmassa tarkastelen, millainen merkitys kunnan nimellä on kuntaliitosprosessin aikana kunnan asukkaille. Kunnan nimi ei ole tärkeysjärjestyksessä ensimmäisenä, kun kuntaliitosta lähdetään suunnittelemaan ja toteuttamaan, mutta esimerkiksi kuntien tekemässä yhdistymissopimuksessa on oltava maininta uuden kunnan nimestä (Kuntarakennelaki 8§). Kouvolan Sanomien napakoiden aiheena oli kuntaliitosprosessin aikana hyvin usein kunnan nimi. Nimeä käsittelevien kirjoitusten määrä kertonee siitä, ettei kunnan asukkaille ole yhdentekevää, minkä nimisessä kunnassa he asuvat. Tämän vuoksi tutkielmani yhtenä tutkimuskysymyksenä onkin *mistä merkityksellinen kunnan nimi muodostuu?* Millaisiin asioihin ihmiset samaistuvat kunnan nimessä? Millaiset nimet koetaan sopiviksi tai epäsopiviksi ja miksi? Toinen tutkimuskysymys keskittyy Napakat-palstalla käytävään keskusteluun uuden kunnan nimestä, jolla haluan selvittää *millaisia diskursseja kuntaliitoksen nimikeskustelussa esiintyy?* Mikä kunnan nimessä aiheuttaa keskustelua? Miksi kunnan nimi on kuntalaisille tärkeä? Näihin kysymyksiin pyrin vastaamaan käymällä läpi kuntaliitosprosessin toteuttamisen aikana kirjoitettuja napakoita, jotka käsittelevät uuden kunnan

¹ Tästä eteenpäin viitataan näihin tekstiviesteihin napakoina.

nimeä. Keräämäni aineiston analysoimisessa käytän apunani lähilukua sekä tulkitsevaa diskurssianalyysia.

Lähestyn kuntaliitoksen nimikeskustelua ja kunnan nimen merkitystä etnologian näkökulmasta. Etnologisen tutkimuksen keskipisteenä on inhimillinen elämä ja kulttuuri, jonka ilmiöiden takaa halutaan tavoittaa ihminen merkityksenantoprosessien kautta ja pyrkiä ymmärtämään tämän toimintaa sekä ajattelua (Lehtonen 2005, 16, 20). Tavoitteena on nähdä ihminen tilastonumeroiden takana ja saavuttaa syvempi ymmärrys tämän toiminnalle. Kulttuuriset ilmiöt saavat muotonsa ihmisten arjessa, mikä tekee arjesta tärkeän tutkimuskohteen etnologille. Arkea ei tulisi kuitenkaan tutkia muusta elämästä erillisenä osana, vaan se on läsnä kaikkialla. (Mäkinen 2007, 9; Lappi 2005, 292, 298.) Arki on usein rutiininomaisuutensa vuoksi näkymätöntä, jonka vuoksi etnologisen tutkimuksen tehtävänä on tehdä sen osia näkyväksi ja tarkasteltavaksi. Etnologi Tiina-Riitta Lappi kirjoittaa, että arjen tuominen tutkimuksen keskiöön voi nostaa esiin näkökulmia, jotka muuten jäisivät julkisessa keskustelussa tai muiden tieteenalojen tutkimuksissa huomiotta. Lappi huomauttaa, että arjen tutkiminen tuo tarkastelun ääreen myös ihmisten arkitiedon, eli arjen ympäristössä muodostuvan tiedon, ja tämän tiedon ymmärtäminen voi avata uusia näkökulmia yhteiskunnalliseen keskusteluun. (Lappi 2005, 291, 298.)

Etnologia on ollut pohjimmiltaan aina yhteiskunnallista tutkimusta, koska yhteiskunnallisten muutosten vaikutukset heijastuvat lopulta yksilön arkeen (Koskihaara & Mäkinen 2017). Tutkielmani liittyykin yhteiskuntaetnologiseen tutkimussuuntaukseen. Yhteiskuntaetnologiaan kuuluu yhteiskunnallisten muutosten tutkiminen ihmisten arjessa: miten ihmiset ilmiön kokevat, mitä se heille merkitsee ja miltä se tuntuu? Etnologi Minna Mäkinen ja kansatieteilijä Niina Koskihaara korostavat yhteiskuntaetnologian antia kuntaliitosten tutkimiselle. Kunta paikallisen identifioitumisen, kokemusten ja muistojen paikkana sekä arjen näyttämönä tekevät siitä yksilölle merkityksellisen paikallisyhteisön. Kuntaliitos on sekä paikallisyhteisöä että yksilöä itseään ravasteleva muutos, mikä tekee siitä yhteiskuntaetnologisesti mielenkiintoisen ilmiön. (Koskihaara & Mäkinen 2017.) Kuntalaisten kunnan nimelle antamien merkitysten tutkiminen kuntaliitostilanteessa sopii hyvin osaksi yhteiskuntaetnologista tutkimusta, koska siinä nousevat esiin kunnan ja sen nimen vaikutukset ihmisen arkeen sekä kuntaan identifioitumiselle.

Suomessa kuntaliitoksia on tutkittu paljon niiden taloudellisten ja poliittisten vaikutusten kannalta (ks. Kunnat.net. Kuntaliitostutkimukset). Vasta 2000-luvun vaihteessa kuntaliitostutkimuksissa on yleistynyt identiteettiin, kokemuksiin ja tunteisiin keskittyvät näkökulmat: miten kuntalaiset kokevat kuntaliitokset? Miten kuntaliitos vaikuttaa kuntalaisten identiteettiin? Näihin näkökulmiin yhteiskuntaetnologia on paljon annettavaa. Ensimmäisiä yhteiskuntaetnologisesta näkökulmasta kuntaliitoksia tarkastelevia tutkimuksia on etnologi Minna Mäkisen lisensiaatintyö Jyväskylän ja Säynätsalon kuntaliitoksesta. Mäkinen keskittyi tutkimuksessaan säynätsalolaisten kokemuksiin kuntaliitoksesta ja kuvaili, miten kuntalaiset kokivat kuntaliitoksen arjessaan ja miten kuntaliitos vaikutti heidän kotiseututunteisiinsa (Mäkinen 2007). Toinen kuntaliitoksia yhteiskuntaetnologisesta näkökulmasta lähestynyt on kansatieteilijä Niina Koskihaara, jonka väitöskirjatutkimuksessa keskitytään kuntaliitoksen vaikutuksiin kylä- ja kotiseutuyhdistystoiminnassa (Turun yliopisto. Niina Koskihaara). Kuntaliitosten ilmestymisestä yhteiskuntaetnologiseen tutkimuskenttään kertoo myös Turun yliopiston Etnologinen tutkimus kuntarakenteen muutoksista -tutkimushanke vuosilta 2012–2016 (Etnologinen tutkimus kuntarakenteen muutoksista).

Suomessa kuntaliitoksia on tarkasteltu myös muilla tieteenaloilla identiteetin ja kunnan nimen näkökulmasta. Esimerkiksi kulttuurimaantieteilijä Kaj Zimmerbauer on tutkinut, miten kunnan deinstitutionalisoituminen, sen häviäminen virallisesta aluejärjestelmästä, on vaikuttanut asukkaiden samaistumiseen alueeseen, ja mikä merkitys alueellisilla symboleilla, kuten kunnan nimellä ja vaakunalla, on samaistumiselle (Zimmerbauer 2006). Zimmerbauer on myös yhdessä kulttuurimaantieteilijä Timo Suutarin kanssa tutkinut aluesamaistumista kuntaliitosten aikana ja nostanut esiin aluesamaistumisen tutkimuksellisia haasteita (Zimmerbauer & Suutari 2007). Historioitsija Sulevi Riukulehto ja Timo Suutari ovat taas tutkineet kotiseutukokemuksia Nurmossa sen Seinäjokeen yhdistymisen jälkeen (Riukulehto & Suutari 2012). Rurality-instituutin tutkimusjohtaja Torsti Hyyryläinen ja tutkija Sirkku Piispanen ovat tarkastelleet identiteetin käyttöä resurssina paikalliskehitystä ja muutoskestävyyttä luotaessa, kun kunnan lähiympäristössä tapahtuu kuntarakenteiden muutoksia. Tutkimuskohteena heillä oli Iitin kunta, joiden naapurikunnissa, kuten Kouvolassa, tapahtui kuntaliitoksia, mikä sai kunnan asukkaat pohtimaan myös oman kuntansa itsenäisyyttä. (Hyyryläinen & Piispanen 2013.) Kiinnostuksesta paikallisuuteen kuntarakenteen muutostilanteiden aikana kertoo myös vuonna 2016 ilmestynyt *Kunnat, rajat, kulttuuri* -artikkelikokoelma, jossa eri tieteenaloilta tulevat kirjoittajat käsittelevät ihmisen ja paikan suhdetta kuntaliitostilanteissa (Riukulehto 2016). Lähelle oman tutkielmani aihetta tulee Turun kaupungin tutkimuskatsaus, jossa on käsitelty kuntaliitosta kunnan nimen näkökulmasta. Katsauksessa

tarkasteltiin, millainen merkitys kunnan nimellä on Turun lähialueiden kuntaliitoskuntien asukkaille ja heidän identiteetilleen. (Sjöblom & Hakala & Kantola 2014.) Erona aiemmin mainittuihin tutkimuksiin tutkielmani aineisto ei käsittele asukkaiden kokemuksia kuntaliitoksesta ja kunnan nimestä liitoksen jälkeiseltä ajalta, vaan keräämäni aineisto käsittelee sitä, mitä kunnan nimi merkitsee kunnan asukkaille kuntaliitosprosessin toteuttamisen aikana.

Tutkielmani tarkoitus on lisätä ymmärrystä siitä, miksi kunnan nimi ja sen valinta aiheuttavat keskustelua kuntaliitoksen aikana. Kaj Zimmerbauer ja Petri Kahila ovat Seinäjoen ja Peräseinäjoen kuntaliitoksesta tekemässään seurantalutkimuksessa todenneet, että nimistön säilymiseen liittyviä huolia esiintyi vähemmän verrattuna esimerkiksi palveluihin tai kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksiin liittyviin huoliin (Zimmerbauer & Kahila 2006, 33). Tämä tutkimustulos ei kuitenkaan selitä sitä, miksi uuden kunnan nimi kaikesta huolimatta herättää paljon keskustelua. Syvällisempi tieto kunnan nimen merkityksestä ja nimen aiheuttaman keskustelun syistä voisi mahdollistaa sen, että nimen valintaan osattaisiin kiinnittää enemmän huomiota tulevien kuntaliitosten aikana. Tarkoituksena ei ole löytää keinoa, jolla olisi mahdollista löytää kaikkia kunnan asukkaita miellyttävä nimivaihtoehto, vaan nostaa esiin seikkoja, joita olisi hyvä ottaa huomioon nimeä päätettäessä, jotta uuden kunnan asukkaiden samaistuminen kuntaliitoksessa syntyvään kuntaan vahvistuisi sopivaksi koetun nimen kautta.

Tutkielmani jakautuu siten, että seuraavaksi käsittelem monikuntaliitoksia, eli kolmen tai useamman kunnan kuntaliitoksia, erityistapauksina kuntarakenteen muutoksissa. Vielä ennen 2000-lukua monikuntaliitokset olivat Suomessa harvinaisia (Koski 2008, 10). Tämän jälkeen kerron, millaisia periaatteita Suomessa on käytetty kunnan nimeä valinnassa kuntaliitostilanteissa. Lopuksi kuvailen Kouvolan alueen historiaa kuntaliitosten näkökulmasta ja esittelen vuoden 2009 kuntaliitoksen etenemistä.

Toisessa luvussa käsittelem tutkielman teoreettista viitekehystä. Tutkielmani kannalta tärkein käsite on kuntasamaistuminen, jonka lisäksi muita käsitteitä ovat arki, kunta sekä psykologinen omistajuus. Kolmannessa luvussa esittelen tutkimusaineistoni. Kerron tarkemmin napakoiden luonteesta aineistona ja siitä, miten tutkimusaineisto on muodostunut. Aineiston analyysimenetelminä käytän tutkielmassani lähilukua ja tulkitsevaa diskurssianalyysia.

Luvut 4–6 sisältävät tutkimusaineiston analyysia. Ensimmäisessä luvussa tarkastelen erilaisia nimiehdotuksia kunnalle ja niitä piirteitä, joihin napakoiden kirjoittajat kokevat samaistuvansa kunnan nimissä. Kahdessa muussa analyysiluvussa keskiössä ovat kunnan nimeä koskeva keskustelu Napakat-palstalla ja siinä esiintyvät diskurssit. Luvussa 5 käsittelen ’meidän’ ja ’toisen’ rakentumista kuvaavia diskursseja ja luvussa 6 keskustelussa esiintyviä tunne- ja järkidiskursseja. Tutkielmani päättäntöluvussa käsittelen saamiani tutkimustuloksia, arvioin tutkimuksen onnistumista ja esitän mahdollisia jatkotutkimusaiheita.

1.2. Monikuntaliitos

Kuntaliitos on yhdistyvien kuntien tekemä strateginen valinta, jolla tavoitellaan parempaa kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin yhtenä kuntana. Kuntaliitoksen avulla halutaan turvata alueen elinvoimaisuus ja kilpailukyky sekä palvelujärjestelmän kehittäminen. (Kunnat.net. Kuntaliitokset.) Monikuntaliitokseksi kutsutaan kuntajaon muutosta, jossa mukana on vähintään kolme kuntaa ja jonka tuloksena häviää vähintään kaksi kuntaa. Monikuntaliitos voidaan tehdä joko luomalla uusi kunta, jolloin kaikki kuntaliitoksessa mukana olevat kunnat lakkautetaan ja ne yhdistyvät uudeksi kunnaksi, tai kunnan laajentumisena, jolloin muut kunnat liitetään yhteen kuntaan. (Koski 2008, 10.) Kouvolan kuntaliitoksessa² kyse oli ensimmäisestä vaihtoehdosta, jolloin kaikki kuusi kuntaa lakkautettiin ja niiden tilalle perustettiin uusi kunta (Riepula 2007a, 4). Kuntaliitosten selvitysmiehenä toiminut Arto Koski toteaa, että monikuntaliitoksen toteuttaminen kyseisen mallin mukaan korostaa kuntaliitoksessa mukana olevien alueiden tasavertaisuutta. Lisäksi hän painottaa, että monikuntaliitoksessa syntyvä kunta on enemmän kuin osiensa summa. (Koski 2008, 10, 16.)

Vuosi 2009 oli erityisesti monikuntaliitosten vuosi, sillä 32 toteutuneesta kuntaliitoksesta 16 oli monikuntaliitoksia. Näistä kahdeksassa tapauksessa kuntaliitos koostui neljän tai useamman kunnan yhdistymisestä. Suomessa kuntaliitokset ovat yleensä olleet kaksikuntaliitoksia, sillä vuosien 1965–2009 aikana tehdyistä 141 kuntaliitoksista vain 25 % on ollut monikuntaliitoksia. Vuoden 2009 monikuntaliitokset olivat myös aiempiin kuntaliitoksiin verrattuna suurempia kuntien lukumäärän, pinta-alan ja asukasmäärän suhteen. Kouvolan kuntaliitos oli suurin pinta-alan perusteella (2560 km²)

² Kutsun prosessia kuntaliitokseksi, vaikka kyseessä on kuntien yhdistyminen liitoksen sijaan. Käytän tutkielmassa nimitystä kuntaliitos, koska se on kielenkäytössä yleistynyt kuvaamaan erilaisia kuntien yhdistymistapoja.

ja se kuului suurimpiin kuntaliitoksiin niin kuntien määrän (6) kuin asukasluvunkin (89 500) mukaan. (Koski 2008, 10, 14–15.) Syy monikuntaliitosten määrän kasvuun löytyy kuntajakolain muutoksesta. Aiemmin kuntajakolaki oli kannustanut kahden pienen kunnan välisiin kuntaliitoksiin, mutta vuonna 2007 tehdyn muutoksen jälkeen kunnan saama yhdistymisavustus nousi sen mukaan, mitä useampi kunta saatiin mukaan kuntaliitokseen, ja tämä innoitti tekemään monikuntaliitoksia. (Koski 2008, 11–12.)

Monikuntaliitoksessa syntyvä kunta saa uusia ominaisuuksia. Samaan aikaan, kun uuden kunnan asukasluku kasvaa, nousee kunnan painoarvo alueiden välisessä hierarkiassa. Toisaalta samalla suurimman yhdistyvän kunnan asukkaiden määrä suhteessa koko uuden kunnan asukaslukuun laskee. Tämä voi aiheuttaa muutoksia alueiden välisissä voimasuhteissa. (Koski 2008, 16.) Lähes 90 000 asukkaan kaupunkina Kouvola nousi Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukkoon, mikä saattoi nostaa sen valtakunnallista painoarvoa. Toisaalta Kouvolan, asukasmäärältään suurimman liitoskunnan (30 060), osuus uuden kunnan väkiluvusta on vain kolmasosa. (Kouvola. Taskutieto 2011, 3, 10.) Yhdistyvien kuntien voimasuhteet voivat näkyä myös uuden kunnan luottamushenkilöstön määrän pudotessa. Aiemmin liitoskuntien alueella oli yhteensä 224 kunnallisvaltuutettua, mutta uudella kunnalla valtuutettuja on vain 59. (Koski 2008, 17; Kouvola. Kaupunginvaltuusto.) Asukasmäärän lisäksi kunnan kokonaispinta-ala kasvaa monikuntaliitoksessa, jolloin etäisyydet uuden kunnan reuna-alueilta kunnan keskukseen kasvavat (Koski 2008, 17). Kouvolan kuntaliitoksen tapauksessa selvitysmies Esko Riepula ei pitänyt etäisyyksien kasvamista ongelmallisena, sillä Kouvolan sisäinen saavutettavuus on hyvä keskittyneen väestön ja lyhyiden etäisyyksien vuoksi: 2/3 väestöstä asuu 10 kilometrin säteellä uuden kunnan keskuksesta ja 98 prosenttia 30 kilometrin sisällä (Riepula 2007b, 17–18). Lisäksi kuntakeskusten määrä kasvaa monikuntaliitoksissa (Koski 2008, 17). Kouvolan alueelle jäi kolme kaupunkiosakeskusta (Anjalankoski, Kouvola, Kuusankoski) ja kolme pitäjää (Elimäki, Jaala Valkeala). Riepula mainitsee Kouvolan olevan kiistatta seutukeskus, mutta myös muiden keskusten asemasta pidetään kiinni. (Riepula 2007b, 19, 34.) Monikuntaliitos tuo mukanaan myös laajenevat palveluverkostot, suuret määrät kuntien henkilöstöä ja monia erilaisia toimintakulttuureja, jotka antavat uudelle kunnalle toisaalta mahdollisuuksia resurssien kautta ja toisaalta ongelmia yhteensovittamisen merkeissä. (Koski 2008, 17–18.) Tämän tutkielman kannalta monikuntaliitoksessa mielenkiintoista on monesta eri kunnasta tulevien asukkaiden yhdistäminen yhden kunnan nimen alle ja asukkaiden samaistuminen uuteen kuntaan.

1.3. Kuntaliitos ja kunnan nimi

Kuntaliitoksessa on tavoitteena liittää vapaaehtoisesti erikokoisia ja erilaisia kuntia uudeksi kunnaksi, jolloin kunnan nimellä on suuri merkitys, koska nimet liittävät asukkaat kotipaikkaan (Paikkala 2009). Kuntarakennelaissa sanotaan, että tieto uuden kunnan nimestä on oltava kuntien yhdistymissopimuksessa, ja mikäli paikkakunnalle ehdotetaan nimeä, joka ei ole ollut aiemmin kunnan nimenä, on ehdotuksesta saatava myös Kotimaisten kielten tutkimuslaitoksen lausunto (Kuntarakennelaki §8). Kotimaisten kielten tutkimuslaitos suosittelee kuntaliitoksessa ottamaan uuden kunnan nimeksi jonkin yhdistyvien kuntien nimistä. Tutun nimistön sekä alueen historian säilyttäminen nähdään tärkeänä kriteerinä uuden kunnan nimen valinnassa. Uudisnimiä varten tutkimuslaitoksella on suosituksia, jotka tulisi ottaa huomioon nimen valinnassa. Uudisnimien suhteen suositellaan vältettäväksi nimiä, jotka ovat kaksoisnimiä tai sanaliittoja, tai ovat käytössä esimerkiksi maakuntien niminä. Lisäksi nimessä ei toivottaisi esiintyvän piirteitä, jotka ovat alueelle epätyypillisiä, kuten tunturi-sanan käyttö Etelä-Suomessa. Hyvä perusta uudisnimelle voi löytyä esimerkiksi alueen asutusnimistä, jotka ovat alueelle tunnusomaisia nimimalleja. (Kotimaisten kielten tutkimuslaitos. Yhdistyvien kuntien nimet.) Muissa maissa on kuntaliitosten yhteydessä annettu samankaltaisia suosituksia kunnan nimen valintaa varten. Esimerkiksi Tanskassa kuntien uudisnimien valintaa koskevat periaatteet korostavat Kotimaisten kielten tutkimuslaitoksen suositusten tavoin alueen historiaa, paikannettavuutta ja sopivuutta kyseiselle alueelle (Paikkala 2005). Lopullisen päätöksen kunnan nimestä tekee ministeriö, jos yhdistyvien kuntien valtuustot eivät pääse yhteisymmärrykseen nimen suhteen (Paikkala 2009). Valtiovarainministeriö teki esimerkiksi lopullisen päätöksen siitä, että Houtskarın, Iniön, Korppoon, Nauvon ja Paraisten kuntaliitoksessa muodostuvan kunnan nimi olisi Länsi-Turunmaa, koska kuntien päättäjät eivät pystyneet tekemään päätöstä nimestä (Leinamo 2010, 93).

Koski painottaa, että monikuntaliitoksissa ei voida soveltaa samanlaista tasapuolisuuden periaatetta kunnan nimen valinnan suhteen kuin kaksikuntaliitoksissa, joissa nimi otetaan usein suuremmalta liitoskunnalta ja vaakuna pienemmältä. Koski kuvailee työtään Salon kuntaliitoksen selvitysmiehenä, jossa kunnan nimen ja vaakunan valinta aiheutti ongelmia, koska liitoksessa oli mukana 10 kuntaa. Kuntaliitoksen yhteydessä käytettiin tasapuolisuuden periaatetta, eli nimi otettiin suurimmalta kunnalta (Salo) ja vaakuna pienimmältä (Halikko). Varsinkin vaakunavalinta aiheutti asukkaissa keskustelua ja sitä vastaan perustettiin yli 1600 ihmisen allekirjoittama adressi. Koski sanoo, ettei hän

koee tasapuolisuuden toteutuvan myöskään silloin, jos sekä nimi että vaakuna olisivat tulleet suurimmalta kunnalta. (Koski 2008, 53.) Monikuntaliitoksissa on siis löydettävä uusia toimintatapoja kunnan nimen valitsemiseen.

Vuonna 2009 otettiin käyttöön kuusi uudisnimeä kuntaliitosten vuoksi. Näitä olivat Kemiönsaari (Dragsfjärd, Kemiö, Västanfjärd), Länsi-Turunmaa (Iniö, Houtskari, Korppoo, Nauvo, Parainen), Mänttä-Vilppula (Mänttä, Vilppula), Sastamala (Mouhijärvi, Vammala, Äetsä), Siikalatva (Kestilä, Piippola, Pulkila, Rantsila) sekä Raasepori (Karjaa, Pohja, Tammisaari). (Paikkala 2009.) Näistä nimistä on hävinnyt käytöstä Länsi-Turunmaa, joka muutettiin neuvon antavan kansanäänestyksen perusteella Paraiseksi vuonna 2011. Äänestyksessä Parainen sai lähes 60 % äänistä, mutta lähes kaikki muut entisten kuntien asukkaat äänestivät Länsi-Turunmaan puolesta. (Turun Sanomat 6.9.2011.) Länsi-Turunmaan tapaus osoittaa sen, etteivät kuntaliitoksissa esiintyvät nimikiistat ovat haasteellisia, eikä uudisnimen valitseminen kunnalle aina ratkaise ongelmia.

1.4. Kouvolan seutu ja kuntaliitokset

Jo ennen vuotta 2009 Kouvolan seudulla oli useaan otteeseen keskusteltu kuntaliitoksista erilaisin kokoonpanoin. Anjalan ja Sippolan yhdistymistä oli suunniteltu vuodesta 1965 alkaen, ja kuntaliitosta oli ehdotettu Kouvolan, Kuusankosken ja Valkealan välille. Myös Iitin, Elimäen ja Valkealan yhdistämisestä oli keskusteltu. (Leino-Kaukiainen 2012, 384–386.) Aloitteentekijänä kuntaliitoksille oli usein Kouvola, joka 1960-luvun kasvavana kaupunkina tarvitsi lisää maa-alueita. Tämän vuoksi kaupunki oli aktiivinen osapuoli kunta- ja alueliitoksista keskusteltaessa. (Juvonen 2003, 197, 211.) Historioitsija Pirkko Leino-Kaukiainen mainitsee, että Kymenlaaksossa kunta ja seurakunta ovat olleet paikallisidentiteetin kulmakiviä. Tämän vuoksi kunnan itsenäisyydestä ei kevyesti luovuttu, vaikka se olisi ollut taloudellisesta näkökulmasta kannattava ratkaisu. Kunnan itsenäisyyden kiinnipitämisestä kertonee myös tiukat äänestykset kuntaliitosten yhteydessä: Anjala ja Sippola yhdistyivät Anjalankoskeksi vuonna 1975 vain yhden äänen erolla, ja Kouvolan sekä Valkealan kuntaliitos kaatui vuonna 1976 yhden äänen eroon. (Leino-Kaukiainen 2012, 384–386.) Kouvolan historian kirjoittanut Jaana Juvonen kertoo, että 1900-luvun alun pyrkimykset purkaa suurkuntia olivat johtaneet monien kuntien itsenäistymiseen, eikä tästä vuosikymmeniä kestäneestä itsenäisyydestä ollut helppo luopua kuntaliitoksen myötä. Epäonnistuneet kuntaliitosyritykset johtivat lopulta Kouvolan seudun kuntayhtymän perustamiseen ”kuntaseitsikon” alueella vuonna

1994, johon liittyivät Anjalankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala. Samaan aikaan 70-luvulla syntynyt ajatus Kouvolan, Kuusankosken ja Valkealan muodostamasta Keltin kaupungista heräsi uudelleen henkiin, ja tähän kaupunkiin toivottiin myös muidenkin kuntaseitsikon kuntien ajan myötä liittyvän. (Juvonen 2003, 211.)

Kuva 1. Kouvola vuoden 2009 kuntaliitoksen jälkeen. © Maanmittauslaitos, 2016.

Vuonna 2004 käynnistyi Suuri Suunnitelma, jonka tarkoituksena oli lisätä kuntien välistä yhteistyötä, ja jossa mukana olivat Anjalankoski, Elimäki, Jaala, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala. Suuri Suunnitelma johti lopulta pohdintaan kuntien mahdollisesta yhdistämisestä yhdeksi kunnaksi. Maaliskuussa 2007 edellä mainitut kunnat tekivät päätöksen selvittää kuntien yhdistämisen etuja ja haittoja sekä kuntakohtaisia toiminnallistaloudellisia vaikutuksia. Selvitystä tekemään valittiin Esko Riepula, jonka yhdistymisselvitys kuudelle kunnalle esiteltiin 27.9.2007. Yhdistyvien kuntien luottamushenkilöistä koostuva ohjausryhmä päätti kuntaliitoksen tärkeimmäksi tavoitteeksi alueellisen kilpailukykyyn, vetovoiman ja huomioarvon lisäämisen alueellisen elinvoiman turvaamiseksi väestökadon vuoksi. Muina tavoitteina mainittiin palveluiden ja demokratian säilyminen, elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja kuntatalouden tasapaino. Selvitysmies Riepula kirjoittaa yhdistymisselvityksessään, ettei uudelle kunnalle ole olemassa itsestään selvää nimivaihtoehtoa, koska se koostuu monesta erilaisesta kunnasta, ja tasavertaisuuden nimessä uusi kunta tarvitsee myös uuden nimen. Nimeksi uudelle kunnalle Riepula ehdottaa Kymiä Kymijoen vaikutuksen vuoksi. Sen lisäksi nimessä näkyisi myös Kouvolan asema entisen Kymen läänin pääkaupunkina. (Riepula 2007b, 3, 5, 22–28, 34.)

Kuuden kunnan kunnanhallitukset kokoontuivat äänestämään kuntien yhdistämisestä 5. marraskuuta 2007. Elimäkeä lukuun ottamatta kaikki kunnat äänestivät suurkunnan perustamisen puolesta. (Kouvolan Sanomat 6.11.2007.) Viikkoa myöhemmin 12. marraskuuta kunnanvaltuustot äänestivät kuntaliitoksen puolesta paitsi Elimäki, jossa äänestyksen tulos oli 18–17 kuntaliitosta vastaan. Elimäki jättäytyi näin kuntaliitoksen ulkopuolelle, mikä vaati muutoksia kuntien yhdistymissopimukseen, jonka vuoksi valtuustojen sovittiin kokoontuvan äänestämään uudelleen kahden viikon kuluttua. (Kouvolan Sanomat 13.11.2007; Lätti 2007.) Kuntaliitoksen ohjausryhmä esitti 14. marraskuuta yksimielisesti uuden kunnan nimeksi Kouvolankoskea (Vaitinen 2007). Ohjausryhmän nimiesitystä seuranneina päivinä Kouvolankoski-nimi kohtasi vastarintaa ja kuntien päättäjät kävivät neuvottelua uuden kunnan nimestä. Lopulta myös ohjausryhmä päätyi kannattamaan Kouvola-nimeä uudelle kunnalle. Marraskuun 26. päivä kunnanvaltuustot hyväksyivät uuden kunnan nimeksi Kouvolan, eikä nimiasia edennyt äänestykseen kuin Kuusankoskella, jossa Kouvola-nimeä kannatettiin luvuin 37–5. Kouvolankoski-nimeä ei valtuustojen kokoontuessa kannattanut enää kukaan. (Kouvolan Sanomat 27.11.2007.) Joulukuussa Elimäen kunnanvaltuusto teki uuden äänestyksen kuntaliitoksen suhteen ja päätti sittenkin lähteä mukaan suurkuntaan (Leinamo 2010, 107). Valtioneuvosto vahvisti 8. toukokuuta 2008 kuuden kunnan lakkauttamisen ja Kouvolan

kunnan perustamisen. Kuusi kuntaa yhdistävä Kouvola aloitti toimintansa 1. tammikuuta 2009.
(Kouvola. Kuntaliitos 2009.)

2. TEOREETTINEN VIIITEKEHYS

Tässä luvussa esittelen tutkielmani pääkäsitteet. Nimikeskustelun tutkimiselle kontekstin luovat *arki* ja *kunta*. Arki on se ympäristö, jossa kunnan nimen muutokset näkyvät ja kuuluvat, ja kunta taas luo hallinnollisena yksikkönä kunnan asukkaiden arjelle yhdenlaiset raamit. Arkinen elämä kuntalaisena tuottaa *kuntasamaistumista*, jossa ihminen identifioituu kunnan symbolien, kuten nimen ja vaakunan, kanssa ja kokee itsensä kyseisen kunnan asukkaaksi. Kuntasamaistumisen kautta asuinkunta tuntuu omalta ja osalta omaa identiteettiä, jolloin ihminen voi tuntea *psykologista omistajuutta* kotikuntaansa kohtaan.

2.1. Arki ja kunta

Arjella tarkoitetaan työn, vapaa-ajan ja levon vuorottelua, jossa asiat tapahtuvat yllätyksettömästi ja rutiinomaisesti (Enges & Mahlamäki & Virtanen 2015, 61). Kulttuurintutkija Rita Felski luettelee arjen tärkeimmiksi ominaisuuksiksi toistuvuuden, kodintunnon ja tavat. Tavat ja arjen toistuvuus auttavat ihmisiä tekemään selkoa maailmasta ja selviämään jokapäiväisistä askareista, kun niihin ei tarvitse aktiivisesti kiinnittää huomiota, kun taas kodintuntu luo turvallisen olon. (Felski 2000, 18, 21, 27; Heller 1984, 239.) Yhtenä arjen näyttämönä toimii kunta. Jokainen Suomessa asuva ihminen on jonkin kunnan asukas, jolloin hän on sitoutunut kuntaan hallinnollisin ja taloudellisin sitein. Kunnan asukas ei ole välttämättä suoraan kunnan kanssa tekemisissä päivittäin, mutta kunta hallinnollisena kokonaisuutena vaikuttaa epäsuorasti kuntalaisen arkeen esimerkiksi kunnallisten palveluiden kautta. (Paasi 1998, 186.) Filosofin Juha Sihvola kirjoittaa, että kunnan tehtävän voi määritellä välineellisesti sekä itseisarvoisesti. Kunnan välineellinen tehtävä on laissa määriteltyjen palvelujen tuottaminen, kun taas kunnan itsearvoinen tehtävä on luoda paikkaan perustuva yhteisö, johon kuntalaiset tuntevat yhteenkuuluvuutta ja jonka he kokevat osaksi omaa identiteettiään. (Sihvola 2000, 69.) Tässä tutkielmassa kunta määrittyy sen itsearvoisen tehtävän kautta paikallisen yhteisön ja identiteetin pohjana.

Arki tuntuu turvalliselta, koska rutiinit toistuvat päivästä päivään yllätyksettömästi. Tämän vuoksi suuret muutokset tai rutiinien järkkäminen rikkovat arkea ja voivat samalla heikentää turvallisuuden tunnetta. (Enges ym. 2015, 63.) Paikannimien käyttö ja tilan hallitseminen nimien avulla jäsentää arkea ja tuo siihen tuttuutta ja turvallisuutta (Halonen 2005, 73). Kuntaliitos on tapahtuma, joka aiheuttaa enemmän tai vähemmän muutoksia kuntalaisen arjessa. Esimerkiksi kunnalliset palvelut

saattavat vaihtaa sijaintiaan ja niitä on totuttava hakemaan uudesta paikasta. Myös kunnan nimen mahdollinen muutos voi näkyä kuntalaisen arjessa, kun uutta nimeä on opeteltava käyttämään. Virallisiin papereihin on osattava laittaa uusi asuinkunnan nimi ja uusia ihmisiä tavattaessa on pohdittava, minkä paikkakunnan asukkaaksi esittelee itsensä. Muutostilanne nostaa arjen hetkellisesti näkyväksi ja huomion keskipisteeksi, kun se normaalisti piiloutuu totunnaisuuksien ja rutiinien taakse. Ajan mittaan muutokset normalisoituvat ja muuttuvat osaksi rutiineja, jolloin aiemmin vallinneesta poikkeustilasta tulee arkea. (Enges ym. 2015, 63.) Kuntaliitoksen mukana tullessiin muutoksiin, kuten kotikunnan nimen muutokseen, totutaan lopulta ja kuntaliitosprosessin aikainen poikkeustila normalisoituu osaksi kuntalaisen arkea.

2.2. Kuntasamaistuminen

Puhuttaessa ihmisen paikkaan kiinnittymisestä on olemassa monenlaisia käsitteitä, joita käytetään eri tieteenaloilla ja jotka kuvaavat ihmisen ja paikan suhdetta. Tällaisia ovat esimerkiksi alueellinen identiteetti, meikäläisyys, kuntaidentiteetti ja aluesamaistuminen. Käytän tässä tutkielmassa kuntasamaistumisen käsitettä kuvaamaan prosessia, jossa ihminen tuntee kuuluvansa johonkin kuntaan.

Kulttuurintutkimuksessa on usein lainattu ja sovellettu käsitteitä sekä metodeja muilta tieteenaloilta uudenlaisia näkökulmia haettaessa (Pöysä & Järviluoma & Vakimo 2010, 6–7). Paikkaan kuulumisen prosessia tutkiessani hain vaikutteita kulttuurimaantieteellisestä tutkimuksesta. Maantieteessä tapahtui kulttuurinen käänne 1980-luvulla, jossa nähtiin yhteiskunnallinen konteksti, kieli ja representaatiot tärkeinä paikan tutkimuksen suhteen (ks. Barnett 1998). Tämän vuoksi maantieteeseen ja varsinkin kulttuurimaantieteeseen on lainautunut muilla tieteenaloilla käytettyjä käsitteitä, kuten identiteetti ja kulttuuri. Ihmisen ja paikan suhdetta on maantieteessä käsitellyt varsinkin Edward Relph klassikkoteoksessaan *Place and Placelessness*. Relphin paikan identiteetin käsitteessä yhdistyvät niin paikan fyysiset ominaisuudet kuin ihmisten siihen liittämät merkitykset. (Relph 1976, 47–48.) Kulttuurimaantieteilijä Yi-Fi Tuan on taas käyttänyt käsitettä topofilia kuvaamaan ihmisen ja paikan välille syntyvää tunnesidettä (Tuan 1974, 4).

Kuntasamaistumisen määrittelyssä olen soveltanut kulttuurimaantieteilijä Anssi Paasin teoriaa alueellisesta identiteetistä. Paasi näkee alueellisessa identiteetissä kaksi puolta: alueen itsensä identiteetin ja alueen asukkaiden identiteetin, joista jälkimmäistä hän kutsuu myös aluesamaistumiseksi. Alueen identiteettiin sisältyy erilaisia kulttuurisia ja luonnonolosuhteisiin liittyviä seikkoja, joiden kautta alue erottuu ja erotetaan muista alueista. Tällaisia ovat esimerkiksi alueen symbolit, kuten kunnan nimi ja vaakuna, joiden kautta alue on myös läsnä asukkaiden arjessa. Alueen asukkaiden identiteetillä tai aluesamaistumisella Paasi tarkoittaa ihmisten samaistumista alueen identiteettiin rakentaviin ominaisuuksiin, diskursseihin ja symboleihin. (Paasi 1998, 172–175; Paasi 2003, 478.) Esimerkiksi paikallisyhteisöön identifioituminen tapahtuu usein paikannimen kautta, koska se toimii yhteisön symbolina (Lenz-Romeiss 1973, 32). Kuntasamaistumista tapahtuu, kun ihminen kokee itsensä kunnan asukkaaksi ja esimerkiksi tuntee samaistuvansa kunnan symboleihin, kuten kunnan nimeen, ja alkaa käyttää kunnan nimeä arjessaan esimerkiksi esittelemällä itsensä kouvolaalaiseksi. Kunnan nimi tarjoaa joukolle ihmisiä jotain yhteistä, yhdenlaisen perustan samaistumiselle, jonka kautta tunnetaan yhteenkuuluvuutta sekä kuntaa että sen muita asukkaita kohtaan. Tällaiset yhdistävät tekijät ovat asioita, jotka asukkaat haluavat säilytettävän, ja niitä korostetaan, kun on tarvetta tuoda esille jokin yhteisö (Ruotsala 2013, 47).

Paasin teoriaan viitaten Zimmerbauer ehdottaa, että alueellisesta identiteetistä puhuttaessa tulisi keskittyä ennemminkin alueen asukkaiden identiteettiin kuin alueen itsensä identiteettiin. Perusteluna tälle Zimmerbauer toteaa, ettei alueella itsellään voi olla identiteettiä, koska alueen identiteettiin kuuluvat ominaisuudet eivät ole olemassa itsestään, vaan ne on luotu kielen ja luokittelun avulla. Silloin kyse on ennemminkin alueen kuvitellun identiteetin representaatiosta kuin identiteetistä. Alueella ei myöskään ole tietoisuutta, jonka Zimmerbauer mainitsee identiteetin edellytykseksi. (Zimmerbauer 2011, 246, 248.) Samaa mieltä ovat Riukulehto ja Suutari, jotka ovat kyseenalaistaneet kuntaidentiteetin käsitteen sen vuoksi, että kunta on vain poliittishallinnollinen alue, jolla itsellään ei ole kykyä tiedostaa, mutta jonka asukkailla tämä kyky on (Riukulehto & Suutari 2012, 97). Zimmerbauerin mukaan alueen asukkaiden identiteetissä on kyse kahdesta erilaisesta identiteetistä, jotka menevät osittain limittäin: ensimmäisenä on paikkaidentiteetti, joka syntyy vuorovaikutuksessa yhteisön kanssa, ja toisena abstraktimpi alueidentiteetti, joka muodostuu yhteisten symbolien ja representaatioiden kautta (Zimmerbauer 2011, 248). Paikallisuuden tunteen kehittymisen kannalta tärkeitä ovat niin yhteisö kuin alueen representaatiot.

Paikallisuutta on lähestytty muilla tieteenaloilla yhteisön näkökulmasta. Merkittävää yhteisön muodostumisessa on se, että sen jäsenet alkavat kutsua itseään jossain vaiheessa ”meiksi” (Sennett 2002, 149). Etnologi Helena Ruotsala toteaaakin, että identiteetissä kyse on siitä, että se kertoo mihin kuulumme, eli keitä ovat ”meikäläiset” (Ruotsala 2013, 47). Viestintätieteilijä Jaana Hujaselle alueellinen identiteetti näyttäytyy yhteisön naamiona, joka kätkee alleen ihmisten erilaiset intressit ja ristiriidat. Toisaalta alueellisen identiteetin naamio tarjoaa ihmisille yhteiset kasvot, joilla kohdata yhteisöä uhkaavia vaaroja. (Hujanen 2000, 44.) Tämän vuoksi alueellinen identiteetti nousee esille esimerkiksi kuntaliitosten yhteydessä ja saa identiteetin naamion alla olevat ihmiset näyttämään samanlaisilta. Benedict Andersonin kuvitteellinen yhteisö perustuu siihen, että jotkut yhteisöt, kuten kansakunnat, ovat niin suuria, etteivät kaikki sen jäsenet voi tuntea toisiaan, mutta siitä huolimatta he tuntevat kuuluvansa yhteen (Anderson 2007, 39). Kuvittelun yhteisön perustana voivat toimia yhteiset muistot, halu elää yhdessä ja perinnön vaaliminen (Hall 1999, 52). Kuvittelun yhteisön myötä suuri joukko toisilleen tuntemattomia ihmisiä voi tuntea menneisyytensä, nykyisyytensä ja tietyt symbolit yhteisiksi (Paasi 1998, 176). Esimerkiksi kunnan voi nähdä kuvitteellisena yhteisönä, sillä kukaan kunnan asukas ei voi tuntea kaikkia kuntalaisia, mutta kunnalla on silti yhteisiä symboleita, jotka yhdistävät kunnan asukkaita ja saavat heidät kutsumaan itseään elimäkeläisiksi, jaalalaisiksi tai kouvolaalaisiksi. Anderson mainitsee sanomalehtien jokapäiväisen lukemisen rituaalina, joka uusintaa kuviteltua yhteisöä. Tietoisuus siitä, että myös toisaalla ihmiset osallistuvat sanomalehden lukemisrituaaliin ja lukevat samasta lehdestä samoja uutisia, luo yhteenkuuluvuuden tunnetta tuntemattomien ihmisten välille ja vahvistaa näin kuvitteellista yhteisöä. (Anderson 2007, 73–74). Paikallislehden, kuten Kouvolan Sanomien, lukeminen esimerkiksi aamurutiinina rakentaa lehden levikkialueen asukkaista kuviteltua yhteisöä lukemisrituaalin kautta, koska lehden lukijat lukevat rutiininomaisesti saman alueen tapahtumista samasta lähteestä.

On kuitenkin huomioitava, että vaikka tässä tutkielmassa keskitytään tutkimaan ihmisten samaistumista kuntaan, eivät monet ihmiset silti koe kuntaa itselleen tärkeäksi aluetasoksi. Aluesamaistumista tutkineet Zimmerbauer ja Suutari huomauttavat, että ihmiset samaistuvat todennäköisemmin arjessa tapahtuvan sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta lähiympäristöönsä, eivätkä niinkään kuntaan poliittishallinnollisesti rajattuna alueena (Zimmerbauer & Suutari 2007, 352, 355). Suomalaisille esimerkiksi ammatti on koettu tärkeämpänä identiteetin perustana kuin asuinalue (Oinonen & Blom & Melin 2005, 8). Joillekin paikka ei näyttäydy identiteetille merkittävänä osana, jolloin samaistuminen voi liittyä paikan sijasta joihinkin muihin asioihin (Koskihaara & Kyyrö 2015, 243). Toisaalta Zimmerbauer ja Suutari korostavat sitä, kuinka vaikeaa

alueellisen samaistumisen mittaaminen on, sillä kyselyiden kautta saatuihin tutkimustuloksiin vaikuttavat monet tekijät kysymysten asettelusta vastaajan käsitykseen alueellisesta identiteetistä (Zimmerbauer & Suutari 2007, 354). Etnologian näkökulmasta voidaan pohtia sitä, kuinka mielekästä on pyrkiä mittaamaan ja esittämään numeerisesti ihmisten samaistumisen määrää. Zimmerbauer ja Suutari pohtivatkin sitä, kuinka tarkoituksenmukaista on lopulta eritellä ihmisen samaistumista eri aluetasolle, kun aluesamaistuminen voi kohdistua asioihin, jotka eivät ole alueista riippuvaisia. Samaistumiskyselyillä on kuitenkin saatu tietoa siitä, millaiseen järjestykseen eri aluetasot järjestyvät ihmisten paikkaan samaistumisessa. (Zimmerbauer & Suutari 2007, 354–355.)

Kuntasamaistumisella tarkoitan tässä tutkielmassa prosessia, jossa kuntalainen kokee kunnan osaksi omaa identiteettiään. Kunta toimii konkreettisenä alueena ihmisten elämässä, johon ihmiset voivat samaistua ja liittää paikallisuuden tunteensa (Paasi 1998, 186). Samaistumisen pohjana toimii osallisuus, eli kuuluminen tiettyyn paikkaan tai yhteisöön, ja sen omaksi tunteminen (Jovero & Horelli 2002, 13–14; Relph 1976, 37–38, 49–50). Käytän tutkielmassani samaistumisen käsitettä identiteetin sijaan, koska samaistumisella korostan identiteetin muodostumisen prosessinomaisuutta, joka ei koskaan saavuta päätepistettä vaan muotoutuu uudelleen tilannekohtaisesti (Hall 1999, 39).

2.3. Psykologinen omistajuus

Kuntasamaistumisen prosessi kuvaa ihmisen kuulumista tiettyyn kuntaan ja sitä, kuinka kunta tuntuu ”omalta”. Kun ihminen tuntee jonkin asian tai idean olevan hänen, on kyse psykologisesta omistajuudesta. Psykologinen omistajuus eroaa laillisesta omistajuudesta sillä, että laillinen omistajuus on yhteiskunnan tunnustamaa ja lailla suojattua, kun taas psykologisen omistajuuden perustana on tunne, että jokin asia koetaan omaksi. Psykologista omistajuutta voi siis tuntea sellaisia asioita kohtaan, joita ei laillisesti omista, mutta toisaalta psykologisen omistajuuden tunnetta ei aina synny sellaisia asioita kohtaan, jotka omistaa laillisesti. Psykologinen omistajuus voi kiinnittyä fyysisen omaisuuden lisäksi aineettomiin asioihin tai ihmisiin. Sitä voidaan myös kokea kollektiivisesti niin, että jokin asia koetaan olevan ”meidän”. (Pierce & Dirks & Kostova 2003, 86–87.)

Psykologista omistajuutta on tutkittu esimerkiksi suomalaisilla metsänomistajilla (Lähdesmäki & Matilainen 2014) ja työyhteisöissä osana työtehokkuuden parantamista (Pierce & Rodgers 2004). Tässä tutkielmassa tarkastelen psykologista omistajuutta kuntasamaistumisen kontekstissa. Kun ihminen kokee samaistuvansa kuntaan, hän voi tuntea kunnan ”omakseen”, eli tuntee psykologista omistajuutta kuntaa ja esimerkiksi sen symboleita kohtaan.

Organisaatiotutkimuksen alalla psykologista omistajuutta tarkastelleet Pierce, Dirks ja Kostova toteavat, että ilmiön takana on kolme motivaatiota, joista yksi tai useampi voi johtaa psykologisen omistajuuden kehittymiseen. Ensimmäiseksi psykologinen omistajuus voi syntyä ympäristön tutkimisen ja sen kontrolloimismahdollisuuksien kautta, joka tuottaa ihmiselle niin kykenevyyden kuin mielihyvän tunnetta. (Pierce ym. 2003, 89, 95.) Esimerkiksi pitkä ura kunnan luottamustoimessa voi luoda psykologisen omistajuuden siteen kuntaa kohtaan, koska vuosien aikana on ollut mahdollisuus vaikuttaa kunnan tulevaisuuteen omien toimien kautta. Toiseksi psykologinen omistajuus voi syntyä osana oman identiteetin ylläpitoa, koska omistajuuden kautta ihminen määrittelee itseään ja esittää identiteettiään muille. Tällöin osaksi omaa identiteettiään nähtävään asiaan voi syntyä omistajuuden tunne. (Pierce ym. 2003, 89–90.) Kuntasamaistumisen tuloksena kunnasta tulee osa ihmisen identiteettiä, jolloin kuntaa kohtaan voi syntyä tunne psykologisesta omistajuudesta. Viimeiseksi psykologinen omistajuus voi syntyä kotiutumisen seurauksena. Psykologista omistajuutta voidaan kokea erilaisia aineettomia ja aineellisia asioita kohtaan, jotka liittyvät paikkaan, joka nähdään kotina. (Pierce ym. 2003, 91.) Jos kunta koetaan muunakin kuin pelkkänä kuntalaisen arkea koordinoivana hallinnollisena yksikkönä, voi siitä muodostua kotikunta, johon liittyy niin tunteita kuin muistoja (Mäkinen 2013, 52). Tällöin psykologinen omistajuus voi kiinnittyä sekä kuntaan itseensä että sen representaatioihin, kuten kunnan nimeen tai vaakunaan.

Omistajuuden tunteella on sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia. Hyviä seurauksia ovat esimerkiksi henkilökohtainen uhrautuvaisuus omistettavan asian puolesta ja vastuuntunto, kun taas negatiivisia ovat haluttomuus jakaa omistamisen tunteen kohde muiden kanssa, pahantahtoinen toiminta tullessaan erotetuksi omistamisen kohteesta tai ylikuormittava vastuuntunto. (Pierce ym. 2003, 100–101.) Varsinkin negatiivisista vaikutuksista haluttomuus jakaa omistettava kohde voi näkyä kuntaliitostilanteessa, jossa omaksi koettu kotikunta joudutaan jakamaan muiden yhdistyvien kuntien asukkaiden kanssa. Dirks, Cummings ja Pierce ovat myös huomanneet, että organisaatiota kohtaan tunnettu psykologinen omistajuus voi vaikuttaa työntekijöiden muutoshalukkuuteen

organisaatiossa. Ihmiset ovat halukkaampia ottamaan muutoksen vastaan, jos he kokevat itse vaikuttaneensa omistajuuden kohteeseen liittyvään muutokseen, koska se vahvistaa tunnetta kontrollista ja kykenevyydestä. Toisaalta, jos muutoksen nähdään tapahtuvan pakotettuna tai muuttavan perinpohjaisesti organisaatiota, on todennäköistä, että muutosta vastustetaan, koska se uhkaa yksilön itseyden jatkuvuutta ja kontrollin tunnetta. (Dirks & Cummings & Pierce 1996, 2, 6–7.) Kuntaliitos voidaan nähdä organisaatiomuutoksen kaltaisena tapahtumana, joka vaikuttaa ihmisiin eri tavoin riippuen siitä, miten muutoksen nähdään tapahtuvan. Keskeistä tässä on se, että muutoksen kohteena on kunta, jota kohtaan tunnetaan psykologista omistajuutta.

3. AINEISTON ESITTELY JA ANALYYSIMENETELMÄT

Tässä luvussa esittelen ensimmäiseksi, millaisia tekstiviestikommentit ovat luonteeltaan mielipidekirjoituksina ja tutkimusaineistona. Sen jälkeen kuvailen, miten olen kerännyt ja rajannut aineistoni, Kouvolan Sanomista kerätyt napakat. Pohdin myös tutkielmaani ja tutkimusaineistooni liittyvää etiikkaa. Lopuksi esittelen tutkielmassani käyttämäni analyysimenetelmät, lähiluvun ja tulkitsevan diskurssianalyysin.

3.1. Tekstiviestikommentit aineistona

Tutkielmani aineisto rakentuu Kouvolan Sanomien Napakat-mielipidepalstan anonyymeistä, tekstiviestitse lähetetyistä mielipidekirjoituksista. Näitä viestejä kutsutaan mielipidepalstan nimen mukaan napakoiksi. Napakoiden maksimipituus on 200 merkkiä, ja ne julkaistaan sekä lehden paperiversiossa että nettisivuilla. Tässä tutkielmassa käytän nimitystä *tekstiviestikommentti* kuvaamaan yleisesti näitä lyhyitä mielipidekirjoituksia. Määrittelen tekstiviestikommentit viestintäteknologian mukana kehittyneenä uutena muotona soittokommenteista (engl. call-in comments) tai puhelinpostista (engl. phone-mail to the editor), joissa lukijan sanomalehdelle tiettyyn numeroon jättämä lyhyt, nimetön puhelu litteroidaan ja julkaistaan lehden mielipidepalstalla (Dupre & Mackey 2002, 142). Tämän vuoksi näen soittokommenteista ja puhelinpostista tehtyjen tutkimusten olevan sovellettavissa myös tekstiviestikommentteihin. Nykyisin tekstiviestikommentteja käytetään monien suomalaisten sanomalehtien mielipidepalstoilla.

Tekstiviestikommentit käsittelevät lukijoiden arjessa olevia asioita, joilla on heille henkilökohtaista merkitystä (Dupre & Mackey 2002, 144). Aiheina tekstiviestikommenteissa ovat useimmiten paikalliset asiat, kuten paikallispolitiikka ja -hallinto (Aucoin 1997, 126; Dupre & Mackey 2002, 144). Sanomalehtien mielipidekirjoituksia tutkinut Karin Wahl-Jorgensen toteaa, että aikana, jolloin ihmisten osallistuminen kansalaistoimintaan on muutoksessa, saavat sanomalehtien mielipidepalstat entistä enemmän kirjoituksia (Wahl-Jorgensen 1999, 53). Tämä voi kuvata sitä, että ihmisten käsitys yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta on muuttunut. Mielipidekirjoitusten kautta ihmisillä on mahdollisuus reagoida asioihin, joihin heillä on henkilökohtainen mielipide, ja palstoilla julkaistut viestit nostavat julkiseen agendaan seikkoja, joita kansalaiset pitävät tärkeinä (Raeymaeckers 2005, 199–200, 202). Nykyään myös erilaiset sosiaalisen median palvelut ovat lisänneet kansalaisten osallistumista ja keskustelua varsinkin poliittisista asioista (Saldaña & McGregor & De Zúñiga 2015,

14). Sosiaalisen median noususta huolimatta Napakat-palstalla julkaistaan lähes päivittäin useita tekstiviestikommentteja. Tekstiviestikommentit käsittelevät ihmisten arkeen liittyviä asioita, jonka vuoksi näen ne etnologisesti sopivana aineistona tutkielmalleni. Perinteisiä mielipidekirjoituksia on myös tutkittu enemmän kuin soitto- tai tekstiviestikommentteja (Aucoin 1997, 123), joten vähemmän hyödynnetyn tutkimusaineiston käyttäminen voi avata uudenlaisia näkökulmia kuntaliitoskeskusteluun.

Tekstiviestikommentit ovat luonteeltaan erilaisia verrattuna pidempiin mielipidekirjoituksiin. Ne sisältävät perinteisiin mielipidekirjoituksiin verrattuna enemmän mielipiteisiin kuin faktoihin perustuvaa argumentointia (Aucoin 1997, 134). Useimmiten mielipidepalstalle kirjoittavat henkilöt suhtautuvat tunteikkaasti viestinsä aihetta kohtaan, jolloin palstalla korostuvat äärimmäiset näkökulmat (Wahl-Jorgensen 2004, 91). Viestien lyhyiden ja viestintäteknologian luonteen vuoksi tekstiviestikommenteissa mennään suoraan asiaan, eikä sanavalintoja harkita niin pitkään kuin pidempiä mielipidekirjoituksista kirjoittaessa, sillä kännykkäviestintä on usein suunnittelematonta. Tämän vuoksi tekstiviestikommentit tuovat suuremmin esiin kirjoittajien huolenaiheita ja ovat luonteeltaan negatiivisempia kuin pidemmät mielipidekirjoitukset. Silti tekstiviestikommentit sisältävät usein myös huumoria. (Dupre & Mackey 2002, 144–145; Toriseva 2005, 46.) Tekstiviestikommenttien omalaatuinen luonne on pidettävä mielessä tutkimusaineistoa analysoitaessa, koska ilmaistut mielipiteet voivat olla äärimmäisiä verrattuna koko alueen asukkaiden mielipiteisiin.

Sanomalehden toimitus käy läpi lähetetyt tekstiviestikommentit ennen julkaisua, kuten myös perinteisten mielipidekirjoitusten tapauksessa. Kouvolan Sanomien napakoiden julkaisuperiaatteissa kerrotaan, että toimitus voi jättää julkaisematta kommentteja, jotka sisältävät esimerkiksi pelkkää mustamaalaamista tai mainontaa. Toimitus myös käsittelee viestit oikeakielisiksi ja katsoo, ettei samasta numerosta tulleita kommentteja julkaista kuin yksi päivässä. Kouvolan Sanomien toimituksella on myös oikeus lopettaa tiettyyn aiheeseen liittyvien viestien julkaiseminen, jos viestit eivät tuo keskusteluun enää uusia näkökulmia tai keskustelu jää polkemaan paikoilleen. (Kouvolan Sanomat. Napakoiden julkaisuperiaatteet.) Toimitusprosessin vuoksi palstasta vastaavat toimittajat voidaan nähdä portinvartijoina, jotka päättävät, mitkä kommentteista julkaistaan, ja näin ollen myös siitä, mistä mielipidepalstalla keskustellaan (Wahl-Jorgensen 2001, 301). Wahl-Jorgensen on tunnistanut lehtien mielipidepalstoilta sääntöjä, joita noudattamalla kirjoittajalla on suurempi

mahdollisuus saada tekstinsä julkaistuksi. Viestin pitää ensinnäkin käsitellä relevanttia aihetta, jonka lisäksi kirjoitus pitää olla tiiviisti ilmaistu, mielellään viihdyttävä ja kirjoittajalla itsellään on hyvä olla auktoriteettia. Tämän lisäksi kirjoittajalta vaaditaan kulttuurisia taitoja, jotta hän osaa kirjoittaa hyvin sekä kielellisesti että vaikuttavasti. (Wahl-Jorgensen 2002, 75–77.) Nämä säännöt nostavat rimaa kirjoittaa perinteiselle mielipidepalstalle. Kaikilla lehden lukijoilla ei ole tasa-arvoista mahdollisuutta osallistua sanomalehdessä käytävään julkiseen keskusteluun, jos lukijalta puuttuu kulttuurista pääomaa laatia sääntöjen mukainen kirjoitus (Raeymaeckers 2005, 205). Tekstiviestikommenttipalstojen viestit joutuvat käymään läpi samanlaisen valikointiprosessin kuten perinteisellä mielipidepalstalla julkaistavat kirjoitukset, mutta niiden erilainen luonne ja niihin kohdistuvat odotukset toisaalta helpottavat joidenkin ihmisryhmien osallistumista mielipidepalstalla käytävään keskusteluun. Toisaalta tekstiviestikommenttien luonne voi vaikeuttaa toisten ryhmien osallistumista keskusteluun, sillä vaikka 200 merkin viestiltä ei vaadita samanlaista sisältöä kuin 2000 merkin mielipidekirjoitukselta, voi esimerkiksi huonosti kieltä osaavan henkilön olla vaikea ilmaista asiansa rajoitetussa merkkimäärässä niin, että viesti päätetään julkaista lehdessä.

Tekstiviestikommenttipalsta tarjoaa Kouvolan Sanomissa paikan ilmaista mielipiteensä anonyymisti. Sanomalehden nettisivuilla on myös mahdollisuus kommentoida uutisia anonyymisti, mutta painetussa lehdessä Kouvolan Sanomat laittaa etusijalle omalla nimellä kirjoitetut mielipidekirjoitukset (Kouvolan Sanomat. Lukijakirjoitus). Napakat ovat keino saada mielipiteensä julkaistuksi sanomalehden sivuilla anonyymisti. Mielipidekirjoituksia tutkineet Reader, Stempel ja Daniel ovat tutkimuksessaan selvittäneet, että monet ihmisistä, jotka eivät kirjoita sanomalehtien mielipidepalstoille, olisivat kirjoittaneet, jos heillä olisi ollut mahdollisuus tehdä se anonyymisti. Heidän mukaansa sanomalehtien nimellisten mielipidekirjoitusten suosiminen saattaa tämän vuoksi syrjiä joitakin ihmisryhmiä, kuten naisia, joiden nähtiin pelkäävän tunnistamista. (Reader & Stempel & Daniel 2004, 64.) Anonyymit tekstiviestikommenttipalstat antavat myös näille henkilöille mahdollisuuden osallistua keskusteluun ja rakentavat näin ollen myös sosiaalista tasa-arvoa.

3.2. Tutkimusaineiston keruu ja rajaaminen

Kulttuurintutkija Seppo Knuutila korostaa aineiston keruun kuvailun tärkeyttä kulttuuritieteissä, koska kaikki aineistoon liittyvät valinnat ja rajaukset tuottavat aineistolle merkityksiä ja vaikuttavat tulkintaan (Knuutila 2010, 19–20). Sen vuoksi kerron seuraavaksi, miten ja millä perustein valitsin

sekä rajasin tutkimusaineistoni. Tutkimusaineiston lähteeksi valikoitui Kouvolan Sanomien Napakat-palsta, koska sanomalehti on Pohjois-Kymenlaaksossa alueellinen ykköslehti. Alueelliset ykköslehdet ovat sanomalehtiä, joita luetaan alueella eniten. Ne tavoittavat suuren osan alueen asukkaista päivittäin ja edustavat aluetta konkreettisesti. (Hujanen 2000, 12, 22.) Alueen ykköslehtien olemassaololle tärkeää on kertoa oman alueensa uutiset paremmin kuin mikään muu media, ja tämän uutisagendan vuoksi ne rajaavat tietyn alueen omaksi aluekokonaisuudekseen (Orjala 1996, 54, 56). Esimerkiksi Kymenlaakson alueella ilmestyy kaksi seitsemänpäiväistä lehteä, Kouvolan Sanomat ja Kymen Sanomat. Kilpailua lehtien välillä ei pääse syntymään, koska ne ovat kummatkin Länsi-Savo-konsernin lehtiä, ja niiden paikallisuutisaiheet ovat rajautuneet suurimmaksi osaksi Pohjois- tai Etelä-Kymenlaakson alueelle lehdestä riippuen. Kouvolan Sanomat soveltui tutkimusaineiston lähteeksi, koska se tavoittaa alueellisena ykköslehtenä Kouvolan kuntaliitoksessa osallisina olleiden kuntien asukkaat ja tarjoaa kuntalaisille sekä tietoa kuntaliitoksesta että mahdollisuuden keskustella siitä. Näin ollen lehden mielipidepalstalta on mahdollista havainnoida, millaiset aiheet kuntaliitoksessa alueen asukkaita puhututtivat.

Kouvolan Sanomat valikoitui tutkimusaineiston lähteeksi myös sen vuoksi, että olen kotoisin nykyisen Kouvolan alueelta. Napakat-palsta ja sen viestien luonne ovat minulle tuttuja, ja muistin etenkin kuntaliitosta koskevan keskustelun olleen palstalla hyvin vilkasta. Tämän vuoksi Napakat-palsta kirjoituksineen vaikutti sopivalta aineistolta Kouvolan kuntaliitoksen tarkasteluun. Napakat-palsta tarjosi myös hieman erilaisen kanavan kuntaliitoksen tutkimiseen kuin pidemmät mielipidekirjoitukset, joita on käytetty tutkimusaineistona kuntaliitostutkimuksissa (ks. esim. Laamanen 2007).

Tutkielmani aineisto on kerätty ajalta, joka alkaa kuntaliitosselvityksen luovuttamisesta kunnanvaltuustoille 27.9.2007 ja päättyy uuden kunnan perustamiseen 1.1.2009. Tällä aikavälillä on mahdollista seurata koko kuntaliitoksen toteutumisprosessin ajan, millaiset uuden kunnan nimeen liittyvät asiat saivat sanomalehden lukijat kirjoittamaan mielipidepalstalle. Tutkimusaineistoa kerätessäni hyödynsin Kouvolan Sanomien kotisivuja, mistä löytyy sähköinen arkisto kaikista julkaistuista napakoista vuodesta 2005 lähtien. Ensimmäiseksi poimin arkistosta kaikki aikavälillä julkaistut napakat, jotka liittyivät Kouvolan kuntaliitokseen. Viestien täytyi liittyä selkeästi kuntaliitokseen tai sen tuloksena syntyvään uuteen kuntaan. Joistakin napakoista oli vaikea päätellä, mihin asiaan ne tarkalleen viittasivat, joten päätin olla tarkka siitä, mitkä viestit hyväksyin osaksi

tutkimusaineistoani. Esimerkiksi ilmaisu “Suur-Kouvola” oli viittaus kuntaliitokseen, kun taas pelkällä Kouvolalla saatettiin tarkoittaa sekä kuntaliitosta edeltävää että sen jälkeistä kaupunkia, eikä viestin kontekstista ollut aina mahdollista päätellä kummasta oli kyse. Epävarmoissa tilanteissa tarkastelin viestiä kokonaisuutena tarkemmin ja turvauduin omiin esitietoihini aiheesta. Olin tarkka valintaperiaatteissa myös sen vuoksi, etteivät omat mielipiteeni kuntaliitoksesta ohjailisi viestien keräämistä.

Viestejä kertyi edellä mainitulla keräämistavalla yhteensä 926. Viestien keräämisen jälkeen teemoittelin viestejä niissä esiintyvien puheenaiheiden perusteella. Oman rajallisen esitietoni vuoksi tietyt aihepiirit ovat voineet korostua tutkimusaineistossa joko poimiessani viestejä Napakat-palstan arkistosta tai valittuja viestejä teemoiteltaessa. Alkuperäinen aineisto oli määrällisesti hyvin suuri, joten päätin rajata tutkimusaiheeni koskemaan koko kuntaliitoksen sijaan napakoissa eniten käsiteltyä aihetta, eli uuden kunnan nimeä.

Taulukko 1. Kuntaliitosta käsittelevien napakoiden jakautuminen teemoittain³.

Kunnan nimi	313 ⁴
Johtajat	128
Elimäki	99
Palvelut	90
Kadunnimi	87
Raha	84
Kuka kuuluu mukaan?	83
Kunnallisvaalit	57
Vaakuna	34
Muutto	33
Tasavertaisuus	31

³ Taulukossa mukana teemat, joihin kuului vähintään 30 viestiä.

⁴ Sama viesti voi sisältyä useamman teeman alle.

Lopulliseksi tutkimusaineistokseni muodostui 313 napakkaa, jotka käsittelevät uuden kunnan nimeä. Valitsin mukaan myös viestit, jotka koskivat ehdotusta muuttaa Kuusankosken nimi Kuusaaksi, ja keskustelun postitoimipaikkojen nimistä. Koin paikkakuntien nimien muutokseen liittyvän keskustelun olevan lähellä kunnan nimeä käytävää keskustelua, sillä kumpaankin liittyvät päätökset vaikuttavat siihen, miksi asukkaat itseään kutsuvat. Postitoimipaikkojen nimet voivat taas säilyttää paikkakuntien vanhoja nimiä kuntaliitoksen jälkeen (Paikkala 2009). Kunnan nimeä käsittelevät viestit eivät jakautuneet tutkimusaikavälille tasaisesti. Suurin osa viesteistä kirjoitettiin vuoden 2007 puolella, ja silloinkin ne painottuivat marraskuulle. Tällöin ohjausryhmä ehdotti uudelle kunnalle nimeä Kouvolankoski, ja kunnanvaltuustot tekivät lopullisen päätöksen uuden kunnan nimestä. Vuoden 2008 puolella, kun kuntaliitos ja kunnan virallinen nimi olivat varmistuneet, viestien määrä laski huomattavasti.

Taulukko 2. Kunnan nimeä käsittelevien napakoiden jakautuminen tutkimusaikavälillä.

Syyskuu 2007 (27.9. alkaen)	3
Lokakuu 2007	59
Marraskuu 2007	207
Joulukuu 2007	6
Tammikuu 2008	1
Helmikuu 2008	1
Maaliskuu 2008	2
Huhtikuu 2008	0
Toukokuu 2008	3
Kesäkuu 2008	0
Heinäkuu 2008	1
Elokuu 2008	0
Syyskuu 2008	2
Lokakuu 2008	22
Marraskuu 2008	3
Joulukuu 2008	3

Kouvolan Sanomien Napakat-palsta on julkaistu sekä paperiversiona lehdessä että lehden kotisivuilla, jolloin se on julkisesti saatavilla ja julkisesti käsiteltävissä. Napakoiden käytöstä aineistositaatteina tutkielmassa kysyin luvan sanomalehden toimituksen päälliköltä⁵. Olen merkinnyt jokaisen sitaattina käyttämäni napakan yhteyteen päivämäärän, jolloin se on julkaistu Kouvolan Sanomissa.

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ihmistieteisiin luettavien tieteenalojen eettisissä periaatteissa mainitaan kolme osa-aluetta, joihin tutkimuksessa tulisi kiinnittää huomiota: tutkittavien itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, vahingon välttäminen sekä yksityisyys ja tietosuojaa (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2009, 4). Tutkijan arkipäivän etiikasta kirjoittaneet Henriikka Clarkeburn ja Arto Mustajoki mainitsevat, että mielipidekirjoitukset ovat ihmisten tuottamaa materiaalia, joka vaatii aina eettisten seikkojen pohtimista. Itsemääräämisoikeuden kunnioittamisen suhteen haasteita aiheuttaa se, jos materiaalin tuottajilta ei ole mahdollista kysyä lupaa tutkimusta varten. (Clarkeburn & Mustajoki 2007, 68.) Informoidun suostumuksen avulla viestien kirjoittajat olisivat saaneet tietää, millaisessa tutkimuksessa ja millaisella tavalla heidän kirjoittamiaan napakoita tultaisiin tutkimaan (ks. Kuula 2006, 99–120). Napakat-palstan anonyymien luonteen ja tutkimusaineistoksi kerättyjen viestien suuren määrän vuoksi on vaikeaa saada kirjoittajilta suostumus viestien käyttöön tutkimusaineistona. Julkaistujen ja julkisten tietojen tutkimuksessa voidaan kuitenkin poiketa osallistumisen vapaaehtoisuuden periaatteesta (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2009, 4). Tutkielmassani vahingon välttämisen ja yksityisyyden suojelemisen periaatteet kietoutuvat yhteen. Napakoiden kirjoittajien yksityisyys ja tietosuojaa on turvattu, koska tutkimusaineistoni ei sisällä henkilötietoja. Napakat ovat luonteeltaan anonyymejä kirjoituksia, koska mielipidepalstalle kirjoittaminen ei vaadi nimen tai nimimerkin käyttämistä. Nimimerkkien käyttö on mielipidepalstalla silti hyvin yleistä. Valitessani tutkielmaan sopivia aineistositaatteja olen pyrkinyt poimimaan viestien joukosta sellaisia napakoita, joiden nimimerkinä ei ole käytetty koko nimiä. Jotkut nimimerkit saattoivat toistua aineistossa, mikä saattaa viitata samaan kirjoittajaan, mutta kirjoittajien henkilöllisyyden selville saaminen vaatisi silti vaivaa. Koko tutkimusprosessin aikana on myös tärkeää huomioida, ettei tutkittaville koidu haittaa tutkimuksen tekemisen aikana tai tutkimuksen tulosten julkaisun jälkeen (Kuula 2006, 62–63). Näen kuitenkin, ettei napakoiden käsittelystä tutkimusaineistona koidu viestien kirjoittajille haittaa, koska viestien aiheet eivät ole

⁵ Lupa saatu sähköpostitse 22.2.2013. Sähköposti on tekijän hallussa.

arkaluonteisia, eikä kirjoituksia voida helposti yhdistää yksittäisiin ihmisiin viestien anonyymiyden vuoksi.

Kulttuurintutkimus on tutkijan tulkintaa korostava tieteenala, jonka vuoksi tutkimusetiikka kiinnittyy hyvin vahvasti tutkimuksen metodologiaan (Vakimo 2010, 95). Sen vuoksi olen tämän luvun aikana pyrkinyt kuvailemaan aineistonmuodostamisprosessin kulkua mahdollisimman tarkasti ja seuraavien lukujen aikana perustelen analyysimenetelmien valintaa ja vaikutuksia tutkielmassani. Tutkija itse nähdään osana tutkimusetiikkaa, jonka vuoksi esimerkiksi jo ennen aineiston keruuta tutkijan kiinnostuksen kohteet ja hypoteesit voivat vaikuttaa tutkimuksen suuntautumiseen (Knuutila 2010, 24; Vakimo 2010, 85–86). Tutkimuseettisesti on myös tärkeää pyrkiä kuvaamaan tuloksia tasapuolisesti eri näkökulmista (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2009, 8). Näiden seikkojen vuoksi on tärkeää, että tuon esille omat taustavaikutukseni, jotta lukijoiden on mahdollista arvioida tasapuolisen kuvauksen onnistumista tutkielmassani. Olen kotoisin Jaalasta, jonka vuoksi minulla on mielipiteitä kuntaliitoksen ja kunnan nimen suhteen. Koin kuntaliitoksen välttämättömänä oman kotikuntani tulevaisuudelle, joten en suhtautunut negatiivisesti kuntaliitokseen, mutta näen, että kuntaliitokseen toteuttamiseen liittyviä seikkoja olisi voinut hoitaa paremmin ja kaikki liitososapuolet huomioon ottaen. Alun perin en pitänyt Kouvola-nimestä, mutta vuosien aikana olen tottunut nimeen ja nähnyt sen sopivana uudelle kunnalle. Oma taustani on ehdottomasti vaikuttanut tutkimusaiheeni valintaan, mutta aineiston analyysissä olen huomionut, että nostan esille myös mielipiteitä, asenteita ja näkökulmia, jotka eivät vastaa omiani.

3.3. Lähiluku

Tutkielmani analyysimenetelminä käytän lähilukua ja tulkitsevaa diskurssianalyysia. Aineiston keräämisen jälkeen kävin ensimmäiseksi napakoita läpi lähiluvun avulla. Lähiluvun juuret ovat peräisin kirjallisuudentutkimuksen uskriittisestä koulukunnasta, mutta sitä on käytetty myös kirjallisuudentutkimuksen ulkopuolella (ks. Pöysä 2015; Kaarlenkaski 2010; Karasvaara 2015). Kulttuurintutkija Jyrki Pöysä korostaakin lähiluvun monitieteellistä luonnetta tutkimusmetodina ja kutsuu sitä ”vaeltavaksi metodiksi”, jota käytetään monilla eri aloilla. (Pöysä 2010, 331). Lähiluku ei ole valmis analyysimenetelmä, vaan se kokoaa yhteen erilaisia hyväksi koettuja käsitteitä ja työskentelytapoja, joiden kohteena on konkreettisten tekstien tarkastelu. Näistä tavoista ja käsitteistä

tutkija rakentaa tarpeisiinsa sopivan metodin analyysia varten. (Pöysä 2010, 335; Kaarlenkaski 2010, 363.)

Lähiluennan kohteeksi on suositeltu otettavaksi niin lyhyitä tekstejä, että ne voi lukea läpi lyhyessä ajassa. Tämän vuoksi esimerkiksi runoja on usein analysoitu lähiluennan avulla. Pöysän mukaan runot ovat sopivia aineistoja lähilukua varten, koska ne ovat lyhyitä, monitulkintaisia ja itsenäisiä kokonaisuuksia. (Pöysä 2010, 336; Pöysä 2015, 29.) Samat kriteerit sopivat myös tutkimusaineistonani oleviin napakoihin. Niiden pituus on pisimmillään 200 merkkiä ja varsinkin kirjoitusten sisältämä ironia ja sarkasmi tekevät viesteistä vaikeatulkintaisia, koska kirjoitukset eivät aina sisällä vihjeitä siitä, pitäisikö ne tulkita humoristisiksi vai vakaviksi puheenvuoroiksi. Määrällisesti aineistoni sisältää enemmän kirjoituksia kuin lähiluettavaksi sopivassa aineistossa olisi hyvä olla, mutta niiden lyhyys tekee toisaalta lähilukemisesta nopeampaa. Yksi 300 napakan lähilukukerta vei minulta pari päivää, mutta koen käyttäneeni tarpeeksi aikaa yksittäisten viestien lukemiseen ja tulkitsemiseen. Pöysä mainitseekin sopivan aineistomäärän riippuvan sen laadusta ja käytettävissä olevasta ajasta. Lähiluentaa voi tehdä eri tasoilla: sanastollisella tasolla, jossa keskitytään sanojen merkityksiin ja konnotaatioihin, sekä lause- ja kokonaisrakenteen tasolla, jossa tekstiä tarkastellaan kokonaisvaltaisemmin. (Pöysä 2010, 341–343.) Lukiessani viestejä saatoin ensimmäiseksi tarkastella viestiä kokonaisrakenteen kannalta ja sitten kiinnittää huomioni yksittäisiin sanoihin ja sanamuotoihin.

Nykyään lähiluvulla voidaan tarkoittaa laveasti kaikenlaista tarkkaan ja ymmärtävään tulkintaan pyrkivää lukemista, mutta lähiluvulle on tärkeää kuitenkin se, että tekstejä kohdellaan kokonaisuutena ja lukeminen tapahtuu useaan kertaan. Jokainen aineiston lukukerta on erilainen: ensimmäisellä lukukerralla tekstin lukeminen on reflektioimatonta, jolloin aineiston tulkinta perustuu aiemmille kokemuksille ja esitiedolle niitä sen enempää pohtimatta, mutta myöhemmät lukukerrat muuttavat ja syventävät alkuperäisiä tulkintoja luettavasta tekstistä. Toivottavaa on, että jokaisella lukukerralla lähilukijan huomio kohdistuisi erilaisiin asioihin kuin aiemmilla kerroilla, jolloin tulkinta tekstistä rikastuisi. Samalla voidaan korjata ja tarkentaa tulkintoja tekstistä. (Pöysä 2015, 29–32; Pöysä 2010, 331.)

Käytin lähilukua oikeastaan jo aineistonkeruun aikana, sillä teemoitellessani kaikkia Kouvolan kuntaliitokseen liittyviä napakoita yritin hahmottaa kirjoituksia kokonaisuuksina omaan esitietooni perustuen niin, että tietäisin mistä aiheista viesteissä puhutaan. Vasta myöhemmin rajattuani aineiston pelkkään uuden kunnan nimeen keskittyvään keskusteluun aloitin tietoisesti tekstien lähilukemisen, mutta silloin lukeminen ei ollut enää kokonaisuuksien hahmottamista, vaan yksityiskohtiin pureutumista. Lähiluvin aineiston järjestelmällisesti kolmeen kertaan keskittyen jokaisen aikana eri seikkoihin: ensimmäisellä kerralla yritin saada jonkinlaista kokonaiskuvaa siitä, millaisia aiheita nimikeskustelussa nousee esille, ja seuraavilla kerroilla keskityin ensimmäisellä lukukerralla tekemiini huomioihin, kuten tunteiden esiintymiseen tai me-muut-ajanvetoihin. Näiden kolmen lukukerran kautta sain hyvän kokonaiskuvan aineistosta, jonka jälkeen palasin useaan otteeseen lähilukemaan viestejä uudelleen ja tarkistamaan aikaisemmin tekemiäni huomioita.

Lähilukeminen ei rajoitu pelkkään lukemiseen, vaan myös kirjoittamisella on merkittävä rooli. Sivujen reunaan tehdyt merkinnät ja muistiinpanot auttavat omien ajatusten jäsentämisessä. Näin kirjoittaminen yhdistyy tulkitsevaan lukemiseen, ja myöhemmin kirjoittaminen lisääntyy ja muuttuu tulkitsevaksi kirjoittamiseksi. Silloin aineistosta aletaan tehdä väittämiä, joita saatetaan palata tarkastamaan lähilukemalla, jolloin lukeminenkin muuttuu analyyttisemmäksi. (Pöysä 2010, 339–340.) Tein jokaisella edellä mainitsemallani lukukerralla erivärisellä kynällä merkintöjä aineistoon, jonka lisäksi kirjoitin lukukerran jälkeen kokoavasti muistiinpanoja. Lukukerroille muodostui oma erityinen huomionkohteensa, joista keräsin esimerkkejä muistiinpanoihini. Ensimmäisellä lukukerralla kiinnitin huomiota siihen, miksi kuntaliitoksen lopputulosta kutsuttiin, kun taas toisella lukukerralla listasin ominaisuuksia, joita ihmiset uuden kunnan nimeltä halusivat ja eivät halua. Lähilukukertojen myötä muodostuneiden muistiinpanojen kautta minun oli helpompi myöhemmin hahmottaa viesteissä esiintyviä diskursseja.

Lähiluku on menetelmä, jolla ei koskaan saavuteta päätepistettä, jolloin kaikki aineistosta havaittava on löydetty, vaan uusia havaintoja ja tulkintoja muodostuu aina uuden lukukerran jälkeen (Pöysä 2010, 340). Uskontotieteilijä Teemu Taira kirjoittaa saturaatiosta, eli kylläntymisestä, jossa etsitään pistettä, jolloin tutkimusaineistosta nouse enää tutkimusongelman näkökulmasta merkittävää uutta tietoa. Saturaatiopisteen lähestyessä tutkija alkaa esimerkiksi huomata toistuvia vastauskaavoja aineistolle esittämiinsä kysymyksiin. Tutkijan pitää itse määrittää, milloin aineistoa on luettu tarpeeksi. (Taira 2006, 47–48.) Minulle koko aineiston systemaattisen lähilukemisen

lopettamissyys muodostui lopulta merkintöjä täynnä olevat aineistopaperit, joita uudet lukukerrat olisivat sotkeneet lisää. Lisäksi koin, että saturaatiopiste oli saavutettu, sillä aineistoa lähilukiessani siitä ei noussut enää uusia merkittäviä havaintoja. Huomasin edelleen aineistosta uusia asioita, mutta ne eivät olleet enää tutkielmani kannalta merkittäviä löytöjä.

Pöysä toteaa, että lähiluvun metodologiseksi tavoitteeksi olisi hyvä ottaa ulkopuolisten vaikutteiden ja oman esitiedon sulkeminen ulkopuolelle, vaikkei tämä käytännössä ole mahdollista (Pöysä 2015, 32). Toisaalta kulttuurintutkija Taija Kaarlenkaski on omassa lähilukuun perustuvassa tutkimuksessaan korostanut, ettei hän edes yritä tavoitella sellaista lukutapaa, jossa hän yrittäisi sulkea oman esitietonsa aiheesta pois. Kaarlenkaski sanoo ennemminkin hyödyntäneensä esitietoaan tekstin analysoinnissa. (Kaarlenkaski 2010, 364.) Lähiluku on usein kamppailua automaattista ymmärtämistä vastaan, jossa omat ennakkoluulot ja kokemukset huomaamatta ohjaavat tulkintaa tiettyyn suuntaan. Varsinkin aineiston ensimmäisellä lukukerralla ennakkoluulot vaikuttavat paljon tulkintaan, mutta myöhemmillä lukukerroilla, kun lukeminen muuttuu tiedostavammaksi, eivät ennakkoluulot vaikuta enää niin paljoa. (Pöysä 2010, 339–340.) En yrittänyt sulkea omia kokemuksiani ja esitietoani analysoinnin ulkopuolelle, mutta yritin tiedostaa niiden mahdollisen vaikutuksen lähiluvun aikana. Jouduin useasti pysähtymään monitulkintaisten viestien kohdalla ja varmistamaan, etteivät taustalla vaikuttavat mielipiteeni ja esitietoni ole vääristäneet viestin merkitystä huomaamattani.

3.4. Tulkitseva diskurssianalyysi

Toisena analyysimenetelmänä lähiluvun ohella käytän tutkielmassani diskurssianalyysia. Sekä lähilukeminen että diskurssianalyysi ovat kumpikin menetelmiä, joissa keskitytään tekstin tarkkaan analysoimiseen. Käydessäni aineistoa läpi lähiluvun avulla tulin kiinnittäneeksi huomiota erilaisiin tapoihin, joita napakoiden kirjoittajat käyttivät kirjoittaessaan uuden kunnan nimestä, mutta koin, ettei lähiluku riittänyt viestien ja niissä esiintyvien piirteiden tarkempaan analysoimiseen. Tämän vuoksi diskurssianalyysin lisääminen toiseksi analyysimenetelmäksi tuntui luontevalta, koska sen avulla oli mahdollista käsitellä lähiluvun kautta aineistosta löytyneitä toistuvia ilmaisutapoja ja niiden välisiä suhteita tarkemmin.

Diskurssianalyysi ei ole muodoltaan tarkka tutkimusmetodi, vaan ennemminkin väljä teoreettinen viitekehys, joka perustuu sosiaalisesta konstruktionismista kumpuavaan ajatukseen, että kielenkäyttö rakentaa sosiaalista todellisuutta. Diskurssianalyysissä keskitytään tutkimaan sitä, miten sosiaalista todellisuutta tuotetaan erilaisissa sosiaalisissa käytännöissä, jotka ilmenevät kielenkäytössä (Jokinen & Juhila & Suoninen 1993a, 9–10; Jokinen & Juhila & Suoninen. 1993b, 17). Se, millä tavalla ilmiöstä puhutaan, vaikuttaa siihen, millä tavalla todellisuus rakentuu. Diskurssintutkijoiden Arja Jokisen, Kirsi Juhilan ja Eero Suonisen mukaan diskurssianalyysi perustuu sosiaalisen konstruktionismin lisäksi oletuksiin, että kielenkäytöllä on seurauksia ja siinä esiintyy erilaisia kontekstisidonnaisia merkityssystemejä, eli diskursseja, joiden kautta rakennetaan esimerkiksi identiteettejä. Erilaiset merkityssystemit voivat olla olemassa rinnakkain tai ne voivat kilpailla keskenään. Nämä lähtökohdat ovat mukana diskurssianalyttisessä tutkimuksessa, mutta niiden painotus ja tärkeys tutkimukselle vaihtelee tutkimusongelmasta ja -asetelmasta riippuen. (Jokinen ym. 1993b, 17–18.) Tutkielmassani korostuu varsinkin sosiaalinen konstruktionismi ja diskurssien identiteettejä rakentava luonne, kun tutkimuksen aiheena on ihmisten samaistuminen kotikuntaan.

Diskurssianalyysi on jakautunut perinteisesti kahteen eri suuntaukseen: kriittiseen ja tulkitsevaan diskurssianalyysiin. Kriittinen diskurssianalyysi on keskittynyt tuomaan näkyväksi kielenkäytössä ylläpidettyjä ja uusintettuja valtasuhteita. Analyysia tehdessä aineistoa tarkastellaan tietystä tutkijan valitsemasta näkökulmasta. (Jokinen & Juhila 1999, 86.) Kriittistä diskurssianalyysia käyttämällä olisin voinut lähestyä aineistoani esimerkiksi vallan näkökulmasta ja nostaa analyysissä esille, millaisia valtasuhteita napakoissa esiintyy. Tulkitsevassa diskurssianalyysissä, jota on kutsuttu myös analyyttiseksi diskurssianalyysiksi (Jokinen & Juhila 1999), tulkitsevaksi konstruktionismiksi (Phillips & Hardy 2002) ja etnometodologiseksi diskurssianalyysiksi (Widdicombe 1995), lähestytään aineistoa avoimin mielin ja ilman ennakko-oletuksia. Tarkoituksena on pyrkiä tutkimaan kielenkäytön kautta sosiaalista todellisuutta yksityiskohtaisesti eli tunnistaa erilaisia diskursseja, joilla tuotetaan ja ylläpidetään merkityksiä tutkittavasta ilmiöstä. Tulkitseva diskurssianalyysi ei ainoastaan nosta esille erilaisia teemoja, jotka nousevat esiin tutkimusaineistossa, vaan keskittyy tarkastelemaan, miten teemoista kirjoitetaan. Kriittiseen diskurssianalyysiin verrattuna tulkitseva diskurssianalyysi ei ole niinkään kiinnostunut siitä, millaisia seurauksia tiettyjen diskurssien käytöllä on yhteiskunnallisessa elämässä, vaan se on enemmän keskittynyt kuvaamaan ja esittelemään erilaisia aineistosta löytyviä diskursseja. (Siltaoja & Vehkaperä 2011, 217.) Diskurssianalyysin eri suuntaukset eivät ole toisiaan poissulkevia, koska tulkitsevaan diskurssianalyysiin pohjautuvassa tutkimuksessa voidaan pohtia myös löytyneiden diskurssien seurauksia kriittisesti, ja kriittinenkin

tutkimus voi pyrkiä katsomaan aineistoa avoimesti (Jokinen & Juhila 1999, 87). Tulkitseva diskurssianalyysi sopii hyvin tutkimusaineistoni kokonaisvaltaiseen tarkasteluun, sillä se ei rajaa tutkimuksesta pois valittuun näkökulmaan kuulumattomia diskursseja. Toisaalta näen kriittisellä diskurssianalyysillä olevan myös paljon annettavaa nimikeskustelun tarkasteluun, jossa voisi olla pohjaa jatkotutkimukselle.

Taira kirjoittaa, että saturaatioprosessi ja diskurssianalyysi sopivat hyvin yhteen analyysia tehtäessä. Saturaatioprosessi parantaa tutkimuksen vakuuttavuutta, koska lukija voi itse sekä tutkimusaineistoa että tutkijan aineiston lukuprosessin kuvausta tarkastelemalla tehdä päätelmiä siitä, pitävätkö aineistosta tehdyt havainnot paikkansa. Diskurssien tutkiminen taas mahdollistaa monenlaisten analyysimallien käyttämisen, koska diskurssianalyysissä tärkeää on aineistosta tehtävien tulkintojen perusteleva. Näitä kahta menetelmää yhdistettäessä aineisto ensin suodattuu saturaatioprosessin kautta tiiviimmäksi, jonka jälkeen siitä voidaan pyrkiä tunnistamaan ja nimeämään diskursseja. (Taira 2004, 53, 67.)

Tarkoituksenani on nostaa esille kuntaliitoksen nimikeskustelussa esiintyviä diskursseja. Diskurssianalyysissä tutkittavia merkityssystemejä on kutsuttu niin diskursseiksi kuin tulkintarepertuaareiksi (Wetherell & Potter 1988), ja diskurssin määritelmät vaihtelevat tieteenalalta ja tutkimuksesta toiseen. Tämän vuoksi on tärkeää, että jokaisessa tutkimuksessa määritellään, mitä diskurssilla tarkoitetaan juuri kyseisessä tutkimuksessa. Diskurssin käsite perustuu ajatukseen, että on olemassa erilaisia kilpailevia ja rinnakkaisia merkityssystemejä, jotka merkityksellistävät ja rakentavat sosiaalista todellisuutta eri tavoin. (Jokinen ym. 1993b, 24, 26.) Tällöin tarkasteltava ilmiö voi näyttäytyä erilaisena riippuen siitä, minkä diskurssin näkökulmasta siitä puhutaan. Diskurssit voivat myös rakentua suhteessa toisiinsa niin, että yksi diskurssi saa sisältönsä osittain toisesta diskurssista, jolloin kyse on interdiskursiivisyydestä (Fairclough 1992, 124). Lisäksi diskurssit muodostavat keskenään hierarkioita, joissa korkeammalla olevat diskurssit voivat muodostua itsestään selviksi totuuksiksi ja hiljentää samalla toisia diskursseja (Jokinen ym. 1993b, 29). Tässä tutkielmassa määrittelen diskurssin kielenkäytössä ilmeneväksi suhteellisen vakiintuneeksi merkityksellistämisen tavaksi, joka rakentaa sosiaalista todellisuutta, ja jota uusinnetaan sosiaalisissa käytännöissä. Diskurssianalyysi ei saisi jäädä vain diskurssien luettelemiseksi, vaan sen pitäisi olla tutkijan ja aineiston välistä vuoropuhetta, jossa tulkinnat tulevat perustelluiksi, koska diskurssien tunnistaminen on aina tutkijan tulkinnan tulos (Jokinen ym. 1993b, 28; Taira 2006, 66). Lukujen 5 ja

6 analyysissä nostan esille aineistosta tunnistamiani diskursseja ja perustelen aineistositaatein, miten ne ilmenevät aineistossa. Lisäksi päätännössä pohdin, miten erilaiset diskurssit suhteutuvat toisiinsa kuntaliitoksen nimikeskustelussa.

4. KUNNAN NIMI JA KUNTASAMAISTUMINEN

Tässä luvussa keskityn tarkastelemaan kunnan nimeä ja esittelen Napakat-palstalla käydyssä nimikeskustelussa esiin nousseita piirteitä, joista kuntalaisille merkityksellinen kunnan nimi muodostuu. Suurin osa kuntaliitokseen liittyvistä napakoista käsitteli tutkimusaikavälillä uuden kunnan nimeä: mielipidepalstalla esitettiin ehdotuksia uuden kunnan nimeksi ja perusteluita sille, miksi nimi olisi kunnalle sopiva ja miksi ei. Nimiehdotuksissa toistuvien piirteiden kautta on mahdollista tarkastella, mitkä piirteet koettiin uudelle kunnalle sopivaksi ja mahdollisesti kuntasamaistumista herättäviksi.

Ilman nimiä olisi mahdotonta erottaa tiettyä paikkaa toisesta samankaltaisesta paikasta. Paikannimet ovatkin syntyneet ihmisten tarpeesta yksilöidä paikkoja ja viestiä niistä muille. (Kiviniemi 1990, 38, 47.) Paikannimissä tiivistyy suuri määrä tietoa, sillä ilman paikannimiä olisi vaikea puhua toisen ihmisen kanssa jostakin tietystä paikasta kuvailematta sen ominaisuuksia ja sijaintia tarkasti. Paikka erottautuu ja nousee esille muusta ympäristöstä nimen avulla. Nimiä on tämän vuoksi annettu paikoille, jotka ovat olleet lähiyhteisölleen tärkeitä, ja nimet ovat antaneet näin ollen mahdollisuuden puhua niistä (Pitkänen 1999, 15). Tällaisia ovat olleet esimerkiksi paikat, jotka ovat olleet tärkeitä matkanteolle tai elinkeinon harjoittamiselle, mutta myös sellaiset paikat, joissa on tapahtunut jotain erityistä. (Kiviniemi 1990, 35). Nimellä on siis viestinnällinen funktio, sillä se mahdollistaa sekä paikkojen erottamisen toisistaan että niistä puhumisen.

Suomessa paikkoja on yleisesti nimetty tietyn periaatteen mukaan: nimen loppuosa kuvaa paikan lajia, ja nimen alussa oleva määriteosa kuvailee nimettävän paikan erityispiirrettä, jolla se on erotettu muista saman lajin paikoista (Pitkänen 1999, 15). Esimerkiksi Kuusankoski-nimi on annettu paikalla sijaitsevalle koskelle, mutta erotukseksi muista alueen koskista sille on annettu kuvaileva kuusamääriteosa. Nykyaikana elämme suunniteltujen nimien keskellä, mutta aiemmin paikannimet ovat olleet suullista perinnettä, jotka ovat toisaalta pysyneet vakiintuneessa muodossaan jokapäiväisen käyttötarpeensa vuoksi, mutta toisaalta saattaneet kokea muutoksia siirtyessään seuraaville sukupolville (Paikkala 2001, 179; Kotilainen 2008, 65). Paikkojen nimet ovat jähmettyneet tiettyyn muotoonsa vasta hallinnon tarpeita varten. Nykyään monet paikannimet omaksutaan käyttöön virallisista lähteistä, kuten kartoista ja tiekilvistä. (Halonen 2005, 73.)

Nimet ovat usein itsestään selviä asioita, eikä niihin kiinnitetä huomiota arjessa. Nimien muuttuessa niin, ettei uusi nimi enää paikanna aluetta hyvin tai se koetaan paikalle sopimattomaksi, ryhdytään nimeen yhtäkkiä kiinnittämään huomiota. (Paikkala 2001, 179.) Kuntaliitoksissa yksi haastavista asioista on uuden kunnan nimen päättäminen. Nimen on koottava yhteen asukkaiden kokemukset alueesta, jotta kunnan asukkaiden samaistuminen uuteen kuntaan vahvistuisi. Jos uusi nimi koetaan täysin uudelle kunnalle sopimattomaksi, ei uusi kunta välttämättä tunnu omalta eikä kunnan nimen käyttäminen luontevalta. Seuraavissa alaluvuissa käyn läpi, millaiset piirteet toistuivat napakoissa olleissa nimiehdotuksissa uudelle kunnalle ja millaiset tekijät ovat tärkeitä kuntien nimissä vahvistaakseen kuntasamaistumista.

4.1. Kymen perintö, luonto ja historia

Viestinnällisen tehtävänsä lisäksi paikannimi kantaa mukanaan paikan historiaa ja kulttuuria. Nimistöntutkija Sirkka Paikkalan mukaan hyvä nimi paikantaa paikan kielellisesti ja kertoo jotain myös paikan menneisyydestä (Paikkala 1999). Paikannimen täytyy kuulostaa asukkaiden kielitajulle sopivalta, jolloin se ei saisi sisältää esimerkiksi alueelle vierasta murre-sanastoa. Lisäksi hyvässä nimessä näkyy sekä paikan historia että perinteet, jotka luovat samaistumisen kohteita niin kielellisesti kuin kulttuurillisestikin.

Tutkimusaikavälillä napakoiden kirjoittajat ehdottivat yhteensä 91 erilaista nimeä uudelle kunnalle (ks. liite 1). Yleisimpänä yhdistävänä piirteenä nimissä oli Kymijoki, sillä erilaisia Kymi-johdannaisia nimiehdotuksia kertyi 22 kappaletta. Kymijoki on ollut merkittävä tekijä Kymenlaakson alueen elinkeinotalouden kehityksessä aina kalavesistä puu- ja paperiteollisuuden syntymiseen (ks. Seppovaara 1988). Joki näkyy ihmisten arjessa niin maiseman kuin työn kautta, jonka vuoksi se yhdistää monia alueen asukkaita. Myös maakunnan nimi, Kymenlaakso, ja entinen Kymen lääni ovat tehneet Kymijoesta asian, joka luo alueesta oman kokonaisuutensa ja erottaa sen muista Suomen hallinnollisista alueista. Pitkänen huomauttaa, että vanhemmat paikannimet toimivat usein rakennustarpeina uusille lähipaikkojen nimille, jonka vuoksi esimerkiksi kuntien ja kaupunkien nimet ovat saaneet alkunsa paikalla sijainneiden luonnonpaikkojen nimistä (Pitkänen 1999, 20). Nämä voivat olla syitä siihen, miksi Kymijoki näkyy hallitsevana piirteenä napakoiden kirjoittajien nimiehdotuksissa.

Kymenranta⁶ on todella kaunis ja kuvaava nimi tälle seudulle. Ajatelkaas sitä! (KS⁷ 14.11.2007)

Uuden kaupungin nimeksi **Kymenranta** tai **Kymijoki**. (KS 15.11.2007)

Kuntayhtymän nimeksi **Kymijoen-kaupunki**! Onhan olemassa Seinäjoki yms. Yhdistäisi kunnat hyvin yhteen! **Joki virtaa jokaisella!** – Asukki toispuol jokkee. (KS 16.11.2007)

Kymijoki esiintyi nimiehdotuksissa kohteena, johon napakoiden kirjoittajat kokivat samaistuvansa, mutta ei ollut kuitenkaan yhdentekevää, millä tavalla joki näkyisi uuden kunnan nimessä. Esimerkiksi Kymenranta-nimi otettiin hyvin vastaan, mutta ehdotukset Kymi tai Kymenlaakso eivät saaneet laajaa hyväksyntää napakoiden kirjoittajilta. Ongelmana nähtiin näiden nimien käyttäminen jo muiden paikkojen niminä: Kymi on nykyisin Kotkaan kuuluvan entisen kunnan nimi, ja Kymenlaakso taas koko maakunnan nimi. Nimi on erityinen sana, jolla on vain yksi tarkoite, johon se viittaa (Ainiala & Saarelma & Sjöblom 2008, 16). Tämän vuoksi monet kirjoittajista kokivat, että saman nimen käyttäminen kahdesta eri kohteesta voisi hämmentää ihmisiä, ja kyseisen nimen nähtiin olevan varattu toiselle paikalle.

Kymi-nimi uudelle kaupungille aiheuttaa varmasti sekaannusta. Kouvonkoski tai Kymenkoski sopisi paremmin. – **Helppo yhdistää entisiin.** (KS 4.10.2007)

Kymenlaakso ei voi olla kunnan nimenä, **koska se on tämän maakunnan nimi.** – Järki hoi! (KS 17.11.2007)

Napakoiden kirjoittajille ei ollut yhdentekevää, mikä olisi Kymi-määriteosan kanssa yhdistettävä paikan laji. Ranta-loppuosaa perusteltiin sillä, että kaikki yhdistyvät kunnat sijaitsivat Kymijoen varrella, mutta tätä eivät kaikki napakoiden kirjoittajat hyväksyneet. Kiistaan nimessä esiintyvistä paikan lajista vaikuttavat ihmisten erilaiset kokemukset alueen asukkaina. Esimerkiksi sisämaassa kaukana Kymijoen rannasta asuva henkilö ei välttämättä koe jokea yhtä merkittävänä tekijänä kuin ihminen, joka asuu joen läheisyydessä.

Kannatan kuntaliitosta ja uudeksi nimeksi sopisi parhaiten **Kymenranta. Ovathan ymmärtääkseni lähes kaikki liitosalueet Kymen rantamilla.** – Valakialainen. (KS 3.10.2007)

Uuden kaupungin nimeksi **Kymenlaakso. Valtaosa väestä asuu muualla kuin Kymen rannassa!** Kymi ei hyvä. On osa Kotkaa nykyisin. (Esim.seurakunta ja asema.) (KS 19.10.2007)

⁶ Olen lihavoanut sitaateista lukijaa varten tekstikohdat, joihin analyysi on erityisesti kohdistunut.

⁷ Kouvolan Sanomat.

Kymi-johdannaisten nimien suosioista huolimatta jotkut kirjoittajista olivat sitä mieltä, etteivät mitkään Kymeen viittaavat nimet sopineet uudelle kunnalle. Joidenkin kirjoittajien kokemuksissa Kymi yhdistyi enemmän naapurikaupunki Kotkaan. Raja kahden paikkakunnan välillä haluttiin pitää selkeänä.

Kaikki Kymi- ja Kyme-alkuiset nimethän viittaavat Kotkaan. Siellähän on jo Kymi ja kosketkin ovat siellä. Ei me olla kotkalaisia. Vai? Se on Kouvola. – Hapi. (KS 20.11.2007)

Kymijoen lisäksi kosket koettiin alueen asukkaita yhdistäväksi tekijäksi. Kymijoki on tunnettu monista koskistaan, joita on uuden kunnan alueella yli kymmenen. Kosket ovat olleet merkittävä syy suurteollisuuden kehittymiselle alueella. (Seppovaara 1988, 44, 319.) Napakoissa esiintyi erilaisia koski-loppuisia tai koskeen viittaavia nimiehdotuksia yhteensä 20.

Kuusankoski Anjalankoski Jyrääkoski Puolakankoski Manskin koski. Olkoon nimi Kosket. Kouvojen nimeksi Koskein Kuohut vrt. Virtain Veikot. – Virrat. (KS 19.11.2007)

On Anjalankoski, Myllykoski ja Kuusankoski. Miltä kuulostaisi **Koskela** suurkunnan nimenä? – PMK. (KS 22.11.2007)

Osa kirjoittajista koki koskien kuvaavan hyvin uutta kuntaa, mutta toisille koskiin viittaava nimi ei vastannut heidän kokemustaan alueesta, koska heidän lähiympäristössään ei ole koskia. Varsinkin ohjausryhmän ehdottama Kouvolangoski-nimi aiheutti vastustusta napakoiden kirjoittajissa. Yksi syy nimiehdotuksen saamaan kritiikkiin oli juuri nimen koski-loppuosa, sillä vaikka uuden kunnan alueella koskia on useita, ei entisen Kouvolan kaupungin alueella ole niitä ollenkaan. Tämän vuoksi nimi Kouvolangoski viittaisi ensinnäkin kuvitteelliseen luonnonkohteeseen, eikä toiseksi vastannut monien ihmisten kokemuksia alueesta.

Ei hitossa mitään Kouvolangoskea! Täysin teennäinen, naurettava nimi. **Ei Kouvolan kohdalla ole Kymessä koskia.** Vai tarkoittaako se Manskin ränniä? (KS 17.11.2007)

Älytöntä. **Eihän täällä ole mitään koskeakaan. Ei sovi Kouvolaan.** (KS 17.11.2007)

Erilaisten luonnonkohteiden lisäksi uutta kuntaa kuvaavia nimiä etsittiin Kouvolan alueen historiasta. Nimistöntutkija Ritva Liisa Pitkänen kertoo, että aiemmin erilaisten asutuskeskusten ja hallinnollisten alueiden nimeäminen on tapahtunut monivaiheisesti niin, että kylät ovat usein nimetty suurimpien

talojensa mukaan, seurakunnat vanhimman kylänsä perusteella ja pitäjät sekä kunnat seurakuntien mukaan (Pitkänen 1999, 20). Esimerkiksi vuonna 1640 perustettu Valkealan seurakunta on antanut nimensä Valkealan kunnalle (Talvi 1953, 34). Paikkala neuvoo, että erilaisia paikkojen nimiä päätettäessä tulisi ensimmäiseksi selvittää alueen olemassa oleva nimistö ja perinteinen paikannimistö, jotta paikallinen kulttuuri ja historia näkyisivät lopullisessa nimessä (Paikkala 1999). Myös Kotimaisten kielten tutkimuslaitos on yhdistyville kunnille suunnatussa suosituksessaan maininnut uuden kunnan nimelle sopivaksi perustaksi alueen historiasta löytyvät nimet (Kotimaisten kielten tutkimuslaitos. Yhdistyvien kuntien nimet). Esimerkiksi Toijalan ja Viialan kuntaliitoksessa uuden kunnan nimeksi valittiin alueen historiallinen nimi Akaa (Akaan kaupunki. Akaan historiaa). Kouvolan seudun emäpitäjiä ovat Iitti, Elimäki ja Vehkalahti. Näiden paikkakuntien sijasta alueen historiaa korostavat nimiehdotukset saivat innoituksensa Valkealasta, josta Kouvola sekä osittain Kuusankoski ovat muodostettu (Kouvola. Historia.) Monissa napakoissa haluttiin painottaa Valkealan asemaa alueen historiassa ja sitä kautta löytää uudelle kunnalle yhteistä samaistumisen kohdetta.

Pohjois-Kymenlaakson vanha hyvä nimi on Valkeala, ei mikään Kymi tai Kouvo jotakin. (KS 6.10.2007)

Kouvola oli aikanaan Valkealan kylä ja Valkeala suurin kunta Pohjois-Kymenlaakson alueella. Nimeksi suurkunnalle Valkeala. – Kouvolalainen. (KS 13.10.2007)

Valkeala nimenä paras. Ajattele sanan merkitystä. **Nimen historia ulottuu keskiajalle. Valkeala myös monen muun emäpitäjä.** Mutta Kouvolakin sopii. – KK. (KS 20.11.2007)

Kuntaliitoksen nostattama keskustelu uuden kunnan nimestä innosti myös napakoiden kirjoittajia pohtimaan aiemmin itsestään selvien ja luonnollisilta tuntuvien paikannimien merkitystä. Pitkänen kertoo, että kulttuurin ja kielen muuttuessa monien paikannimien merkitys voi hämärtyä nykyaikaan tultaessa. Siitä huolimatta ne ovat olleet aikoinaan nimeäjilleen selkeitä, kuvaavia nimiä. Se, ettei tällaisten nimien sisältöä nykyään enää ymmärretä, ei silti estä niiden käyttöä. (Pitkänen 1999, 17.) Esimerkiksi 1400-luvulta lähtien esiintynyt Kouvola-nimi on saanut todennäköisesti syntynsä Kouvo-nimisestä uudisasukkaasta, jonka mukaan on ensin nimetty kylä ja myöhemmin juna-asema sekä kunta. Kouvo-sana itsessään tarkoittaa karhua, aavetta tai kummitusta. (Talvi 1953, 29–30.)

Uuden kaupungin nimeksi Hui Hai. Viittaa Ahtiin, veden valtiaaseen. **Mistä muuten tulee nimi Kouvola?** Ihan vakavasti kysyn. – Elo. (KS 11.10.2007)

Kouvola-sanan kantasana kouvo merkitsee karhun lisäksi kummitusta, aavetta tai petoa. Uuden kaupungin nimeksi kaikille tasapuolisesti Kymenranta! (KS 29.10.2008)

Alkuperästään huolimatta Kouvola-nimi koettiin uudelle kunnalle sopivaksi, sillä nimen karhua tai aavetta kuvastava merkitys on unohtunut vuosien aikana. Tärkeintä paikannimien muistamiselle ja käytölle on se, että asukkaat kokevat sen kielitajulleen ja paikalle sopivaksi. Nimen sisällöllä ei ole lopulta paikan paikantamisen ja erottamisen kannalta suurta merkitystä. (Paikkala 2001, 187.) Totunnaisuuden vuoksi ihmiset voivat kokea samaistuvansa nimeen, vaikka sen tarkka sisältö ja alkuperä olisikin unohtunut.

4.2. Kokemukset ja mielikuvat

Luonnonpaikkojen ja historian lisäksi moni napakoiden kirjoittajista samaistui uuden kunnan väkirikkaimpaan alueeseen, Kouvolaan. Erilaisia Kouvola-johdannaisia ja Kouvolaan viittaavia nimiehdotuksia kertyi yhteensä 14. Pohjois-Kymenlaakson keskusalueena Kouvola on yhdistyvien kuntien nimistä todennäköisesti tunnetuin, jonka vuoksi siihen samaistuminen voi tuntua monista luontevalta (Paikkala 2005; Kaukiainen 2012, 431). Kotimaisten kielten tutkimuskeskus suosittelee jonkin yhdistyvän kunnan nimen valitsemista uuden kunnan nimeksi varsinkin, jos ympäryskunnat liittyvät kaupunkikeskukseen (Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. Yhdistyvien kuntien nimet). Kouvola voi olla yhdistävä tekijä napakoiden kirjoittajien kokemuksissa alueesta, koska se on uuden kunnan suurin ja tunnetuin kaupunki. Tämän vuoksi Kouvolan kautta on esimerkiksi helppo kertoa omasta taustasta ulkopuolisille. Kouvola oli selkeästi suosituin nimi Napakat-palstalla uuden kunnan nimeksi muiden nimiehdotusten saadessa vain muutamia kannatusviestejä kirjoittajilta.

Sehän on selvä asia, että suurkunnan nimeksi tulee Kouvola. Johan **aikanaan läänin pääkaupunkina olemisen velvoittaa siihen.** (KS 17.10.2007)

Jos verrataan Kouvolan tunnettavuutta näihin muihin ko. kuntiin, niin **Kouvola on ehdottomasti tunnetuin Suomessa.** Laittakaamme nimeksi Kouvola. (KS 11.11.2007)

Suurkunnan nimeksi ainoa järkevä vaihtoehto on Kouvola. **Se tunnetaan jo, eikä tarte selitellä mistä on kotoisin.** Minäkin Myllykoskelta. (KS 16.11.2007)

Nimistöntutkija Ulla Koistinen muistuttaa, että liitoskuntalaiset eivät aina hyväksy kaupunkikeskuksen nimeä uuden kunnan nimeksi sen tunnettuudesta ja asemasta huolimatta. (Koistinen 2013). Kouvolaa pidetään paikkakunnalla kiistattomana keskusalueena, mutta muiden kuntaliitokseen osallistuvien kuntien identiteetti on silti vahva (Riepula 2007b, 19). Tämän vuoksi kaupunkikeskuksen nimen valitseminen uudelle kunnalle saattoi herättää myös vastustusta.

Paasi kirjoittaa, että alueeseen samaistumisessa tärkeää ovat asukkaiden kokemukset alueesta (Paasi 1998, 175). Kokemusten lisäksi asukkaiden mielikuvat kunnasta vaikuttavat kuntasamaistumiseen. Mielikuvat ovat useimmiten tiedostamattomia, mutta ne vaikuttavat silti siihen, miten suhtaudumme ja koemme niiden kohteet. Mielikuvat rakentuvat ympäröivästä maailmasta. (Laurén 2010, 438.) Kokemukset luovat mielikuvia, mutta samalla mielikuvat vaikuttavat siihen, miten niiden kohteet koetaan. Kuntien mielikuviin vaikuttaa ihmisten kokemusten lisäksi kunnan imago. Imagoa ja mainetta tutkinut Erkki Karvonen kirjoittaa, että imago muodostuu viestinnästä ja viestin tulkinnasta syntyvistä käsityksistä. Toisaalta imagolla tarkoitetaan kohteesta tietoisesti luotua ja viestittyä kuvaa, mutta toisaalta sillä viitataan myös ihmisten mielissä oleviin mielikuviin kohteesta, jotka syntyvät kohteesta saatujen viestien havainnoinnin ja tulkinnan kautta. Imago muodostuu siis vuorovaikutuksessa sen viestijän ja vastaanottajan kanssa. (Karvonen 1999, 37–40.) Ongelmia syntyy, kun kunnan asukkaiden kokemukset ja mielikuvat eivät vastaa kunnan viestimää imagoa. Esimerkiksi Kouvola-nimen mukana paikkakuntaan liitetyt mielikuvat aiheuttivat vastustusta nimeä kohtaan. Napakoiden kirjoittajat näkivät, että Kouvola-nimen valinta olisi tuonut mukanaan uuteen kuntaan myös entiseen Kouvolan kaupunkiin liitetyt mielikuvat.

Ei Kouvolaa nimeksi. **Se yhdistetään Kiinaan ja pimeisiin viisumeihin. Sekä rottiin ja valittajaeukkoihin.** Kuusankoski on sopiva. – Näin se on. (KS 18.11.2007)

Suurkunta hyvä idea, mutta **nimiehdotus Kouvola Kouvola Kouvola on riippakivi.** – Munarit. (KS 13.12.2007)

Meidän perhe ei halua asua **missään Kymenhovissa! Ja Kymi-nimi kuulostaa ihan paperitehtaalta.** (KS 6.10.2007)

Paikkalan mukaan kuntaliitoksessa kunnan imagoa voidaan yrittää ohjailta kunnan nimen kautta, mutta imago ei saa olla ristiriidassa alueen asukkaiden kokemusten kanssa. Lisäksi hän huomauttaa, että nimeä muuttamalla ei voida suoraan muuttaa tai luoda kunnan imagoa. Nimi on ennemminkin imagon tukena, koska se auttaa muistamaan niin hyvät kuin huonot paikkaan liitetyt mielikuvat (Paikkala 2001, 185.)

Uudelle kunnalle sopivaksi koetun nimen tuli myös kuvata kuntien yhdistymistapaa. Napakoiden kirjoittajien viesteissä nousi esille, että uudisnimen nähtiin kuvaavan kuntien yhdistymistä, kun taas liitoskuntien nimiin viittaavien nimiehdotusten koettiin kertovan muiden kuntien liittymisestä kyseiseen kuntaan.

Miksi ihmeessä Kouvolan kaupungin nimi yleensäkin pitäisi muuttaa joksikin muuksi nimeksi? **Kouvolaanhan ympäristökunnat muu liittyvät!** – R. H. (KS 3.11.2007)

Kouvola on oikea nimi, jos muut kunnat fuusioidaan siihen. Kuntaliitoksessa oltava uusi nimi. **Nimi siis liittymistavan mukaiseksi.** (KS 6.11.2007)

Kouvolan kuntaliitoksen hallinnon ja palveluiden järjestämissopimuksessa todetaan, että kuntaliitoksen yhteydessä kaikki kuusi yhdistyvää kuntaa lakkautetaan ja niiden tilalle perustetaan uusi kunta (Riepula 2007a, 4). Liitostavan ollessa kuntien yhdistyminen kuntaliitoksen sijaan näkivät osa napakoiden kirjoittajista, että kyseisen yhdistymistavan olisi pitänyt käydä ilmi myös kunnan nimestä.

Huh, vielä joku ei tiedä, **ettei Kouvolaan liitetä muita kuntia. Myös nykyinen Kouvola lakkaa ja tulee uusi Kouvola.** Voisi olla esimerkiksi Kouvonkoski. (KS 9.9.2008)

Kuusi kuntaa lakkautetaan, niitä ei liitetä Kouvolaan, joten perustettavan uuden kaupungin nimi **ei voi olla Kouvola, joka viittaa kuntaliitokseen!** (KS 29.10.2008)

4.3. Nimi ja samaistuminen

Kuntaliitoksessa kunnan nimi voi vaikuttaa myös asukkannimityksiin. Kutsuuko asukas itseään jaalalaiseksi, entiseksi jaalalaiseksi vai kouvoolalaiseksi? Nimien muuttuessa ihminen on hetken kuin tyhjän päällä, ennen kuin hän oppii käyttämään uutta nimeä arjessaan (Ainiala ym. 2008, 16). Kunnan nimen muuttuessa on opeteltava käyttämään uutta nimeä virallisissa papereissa, mutta samalla on myös totuteltava kutsumaan itseään uuden kunnan asukkaaksi. Mikäli uuteen kuntaan ei koe samaistuvansa, on toisaalta vaikea kuvailla itseään sen nimellä. Napakoissa oli huomattavissa kuntasamaistumista uuteen kuntaan, sillä osa kirjoittajista otti nimen ”omakseen” käyttäessään sitä itseään kuvaavana asukkaannimityksenä. Tällöin suhde kirjoittajan ja uuden kunnan välillä vahvistuu, ja uuteen kuntaan voi alkaa syntyä psykologista omistajuutta.

Eiköhän Kymi ole vain työnimi, sopivasti neutraali ja kätevän lyhyt. Nimikiistat käydään sitten kun liitos toteutuu. **Voisin hyvin olla kymiläinenkin.** (KS 2.10.2007)

Kymenranta on kaunis ja puolueeton nimi. Se sitoo alueen korostamatta mitään tiettyä kuntaa. – **Kymenrantalainen.** (KS 20.11.2007)

Ihmisen kokiessa kotikuntansa itselleen tärkeäksi samaistumisen kohteeksi on sen nimi myös hänelle tärkeä. Epäsopivaksi koettu nimi voi saada ihmisissä aikaan voimakkaita reaktioita. Muutamat napakoiden kirjoittajat kirjoittivat olevansa valmiita muuttamaan pois paikkakunnalta, koska he eivät

kokeneet ehdotettuja nimiä sellaisiksi, joihin he voisivat samaistua. Samaistumisen epäonnistuminen ja ulkopuolisuuden kokeminen voikin johtaa poismuuttoajatukseen vahvistumiseen (Semi 2006 Lehtisen 2006, 50 mukaan).

Kouvolankoski! Eikö parempaa nimeä keksitty? Ei nimeä vanhoista nimistä. Jos tuo nimi jää voimaan, muutan alueelta pois. – Entinen veronmaksaja. (KS 17.11.2007)

Jos suurkunnan nimeksi tulee Kouvolankoski, muutan pois paikkakunnalta. Kouvola on hyvä nimi. – Kuusaalainen. (KS 21.11.2007)

Samaan aikaan Napakat-palstan nimikeskustelussa oli huomattavissa kirjoituksia, jotka ilmaisivat, etteivät niiden kirjoittajat tunne samaistuvansa uuteen kuntaan ollenkaan. Uuden kunnan nimen ollessa yhdentekevä kirjoittajalle voi olla, ettei hän koe samaistuvansa kovin vahvasti nykyiseen tai tulevaan kuntaan. Samaistumisen kohteet ja voimakkuus voivat vaihdella paljon, ja jotkut eivät välttämättä koe samaistuvansa mihinkään tiettyyn paikkaan (Koskihaara & Kyyrö 2015, 243; Zimmerbauer & Suutari 2007, 355). Toisaalta nimen yhdentekevyys ei johdu aina samaistumattomuudesta. Esimerkiksi Turun seudun asukkaille tehdyssä kunnan nimeä koskevassa kyselyssä tuli ilmi, että kunnan nimen ja asukkaiden samaistumisen välinen suhde on heikko silloin, kun kunnan nimeä pidetään itsestäänselvyytenä (Sjöblom ym. 2014, 8). Tällöin nimikeskustelu voi näyttäytyä merkityksettömänä, koska oletetaan, ettei oman kunnan nimi tule muuttumaan kuntaliitoksessa.

Voi teitä reppanat, mitä elämään vaikuttaa, minkä nimisessä kunnassa tai kaupungissa asuu? – Turhuuksien markkinat. (KS 9.10.2007)

Mitä väliä on suurkunnan nimellä? Yhtä hyvin se voisi olla vaikka Pieru... Tai mikä vaan, kunhan ei tarvi enää olla hölmö jaalalainen. – Mummo. (KS 25.11.2007)

Kyllä ihmiset näkee vaivaa keksimällä toinen toistaan hölmömpiä nimiä Kouvolalle. (KS 6.11.2007)

Kunnan nimen merkitys muodostuu sen antaman viestin, kantamansa historian ja välittämänsä imagon kautta. Nimi erottaa kunnan muista kunnista, sisältää paikalliskulttuurillisia merkityksiä ja kiteyttää kunnan imagon. Mikäli nämä kolme asiaa kohtaavat ihmisten mielikuvien ja kokemusten kanssa, voi kunnan nimi olla yksi perusta kuntasamaistumiselle. Kuntaliitos ja uuden kunnan nimen valinta nostavat itsestään selvät paikannimet parrasvaloihin ja pakottavat alueen asukkaat pohtimaan sitä, mikä nimi kuvaisi uutta kuntaa kaikkein parhaiten. Kuntalainen joutuu arvioimaan, vastaako uuden nimen viesti, historia ja imago hänen omia kokemuksiaan tai mielikuviaan kunnasta.

Napakoissa käydyssä nimikeskustelussa esiintyi eniten erilaisia nimiehdotuksia, joissa viitattiin Kymijokeen, jolloin joen koettiin olevan liitoskuntia yhdistävä ja samaistumista herättävä tekijä. Määrällisesti eniten kannatusta sai Kouvola, joka kertoi taas ihmisten samaistumisesta alueen keskuskaupunkiin. Tästä huolimatta niin Kymijokeen kuin Kouvolaankin viittaavat nimiehdotukset saivat osakseen vastustusta ihmisten erilaisten kokemusten vuoksi. Lopulta kunnan nimen merkityksellisyys kulminoituu siihen, onko kuntalainen valmis kutsumaan itseään uuden kunnan asukkaaksi sen nimellä. Kunnan nimen avulla kerromme muille mistä olemme kotoisin, joten kuntasamaistumisen ollessa vähäistä voidaan kotipaikaksi ilmoittaa kunnan sijaan esimerkiksi kylän tai kaupunginosan nimi. Jos uuden kunnan nimi taas vastaa asukkaan kokemuksia ja mielikuvia alueesta, se tuntuu kohteelleen sopivalta. Silloin nimeä ryhdytään käyttämään arjessa kuntasamaistumisen tuloksena. Seuraavassa luvussa käsittelen, millaista rajanvetoa 'meidän' ja 'toisten' välille tapahtui Napakat-palstan nimikeskustelussa, kun omaksi koettu kunta joudutaan jakamaan kuntaliitoksessa muiden kanssa.

5. 'MEIDÄN' JA 'TOISEN' DISKURSIIVISESTI RAKENTUVAT RAJAT

Sanonta ”hyvä aita tekee hyvän naapurin” kuvaa ihmisten mielenlaatua, jossa rajojen avulla halutaan pitää yllä eroja ja suhteita ’toisen’ kanssa (Newman 2006, 181). Mitä tapahtuu naapureille ja heidän välisille suhteilleen, kun aita heidän väliltään häviää? Tämänkaltainen tilanne voi syntyä kuntaliitoksen aikana. Edellisessä luvussa käsittelin kunnan nimeen liittyviä piirteitä, jotka vahvistivat kuntasamaistumista, ja tässä luvussa keskityn kuvaamaan erilaisia rajoja ylläpitäviä ja uusintavia diskursseja, joita esiintyi kuntaliitoksen nimikeskustelussa.

Rajoja on olemassa monenlaisia, eivätkä ne kaikki ole viivoja kartoilla tai kylttejä teiden varsilla. Toisen ihmisen määrittelemisen kuuluvaksi eri sosiaaliseen, etniseen, taloudelliseen tai uskonnolliseen ryhmään luo rajan puhujan ja ’toisen’ välille. Rajat muodostuvatkin kahdella tapaa: ylhäältä alaspäin, kun viranomaiset asettavat hallinnollisia rajoja, mutta rajoja ihmisten välille muodostuu myös alhaalta ylöspäin, kun ihmiset kokevat yhteenkuuluvuutta keskenään ja näkevät muut ihmiset ulkopuolisina ’toisina’. (Newman 2006, 175, 177.) Rajoja ja aktivismia kuntaliitoksen aikana tutkineet Kaj Zimmerbauer, Timo Suutari ja Antti Saarteenoja näkevät tutkimuksessaan rajat monikerroksisina sosiaalisina konstruktioina. He erottavat erilaisia rajakerroksia, joista kunnan hallinnolliset rajat, eli poliittishallinnollinen kerros, on vain yksi kerros muiden joukossa. Toinen tärkeä kerros kuntaliitoksen aikana on identiteettikerros, joka muodostuu kuntasamaistumisen kaltaisen identifikaation seurauksena. Näiden lisäksi he mainitsevat myös rajojen kulttuuriset ja sosiaaliset kerrokset, jotka kietoutuvat usein yhteen identiteettikerroksen kanssa. Varsinkin kuntaliitosprosessin aikana poliittishallinnollinen ja identiteettikerros saavat korostuneen merkityksen rajakerroksina. (Zimmerbauer & Suutari & Saarteenoja 2012, 1068.) Tutkielmassani en näe tarpeellisena erottaa rajojen kulttuurisia ja sosiaalisia kerroksia muista kerroksista, vaan ne sisältyvät rajojen identiteettikerrokseen. Tässä luvussa tarkastelen rajojen poliittishallinnollisen ja identiteettikerroksen välisiä suhteita ja niiden muutoksista syntyvää diskursiivista jaottelua ’meihin’ ja ’toisiin’.

Kuntien rajojen eri kerrokset nousevat kuntaliitostilanteessa etualalle, koska kuntien yhdistyessä liitoskunnat menettävät statuksensa itsenäisinä kuntina ja jatkavat olemassaoloaan kaupunginosina yhteisten rajojen ja nimen alla (Zimmerbauer & Paasi 2013, 37). Eniten huomiota saavat kuntien rajojen poliittishallinnollisen kerroksen muutokset, mutta myös identiteettikerrosta olisi hyvä

tarkastella kuntaliitoksen aikana, koska nämä kaksi kerrosta eivät välttämättä muutu samansuuntaisesti. Rajat luovat identiteettejä, mutta toisaalta ne rakentuvat identiteettien kautta (Newman & Paasi 1998, 194). Ei ole olemassa esimerkiksi valkealalaisia ja kouvolaalaisia, ellei kuntien välillä olisi hallinnollista rajaa. Toisaalta niin hallinnollinen kuin identiteettiinkin perustuva raja on muodostunut, koska valkealalaiset tuntevat itsensä valkealalaisiksi eivätkä kouvolaalaisiksi. Zygmunt Bauman korostaakin, että 'meidän' ja 'toisen' merkitys rakentuu vasta, kun ne joutuvat toimimaan rinnakkain (Bauman 1997, 70). Esimerkiksi elimäkeläisten identiteetin perusta ei muodostu suhteessa toisella puolella Suomea asuviin ihmisiin, vaan todennäköisemmin suhteessa naapurikunnan asukkaisiin. Naapurit ovat ne, jotka muodostuvat 'toisiksi', koska he ovat tarpeeksi lähellä, että voimme katsoa heidän olevan vastakkain 'meidän' kanssa. 'Toiset' ovat kuvitteellinen vastapari, jonka 'me' tarvitsemme oman identiteettimme sekä ryhmän sisäisen solidaarisuuden ja eheyden rakennusaineiksi. (Bauman 1997, 54–55.)

Rajat konkretisoivat sen, että 'toiset' ovat 'siellä' rajan ulkopuolella, kun taas 'me' olemme 'täällä' sisäpuolella (Newman 2006, 172). Kuntaliitoksessa jakoa ylläpitävä raja katoaa: ennen kuntaliitosta oli olemassa selkeästi jaalalaisia ja kuusankoskelaisia, mutta liitoksen myötä kaikki ovatkin yhtäkkiä kouvolaalaisia. Tilanne voi olla ongelmallinen psykologisen omistajuuden kannalta, koska omaksi koettu kotikunta joudutaan jakamaan 'toisen' kanssa. Kyseinen tilanne, jossa kuntaliitoksen yhteydessä rajan toisella puolella olleesta 'toisesta' tulee osa 'meitä', voi aiheuttaa ihmisissä puolustusreaktion ja esimerkiksi innostaa kirjoittamaan mielipidepalstoilla kokemistaan tuntemuksista (Mäkinen 2008, 54). Tämän vuoksi Napakat-palsta ovat hyvä paikka selvittää, millaisia rajoja rakentavia diskursseja esiintyy nimikeskustelussa ja keiden välille napakoiden kirjoittajat rajoja rakentavat. Seuraavissa alaluvuissa nostan esille esimerkkejä siitä, kuinka napakoissa on rakennettu erilaisten diskurssien kautta 'meitä' ja 'toisia'.

5.1. 'Meidän' rakentuminen

Kuntaliitoksen vavisuttaessa rajoja 'meidän' ja 'toisen' välillä ja tehden ihmiset tietoisemmiksi ympäröivistä rajoista aiheuttaa se samalla liikehdintää 'meidän' yhteenkuuluvuuden ja yhtenäisyyden vahvistamiseksi (Mäkinen 2008, 54). Kaj Zimmerbauer ja Anssi Paasi toteavatkin, että esimerkiksi hallinnollisten rajojen poistaminen voi vahvistaa toisia, kuten identiteettiin liittyviä rajoja (Zimmerbauer & Paasi 2013, 38). Hallinnolliset rajat ja kunnan jäsenyys voivat muuttua ihmisten

ympärillä ilman, että he itse liikkuvat minnekään, joten on hyvin mahdollista, että identiteettiin liittyvät kokemukset 'meistä' ja 'toisista' pysyvät, vaikka kaikki kuuluisivatkin hallinnollisten rajojen perusteella samaan kuntaan (Newman 2006, 178; Zimmerbauer 2006, 117). Kuntien väliltä kadonneet poliittishallinnolliset rajat saattavat aiheuttaa sen, että ihmiset alkavat tuntea itsensä vahvemmin tietyn kunnan asukkaiksi verrattuna tilanteeseen ennen kuntaliitosta.

Muutokset kuntarajojen poliittishallinnollisessa ja identiteettikerroksessa saattavat vahvistaa yhteenkuuluvuutta tiettyihin paikkoihin. Nimesin paikkakunnalle kuuluvuutta korostavan diskurssin *kuuluvuusdiskurssiksi*, joka tulee esille napakoissa esimerkiksi nimimerkkien kautta. Nimimerkkien käyttö on napakoissa vapaaehtoista mutta hyvin suosittua. Nimimerkeissä esiintyi usein jonkinlainen viittaus paikkakuntaan, jolla kirjoittaja halusi ilmaista kuulumistaan kyseiselle alueelle. Tämä asia saatettiin tuoda esille kuulumisen osoittamisen lisäksi myös siksi, että muut lukijat osaisivat arvioida, mistä näkökulmasta napakan kirjoittaja viestinsä esittää.

Kannatan Kouvolaa, mutta jos toiseksi menee, niin Kymenranta on komea nimi. – **Anjalankoskelainen.** (KS 17.11.2007)

Kouvola valmis hyvä nimi. Jos aiotaan säästää kuntaliitoksessa, aloitetaan vaikka nimestä. – **Ukko Valkealasta.** (KS 21.11.2007)

Kuntalaisuuden mainitsemisen lisäksi kuuluvuusdiskurssi tuli esille murteen kautta. Murteen käyttö voi olla tärkeä osa yhteenkuuluvuuden tunteen luomista. Murreilmaisuja käyttämällä voidaan ilmaista kuuluminen tietylle alueelle, mutta samalla myös rajata toisia ihmisiä ulkopuolelle. (Sandsdalen 1988, 170.) Määrittelen murteen käyttämisen osaksi kuuluvuusdiskurssia, koska sen kautta viestitään murretta ymmärtäville yhteenkuuluvuudesta, kun taas ulkopuoliselle murreilmaisut kuulostavat vierailta ja voivat olla vaikeita ymmärtää, mikä rakentaa rajan 'meidän' ja 'toisten' välille. Napakoista suurin osa on yleiskielisiä toimitusprosessin jäljiltä, mutta joskus murreilmaisut jätetään paikalleen, jos ne nähdään tyylikeinona viestissä (Kouvolan Sanomat. Napakoiden julkaisuperiaatteet). Tämän vuoksi murreilmaisuja sisältävät viestit erottuivat muista viesteistä. Kuuluvuusdiskurssin avulla korostettiin omaa paikkakunnalle kuulumistaan.

Mitä vikaa **Kuusaa**-nimessä? Onhan teillä **Mylsä** ja **Inksakin**. **Onk Kuusaan maisteril kumit lutona?** – **Kuusaalain Vantaalt.** (KS 2.10.2008)

Lopettakaa tollot, se on Kuusankoski. – **Miä.** (KS 6.10.2008)

Kirjoittajan osoittaessa omaa kuulumistaan tietylle paikkakunnalle esimerkiksi käyttämällä sille tyypillisiä murreilmaisuja voi toinen Napakat-palstaa lukeva henkilö tunnistaa hänelle tutun murteen ja tätä kautta tuntea kuuluvansa samaan ryhmään kirjoittajan kanssa. Jos kokemus yhteenkuuluvuudesta saa lukijan itsekkin kirjoittamaan Napakat-palstalle, rakentaa hän käsitystä 'meistä' liittymällä aiempien kirjoittajien viesteihin. Muiden mielipiteisiin liittymisen määrittelen *yhteenkuuluvuusdiskurssiksi*. Yhteenkuuluvuusdiskurssin kautta syntyy mielikuva siitä, että 'meitä' on useita ja 'me' ajattelemme samalla tavalla, jolloin käsitys samankaltaisuudesta vahvistuu.

Kannatan kuntaliitosta ja uudeksi nimeksi sopisi parhaiten Kymenranta. Ovathan ymmärtääkseni lähes kaikki liitosalueet Kymen rantamilla. – **Valakialalainen**. (KS 3.10.2007)

Kymenranta hyvä nimi suurkunnalle. – **Toinen valakialalainen**. (KS 5.10.2007)

Täälläkin yksi Kymenranta-nimen kannattaja. – Mamma. (KS 9.10.2007)

Myöskin täällä on Kymenranta-nimeä kannattava mamma. **Olen samaa mieltä**. – Vaari. (KS 13.10.2007)

Yhteenkuuluvuusdiskurssiin kuuluvaksi määrittelen myös pyrkimykset 'meidän' puhuttelemiseen ja 'meihin' vetoamiseen. Yhteenkuuluvuuden ja 'meidän' korostamisessa on kuitenkin varjopuolensa, mikäli kaikki kirjoittajan 'meiksi' puhuttelevat henkilöt eivät koe kuuluvansa kirjoittajan mainitsemaan joukkoon. Tällöin muodostuu vastadiskurssina *erottautumisdiskurssi*, jonka määrittelen haluksi erottautua yhteenkuuluvuuden korostamisen sijaan. Esimerkiksi Kouvolan Sanomien pidempiä mielipidekirjoituksia sisältävällä Sana vapaa -palstalla kaupunginvaltuutettu Kari Alho oli kirjoittanut, että: "Kyllä meille kaikille kelpaa Kouvolan seudun kunnista muodostettavan kunnan nimeksi Kouvola" (Alho 2007). Erottautumisdiskurssi tulee esille tähän kirjoitukseen vastauksena olleessa napakassa, jossa kirjoittaja haluaa erottautua Alhon luomasta 'meistä'. Kirjoittaja luo viestissään rajan heidän, jotka eivät hyväksy Kouvola nimeksi, ja Alhon kirjoituksessaan rakentamansa 'meidän' välille.

Meille kaikille ei todellakaan kelpaa nimeksi Kouvola, että **puhu Alho vaan omasta puolestasi!** Suomen turhin kaupunki, nimeksi vaikka Kuusankoski. (KS 7.11.2007)

Ehdottomasti kansanäänestys uudesta kuntaliittymän nimestä! **Nyt korialaiset** vedetään kerrankin yhtä köyttä ja vaaditaan **meidätkin** mukaan. (KS 18.11.2007)

'Meidän' rakentaminen voi tapahtua myös erottautumalla suuremmasta massasta. Näin yksittäiset äänet tulevat esiin, joihin on taas muiden kirjoittajien helppo liittyä mukaan, ja käsitys 'meistä' vahvistuu. Kuntaliitoksessa, jossa on mukana pieniä ja suuria kuntia, saattavat varsinkin pienten

kuntien tai kylien asukkaat käyttää erottautumiskurssia hyväkseen, jotta heidän asiansa huomattaisiin paremmin. Silloin puhutaan 'meistä' korialaisista ennemmin kuin 'meistä' elimäkeläisistä tai uuden Kouvolan asukkaista. Erottautumalla ja eroja korostamalla 'meidän' rakentamisen nimissä tulee kuitenkin kertoneeksi samalla, millaisia me emme ole, eli millaisia 'toiset' ovat (Hall 1999, 155).

5.2. 'Toisen' rakentuminen

'Meidän' ja 'toisen' rakentuminen liittyvät kiinteästi toisiinsa, koska identiteetit saavat merkityksensä suhteessa 'toiseen' (Hall 1999, 252). Tämän vuoksi havaitsin nimikeskustelussa erilaisia 'toista' rakentavia diskursseja. On vaikea kuvitella olevan 'meitä', jos ei ole ketään 'toista', jonka voi nähdä erilaisena kuin 'me'. Toiseus on kontekstisidonnainen ilmiö, koska sitä tuottaa jokainen ihminen omasta asemastaan, omista tiedoista, ennako-oletuksista ja tunteista riippuen (Jalagin 2005, 65). Esimerkiksi kotkalaiset voivat rakentua erilaisena 'toisena' tai jopa osana 'meitä' ihmisten erilaisten kokemusten ja ennakkoluulojen perusteella. Eri diskurssit tuottavat erilaisia toiseuksia. 'Toinen' voidaan nähdä vihollisena, liittolaisena tai suojattina, mutta keskeistä on se, että 'toinen' koetaan erilaisena kuin 'me' (Riegert & Åker 2003, 73). Toiseutta voidaan kohdata joko kasvokkain tai erilaisina representaationa esimerkiksi mediassa, ja nämä kummatkin tavat vaikuttavat toisiinsa: toisaalta toiseuden kohtaaminen kasvokkain vaikuttaa siihen, miten toiseuden representaatioita tulkitaan, ja toisaalta mediassa näkyvät toiseuden representaatiot vaikuttavat siihen, miten reagoimme, kun toiseus kävelee kadulla vastaan (Löytty 2005b, 89). Ihmisten erilaisten kokemusten vuoksi Napakat-palstan nimikeskustelussa ilmenee monia toiseutta rakentavia diskursseja.

Rajan vetäminen 'meidän' ja 'toisen' välille perustuu yksinkertaistamiseen. Tällöin 'toinen' voi tiivistyä muutamaankin piirteeseen, jotka kertovat millaisia ominaisuuksia 'toisella' on. Tämänkaltaisen yksinkertaistamisen kautta syntyy stereotypioita. Stereotyypittelyssä ihmisen ominaisuuksia liioitellaan ja yksinkertaistetaan niin, että ne vaikuttavat luonnolliselta ja vakiintuvat ihmisten mielissä. (Hall 1999, 84, 190–191.) Stereotypiat siis syntyvät ja uusiutuvat niitä rakentavien diskurssien kautta. Napakoiden nimikeskustelussa esiintyi diskursseja, joiden kautta tietyille ihmisryhmille saattoi muodostua stereotypioita, joiden perusteella heidän kaikkien oletettiin olevan samanlaisia. Esimerkiksi Kuusankosken ja Anjalankosken demareita kohtaan muodostuneen stereotypian mukaan heidän päätöksentekokykynsä asetettiin kyseenalaiseksi.

Pöhlölä oikea nimi, kun **demareita tulee Kuusaalta ja Anjalankoskelta ”päättämään”**, niin tulos on taattu. Järkeä vain oman tilin verran. – Tietäjä. (KS 18.11.2007)

Miksi **Anjalankosken ja Kuusaan demarit ajavat väkipakolla nimihirviötä**, vaikka asiantuntijat ja kansa tyrmäävät täysin. – Demokratiaako? (KS 19.11.2007)

Kouvolahan uuden kunnan keskus tulee olemaan, eikä mikään ranta koskista puhumattakaan. – **Kuusaan demari**. (KS 21.11.2007)

Toisaalta napakoissa luotuja stereotypioita pyrittiin rikkomaan osoittamalla ne paikkansa pitämättömiksi. Nimimerkki Kuusaan demari käyttää erottautumiskurssia toisaalta erottautuakseen stereotypian kohteesta poikkeavalla mielipiteellään, mutta toisaalta rikkoo stereotypian osoittamalla, että stereotypian kohde voi toimia myös toisin kuin stereotypia antaa olettaa. Negatiivisesta maineestaan huolimatta stereotyypittelyssä on kyse kategorisoinnista, eli tavasta pilkkoa ja tiivistää ympäröivä maailma ymmärrettävän kokoisiksi palasiksi (Löytty 2005a, 11).

Rajoista ja toiseuttamisesta ei voi puhua ilman valtaa. Rajat kertovat joidenkin mahdollisuuksista määrittää niitä, ja hallinnollisista rajoista puhuttaessa tällaista valtaa käyttävät viranomaiset (Hellman 2007, 55; Newman 2006, 175). Valta on siis toiseuttava tekijä: se antaa joillekin mahdollisuuden rajata ihmisiä ’toisiksi’, mutta saman vallan vuoksi he voivat itse näyttäytyä joidenkin silmissä ’toisina’. Suomen historiassa valtaa pitävät ja eliitti ovat usein muodostuneet ’toisiksi’ suhteessa kansaan ja heidät on nähty jopa vihollisina (Vuorinen 2005, 249–253). Myös paikkojen nimeäminen ja uudelleen nimeäminen voidaan nähdä vallankäyttönä (Raento & Watson 2000, 728). Määrittelen *valtadiskurssin* sellaiseksi, jossa kuntien päättäjät rajataan ’toisiksi’, koska heillä on valta päättää niin kuntien rajoista kuin uuden kunnan nimestäkin, kun taas tavallisella napakoiden kirjoittajalla tällaista valtaa ei ole. Paikannimet nähdään esimerkiksi kriittisessä nimitutkimuksessa kulttuurisina areenoina, joissa erilaiset ryhmittymät neuvottelevat ja kilpailevat nimeämisoikeudesta, ja tietyillä ryhmittymillä on tähän enemmän valtaa kuin toisilla (Rose-Redwood & Alderman & Azaryahu 2010, 462–463).

Riepula – siinä nimi suurkaupungille, jonka **isokenkäisetkin hyväksyvät**. – Eero. (KS 6.10.2007)

Ainoa oikea nimi suurkunnalle on Kouvola. Laskekaa, **päättäjät**, mitä **Kouvolankoskenne** maksaa! – Seitä. (KS 17.11.2007)

Kunnan nimeä koskevassa keskustelussa erityisesti kaksi viranomaistahoa nähtiin 'toisina' suhteessa napakoiden kirjoittajiin. Ensimmäinen näistä oli kuntaliitoksen selvitysmies Esko Riepula, joka selvityksessään kannatti kuntien yhdistämistä ja esitti uudelle kunnalle nimeä Kymi (Riepula 2009b, 34). Vallan lisäksi Riepula nähtiin toisena ulkopaikkakuntalaisuutensa vuoksi, koska hän tuli konsultoimaan Kouvolan kuntaliitosta liitoskuntien ulkopuolelta. Nimesin tämän *ulkopuolisuusdiskurssiksi*, jossa pyrittiin korostamaan hänen toiseuttaan vetämällä raja selvitysmiehen ja uuden kunnan asukkaiden välille.

Kuule, Riepula, Rovaniemi oli hyvä nimi teille, ja niin on Kouvolakin meille. Kyllä ne nimet muuallakin Suomessa tunnetaan. – Turha vääntö. (KS 29.9.2007)

Riepulun ehdotus suurkunnan nimestä on suurkuntalaisten asia. – Osaiskohan ne siitä äänestää... (KS 6.10.2007)

Toinen ulkopuolisuusdiskurssin myötä 'toiseksi' rakentunut viranomaistaho oli yhdistyvien kuntien luottamushenkilöistä muodostettu ohjausryhmä. Ohjausryhmän jäsenet olivat paikallisia, toisin kuin selvitysmies Riepulun tapauksessa, ja kaikki liitoskunnat olivat ryhmässä tasapuolisesti edustettuna. Siitä huolimatta ohjausryhmästä muodostui napakoiden kirjoituksissa 'toinen' heidän käytössään olevan vallan vuoksi, joka samalla teki heistä myös ulkopuolisen napakoiden kirjoittajien silmissä. Näin valta- ja ulkopuolisuusdiskurssi kietoutuvat ohjausryhmän tapauksessa yhteen.

Nybergin ohjausryhmä voi rakennuttaa ensin uuden kaupunkikeskuksen Saittaran ja Keisarinkosken välille. **Ja keksiä sille sitten hauskan nimen.** (KS 17.11.2007)

Että Kouvolankoskiko? **Ettäs kehtaatte ohjausryhmäläiset!** – Kapo A. (KS 18.11.2007)

Valta toiseuttavana tekijänä ei koskenut pelkästään viranomaisia, vaan toinen kunta, Kotka, joka on Kymenlaakson maakunnan toinen suuri kaupunki, esitettiin 'toisena'. Määrittelen tämän *ylemyysdiskurssiksi*, koska Kotka esitettiin kirjoituksissa olevan määräävämmässä asemassa kuin uusi kunta. Monissa napakoissa nousi esille, että uuden kunnan nimellä kuvattiin kuntien välisiä valtasuhteita: Kotkaan viittaavan nimen nähtiin merkitsevän uuden kunnan alisteista asemaa Kotkaan nähden ja samalla horjuttavan kahden kaupungin välistä valtatasapainoa Kymenlaaksossa.

Laitetaan saman tien uuden kaupungin nimeksi Kotka 2. Onko muuten Kouvola liian tunnettu nimi Suomessa? – Vanhan kannattaja. (KS 29.9.2007)

Tehdään Kymijokivarresta yksi kaupunki. **Erotetaan ne alueina toisistaa, Kotka eteläinen ja Kotka pohjoinen.** – Eko. (KS 2.10.2007)

Kotkaan viittaavan nimen koettiin merkitsevän myös sitä, että raja kahden kunnan välillä saattaisi muuttua häilyväksi. Rajoja pidetään osittain sen takia yllä, että halutaan varmistaa, että 'toinen' pysyy 'siellä', eikä ole 'täällä' 'meidän' kanssamme (Newman 2006, 176–177). Kotkaan viittaava nimi olisi voinut madaltaa raja-aitaa kahden kunnan välillä niin, että jotkut olisivat voineet tuntea kuuluvansa uuden nimen vuoksi Kotkaan tai kokea 'toisen' tulevan omaan kuntaansa. 'Toinen', joka ei pysy rajan takana, voidaan kokea uhkana. Historioitsija Marja Vuorinen on tutkinut sitä, kuinka 'toisesta' voi muodostua viholliskuva. Viholliskuvaksi 'toinen' voi muuttua, kun 'toinen' määritellään ensin 'meidän' vastakohdaksi eli vastakuvaksi. Vastakuvasta voi muodostua viholliskuva, jos se koetaan uhkaavana propagandan tai kriisitilanteen vuoksi. (Vuorinen 2005, 247, 264.) Nimesin *uhkadiskurssiksi* sellaiset kirjoitukset, joissa 'toinen' nähdään uhkana uuden kunnan tulevaisuudelle. Esimerkiksi Kotka esitettiin 'toisena' myös uhkadiskurssin kautta, jossa sen nähtiin vaikuttavan uuden kunnan toimintaan.

Häkämiestä⁸ ei Kouvola-sana pysäytä, mutta jos olisi tehty niin kuin sovittiin, uusi nimi kunnalle, puhdas pöytä, niin sitten. Takinkääntäjät kiitos. (KS 1.12.2007)

'Toisia' voi löytyä 'meidän' joukostakin. 'Meidän' tuntiessa olemassaolonsa vaarantuvan voivat he kokea tarvitsevansa yhtenäisyytensä vahvistamista. Tällöin katse voi kääntyä 'meidän' joukossa oleviin poikkeaviin yksilöihin, jotka voidaan nähdä ongelmallisina ryhmän yhtenäisyyden säilymiselle (Vuorinen 2005, 247). 'Meidän' olemassaolo pohjautuu samankaltaisuuden korostamiseen, joten sitä käsitystä rikkovat seikat, kuten poikkeavat mielipiteet, ovat uhka samankaltaisuuden mielikuvan säilymiselle (Bauman 1997, 59). Kuntaliitostilanteessa tällaisiksi 'meidän' joukosta löytyviksi 'toisiksi' voivat rajautua henkilöt, joilla on eriäviä mielipiteitä uuden kunnan nimestä. Tämänkaltaiset 'toiset' voidaan nähdä vaaratekijänä 'meidän' säilymiselle, joten heille on useimmiten tehtävä jotain. Toisinajattelijoita voidaan esimerkiksi yrittää saada ajattelemaan 'meidän' tavoin, rangaista tai jopa karkottaa (Bauman 1997, 60). Yhteenkuuluvuusdiskurssin kautta 'toisten' eriäviä mielipiteitä saatettiin pyrkiä hiljentämään, tai ulkopuolisuusdiskurssin myötä toisinajattelijoita saatettiin rajata ulkopuoliseksi, joiden toivottiin lähtevän uudesta kunnasta pois.

Nyt loppui se uusi Kouvola -jankkaus. Yksinkertaisesti Kouvola, Kouvolan, Kouvolassa! (KS 24.12.2008)

⁸ Kotkalainen Jyri Häkämies toimi ministerinä Kouvolan kuntaliitosprosessin toteuttamisen aikana.

Murre, **tervemenoa vain muualle, jos Kouvola nimenä ei kelpaa**. Itse taidat olla luuseri. Kouvola parempaa pikkukaupunkia ei ole. Kateus ja kauna pois! (KS 19.11.2007)

'Toista' ei aina esitetä negatiivisessa valossa, vaan joskus se voidaan nähdä esimerkiksi esikuvana. Nimesin *esikuvadiskurssiksi* kirjoituksissa esiintyvän tavan esittää 'toinen' sellaisena, että sen toiminnasta voitaisiin ottaa mallia. Kotka oli nimikeskustelussa myös paikkakunta, joka nähtiin kuntaliitoksen toteuttamisessa uuden kunnan esikuvana. Esikuvadiskurssia käytettiin napakoissa argumentoinnin apuna, kun haluttiin esimerkiksi perustella kaupunkikeskusten nimien valitsemista uuden kunnan nimeksi.

Kotka jäi Kotkaksi laajetessaan. Samoin teki Hamina. Miksei Kouvola kelpaa? – Myllykoskelainen. (KS 21.11.2007)

Parasta olisi, jos kaikkien osoitteeksi tulisi Kouvola. **Eihän Helsingissäkään** ole muita postitoimipaikkoja kuin Helsinki. – Sakke. (KS 10.10.2008)

Tässä luvussa olen tarkastellut, kuinka Napakat-palstan nimikeskustelussa rakennetaan rajojen avulla diskursiivisesti 'meitä' ja 'toisia'. 'Meidän' rakentamisessa painottuivat yhteenkuuluvuuden tunteen luomiseen ja samankaltaisuuden korostamiseen keskittyvät diskurssit. Yhteenkuuluvuuden ja 'meidän' rakentamiseen kuului oman paikallisuuden esiin tuominen joko kuulumisdiskurssin kautta legitimoimalla oma kuuluminen paikkakunnalle tai liittymällä muiden mielipiteisiin yhteenkuuluvuusdiskurssin avulla. Kuitenkin vahvistettaessa käsitystä 'meistä' tullaan aina samalla kertoneeksi jotain niistä, jotka eivät ole 'meitä', eli 'toisista' (Hall 1999, 155). Toiseutta rakentavia tekijöitä napakoissa olivat valta, ulkopuolisuus ja uhka. Valta- ja ulkopuolisuusdiskurssit kietoutuivat usein yhteen, sillä toisaalta valta teki joistakin toimijoista ulkopuolisia, ja toisaalta ulkopuoliseen, jolla oli valtaa päättää 'meidän' asioista, suhtauduttiin nimikeskustelussa negatiivisesti. Valtadiskurssi oli mukana myös ylemmyysdiskurssissa, jolla kuvattiin eri paikkakuntien välisiä valtasuhteita. 'Toinen' saattoi näyttäytyä myös positiivisena esikuvana, joka ei kuulunut 'meihin', mutta johon voitiin verrata omaa toimintaa. Kunnan rajojen eri kerroksissa tapahtuvat muutokset voivat aiheuttaa tilanteen, jossa 'toinen' tulee 'meidän' omaksi kokemalleen alueelle. Näin käy esimerkiksi kuntaliitoksen aikana, jolloin naapurikunnan asukkaista tulee yhtäkkiä oman kotikunnan asukkaita. Seuraavassa luvussa käsittelem tarkemmin, millaisia tunteita 'meidän' ja 'toisten' välisissä rajoissa tapahtuvat muutokset voivat herättää.

6. TUNTEIDEN JA JÄRJEN VASTAKKAINASETTELU

Edellisissä luvuissa käsittelin piirteitä, jotka vaikuttavat kunnan nimen merkitykselliseksi kokemiseen, ja erilaisia diskursseja, joiden kautta rakennettiin ja ylläpidettiin rajoja 'meidän' ja 'toisen' välillä. Tässä luvussa keskityn kuvailemaan erilaisia tunteisiin ja järkeen perustuvia diskursseja kuntaliitoksen nimikeskustelussa.

Kuntaliitokseen liittyvä keskustelu on tunnepitoista, mutta samaan aikaan puheenvuoroissa vaaditaan maalaisjärkeä kuntien yhdistämisessä tehtäviin päätöksiin. Tunteet ovat keskeisiä kuntasamaistumisprosessissa etenkin silloin, kun kunta nähdään kuulumisen paikkana, kotikuntana, jota kohtaan tunnetaan myös psykologista omistajuutta. Mäkinen korostaa, että kunta itsessään on hallinnollinen yksikkö, mutta kotikunta on sen sijaan eletty ja koettu paikka, johon liittyy tunteita ja muistoja (Mäkinen 2013, 52). Kuntaliitoksia tutkinut Sari Puustinen on nostanut esille, että erilaisten hallintoon ja talouteen liittyvien seikkojen ohella myös tunteet mukana ovat päättäjien tehdessä kuntaliitokseen liittyviä päätöksiä (Puustinen 1998, 17). Uuden kunnan nimen valitseminen on kuntaliitosprosessin aikana tilanne, jossa tunteet ja järki asetetaan usein vastakkain. Nimet ovat tunnepitoisia ja ainutlaatuisia sanoja, koska ne viittaavat vain yhteen tarkoitteeseen. Lisäksi niihin liitetään muistoja ja kokemuksia ja niillä on tärkeä merkitys identiteetin rakennuspalikoina. (Ainiala ym. 2008, 16; Raento & Watson 2000, 724.) Kuntaliitokseen ja kunnan nimen valintaan vaikuttaa toisaalta myös kilpailukykyäkökulma, jossa kuntien nähdään kilpailevan toistensa kanssa, ja kunnan imago on yksi keino, jolla kilpailukykyä voidaan saavuttaa (Zimmerbauer 2007, 31–32). Tämän vuoksi nimeä valittaessa joudutaan myös miettimään esimerkiksi tunnettuuteen liittyviä tekijöitä. Tässä luvussa käsittelen nimikeskustelussa esiintyvää tunteiden ja järjen kamppailua esittelemällä erilaisia tunneilmaisuihin perustuvia diskursseja sekä niiden vastadiskurssina muodostuvaa maalaisjärkidiskurssia.

Humanistisessa ja yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa 90-luvulla tapahtunut tunnekäänne nostatti tunteet ja kokemuksellisuuden tutkimuksen keskiöön. Tunteiden käsittämisessä vallalla on ollut mieli/ruumis-jaottelu, mutta eri tieteenaloilla tunteita on määritelty eri tavoin. (Koivunen 2008, 5–6.) Etnologit Billy Ehn ja Orvar Löfgren näkevät tunteet arjen kulttuurisena ulottuvuutena: tunteet värittävät jatkuvasti ihmisten välistä vuorovaikutusta sekä ohjaavat valintoja ja toimintaa niin tiedostetusti kuin tiedostamatta. Kulttuurintutkijoina Ehn ja Löfgren korostavat, ettei ole tarpeellista

erotella, ovatko tunteet fyysisiä tuntemuksia vai ihmisten mielissä koettuja olotiloja, koska tunteita on mahdotonta erottaa ajatuksista ja fyysistä reaktioista. (Ehn & Löfgren 2007, 103.) Myös antropologi John Leavitt korostaa, että tunteita ei voi kategorisoida mieli/ruumis-vastakkainasettelun perusteella, vaan ne sisältävät sekä kulttuurisen että biologisen puolen. Tunteissa yhdistyy sekä fyysinen tuntemus (punastuminen) että kulttuurinen merkitys (nolostuminen) ja tunteita koetaan sosiaalisissa konteksteissa. Toisaalta Leavitt nostaa esille sen, että eri kulttuureissa tunteita voidaan määritellä eri tavoin, joten edellä mainittu määritelmä vastaa sitä käsitystä, joka on vallalla länsimaissa. (Leavitt 1996, 515–516.) Kulttuuri määrittelee myös sen, millaisten tunteiden ilmaisut ovat sosiaalisesti hyväksyttäviä ja millä tavalla niitä saa ilmaista (Näre 1999, 11).

Tunteet ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja symbolisesti tuotettuja, ilmaistuja sekä tunnettuja. Tämän vuoksi toisen ihmisen kokemia tunteita on mahdollista tarkastella vain havainnoimalla ja tulkitsemalla hänen käyttäytymistään, fyysisiä reaktioitaan ja sanallisia ilmaisujaan. (Leavitt 1996, 529, 532.) Napakoita tarkastellessani minulla oli käytössäni vain kirjoittajien kirjoittamat viestit, jonka vuoksi on vaikea saada selville, mitä kirjoittaja on tuntenut. Tunteiden havainnointiin ja tunnistamiseen vaikuttaa havainnoijan tulkinta tunteista, jolloin tulkitsemisen kannalta merkittävää on, onko havainnoijalla ja havainnoinnin kohteella yhteinen kulttuurinen tausta (Leavitt 1996, 530). Tämän vuoksi tarkastelen diskurssien kautta rakentuvia tunneilmaisuja, enkä kirjoittajien kokemia tunteita. Samasta paikalliskulttuurisesta taustasta oli tunneilmaisuja tulkitsemisessä minulle sekä hyötyä että haittaa. Toisaalta sama tausta auttoi ymmärtämään kirjoittajia, mutta toisaalta Kouvolan kuntaliitos herätti ja herättää edelleen minussa tunteita, jotka saattavat ohjata tulkintaa. Tunteiden tulkitsemisessä ei ole kuitenkaan tarkoituksena kokea itse, mitä kirjoittaja on tuntenut (empatia), vaan tuntea hänen kanssaan (sympatia), ja sen jälkeen käsitellä tuntemuksia ja kääntää ne muille ymmärrettäviksi (Leavitt 1996, 530). Näin ollen omat tunteeni kuntaliitosta kohtaan eivät haittaa tutkimusta, kun olen tietoinen niiden mahdollisesta vaikutuksesta.

6.1. Pelko ja toivo

Nimikeskustelussa esiintyi erilaisia diskursseja, jotka rakentuivat ihmisten pelkojen ja toiveiden ympärille. Pelko ja toivo ovat tunteita, jotka liittyvät toisiinsa: samalla, kun ihminen toivoo jonkun asian tapahtuvan, hän myös pelkää, ettei kyseinen asia koskaan tapahdu (Averill 1996, 36). Kummatkin tunteet suuntautuvat tulevaisuuteen ja rakentuvat sen epävarmuuden vuoksi

(Baumgartner & Pieters & Bagozzi 2008, 686–687). Tulevaisuuden epävarmuus antaa mahdollisuuden sekä pelkoon että toivoon riippuen ihmisen suhtautumisesta tähän epätietoisuuteen tapahtumien kehityksestä.

Nimesin nimikeskustelussa esiintyneen pelon nimistön ja identiteetin katoamisesta *menetyksdiskurssiksi*. Puustisen mukaan kuntaliitoksissa identiteetin menettämisen pelko on kuitattu usein toisarvoisena asiana kuntaliitosta suunniteltaessa tai sitä on pidetty tekosyynä kuntaliitoksen vastustamiselle. Puustinen mukaan kuntaliitoksen yhteydessä voi syntyä erilaisia pelkoja. Jotkut näistä ovat rationaalisia pelkoja, kuten byrokratian lisääntyminen, ja osa taas epärationaalisia, jotka perustuvat esimerkiksi kuntaliitoksen negatiivisten vaikutusten suurenteluun. Napakoissa esiintynyt pelko kohdistui Puustisen listaamista peloista symbolisiin tekijöihin, kuten kunnan nimen, vaakunan tai itsenäisyyden menetyksen pelkoon. (Puustinen 1998, 142–143.) Menetyksdiskurssissa paikannimet nähtiin asioina, jotka saattoivat kunnan nimen muuttuessa kadota kokonaan.

[Www.monopoly.fi](http://www.monopoly.fi). Äänestä Kouvola pelilaudalle. **Jäisi edes sinne, jos vaikka kartalta putoaa.** (KS 24.10.2007)

Ai Kuusaa? Kas kun ei 6A tai Qsaa. **Miks ihmeessä Kuusankoski ei voisi säilyä?** (KS 1.10.2008)

Pelkojen takana on usein muutos. Kuntaliitoksessa keskeisiä seikkoja ovat muutos ja säilyminen: mitä asioita säilytetään ja minkä asioiden suhteen kokeillaan uutta (Mäkinen 2007, 129). Lainsäädännössä ei ole määritetty suoraan, millainen nimi uudella kunnalla tulee olla kuntaliitoksen myötä, mikä jättää tilaa keskustelulle erilaisista nimiehdotuksista. Tällöin voi nousta esille vaihtoehto, että jonkun liitoskunnan nimi voitaisiin ”säilyttää” eli ottaa uuden kunnan nimeksi. Kulttuurimaantieteilijä Pauli Tapani Karjalainen kirjoittaa piiloutuvasta paikasta, jolloin paikka on näkymätön ihmisten arjessa sen tuttuuden ja itsestäänselvyyden vuoksi. Vasta paikkaan liittyvät muutokset tekevät paikan näkyväksi ja nostavat sen huomion keskipisteeksi. (Karjalainen 2006, 84.) Tämän vuoksi muutoksia mukanaan tuova kuntaliitos voi saada asukkaan kiinnittämään enemmän huomiota kuntaan, vaikkei se aiemmin olisi ollut merkittävä hänen arjessaan. Reaktiona muutokseen voikin syntyä tunne, että kaiken on pysyttävä ennallaan, ja tämän napakoissa ilmenevän reaktion olen nimennyt *muutoshaluttomuusdiskurssiksi*. Filosofi Juha Sihvola kutsuu tällaista muutosten vastustamista ja perinteisiin takertuvaa paikallisuutta nurkkapatriottisuudeksi. Nurkkapatriottisuutta ilmenee usein yhteisöissä, jotka kokevat olemassaolonsa olevan uhattuna. Sen vuoksi yhteisön ulkopuolelta tuleviin muutoksiin ja yhteisön sisällä olevaan muutoshalukkuuteen suhtaudutaan negatiivisesti. Lopulta

nurkkapatrioottisuus voi johtaa yhteisön passivoitumiseen ja ahdasmielisyyteen. (Sihvola 2000, 64–65.) Lisäksi tunnettaessa psykologista omistajuutta kotikuntaa kohtaan on todennäköistä, että ihminen kokee, että hänellä on oikeus myös vaikuttaa omistajuuden tunnetta herättävään kohteeseen. Kunnan nimen valinta voidaan nähdä pakotettuna muutoksena, jossa joku toinen kontrolloi omistajuuden tunteen kohdetta. Tämän vuoksi pakotettu muutos voi aiheuttaa muutosvastaisuutta. (Dirks ym. 1996, 12, 16.) Muutoshaluttomuusdiskurssi näkyy napakoissa, joissa kirjoittajat suhtautuvat negatiivisesti ja ehdottomasti kuntaliitoksen tuomiin muutoksiin nimistössä.

Kuusankosken nimeä ei saa hyljätä! Kaikki postinumerot ja -toimipaikkojen nimet pitää säilyttää entisellään! – N. (KS 6.10.2008)

Vaaliexpressissä opiskelijoita, hyvä! Matkakorvaukset lukiolaisille ja kannustettava nuoria sekä lapsia! **Paikkakunnan nimet säilytettävä.** – **Mix kaik muuttuu.** (KS 7.10.2008)

Määrittelin *muuttumattomuusdiskurssiksi* sellaisen toiminnan, jossa muutoksen pelkoa pyrittiin napakoiden kirjoittajien keskuudessa hälventämään korostamalla muutoksen pienuutta. Kuntaliitos aiheuttaa uhkakuvia ja pelkoja kotikunnan ”kartalta putoamisesta” ja nimen häviämisestä ihmisten arjessa, mutta usein huoli osoittautuu turhaksi. Mikäli itsenäinen kunta lakkaa olemasta kuntaliitoksen myötä ja uudella kunnalla on käytössä uusi nimi, ei vanha kunta paikkana katoa, eikä sen nimikään niin kauan, kun sitä käytetään ja tarvitaan muista paikoista erottautumisessa (Paikkala 2009). Paikannimien ensisijainen tehtävä on identifioida tiettyjä paikkoja, ja usein kuntaliitoksen kautta syntyneet uudet kunnat ovat aluekokonaisuuksina niin laajoja, että vanhojen kuntien nimet kertovat parhaiten, mistä osasta uutta kuntaa puhutaan (Ainiala ym. 2008, 86; Paikkala 2009). Karjalainen mainitsee, että totuttaessa muutokseen, joka aikaisemmin nosti paikan huomion keskipisteeksi, alkaa paikka muuttua taas hiljalleen piiloutuvaksi paikaksi, johon ei arjessa kiinnitetä huomiota (Karjalainen 2006, 84–85). Kuntaliitos kiinnittää hetkellisesti huomion liitoskuntiin ja niiden nimien tulevaisuuteen, mutta ajan kuluessa liitoksen mukana tulleisiin muutoksiin totutaan, eikä nimien säilymisestä enää huolehdita. Muuttumattomuusdiskurssissa napakoiden kirjoittajat korostivat, että paikkojen nimet säilyvät kuntaliitoksesta huolimatta. Kirjoittajat pyrkivät vastaamaan varsinkin menetysdiskurssin kautta esitettyihin pelkoihin nimien katoamisesta ja painottivat kirjoituksissaan muutoksen pienuutta: paikannimet säilyvät ja vain hallinnollinen nimi muuttuu.

Oli sitten suurkunnan nimi mikä tahansa, niin **eiköhän kylien nimet pysy ennallaan.** – Anjalan flikka. PS. **Asunhan minä nytkin Anjalankosken Anjalassa.** (KS 9.11.2007)

Ihmettelen kovin suurkunnasta käytävää nimikeskustelua! **Eivät paikannimet mihinkään muutu. Vain hallinnollinen nimi Kouvola.** – Yx Kouvola. (KS 14.12.2007)

Muutos ei aiheuttanut napakoiden kirjoittajissa pelkästään pelkoa, vaan myös toiveita. Sihvolan mainitsema nurkkapatrioottisuus on vain yksi tapa suhtautua muutokseen. Menneisyyden käyttämistä matkailussa tutkinut Katriina Petrisalo kirjoittaa, että yhteisö voi vastata muutokseen myös pyrkimällä vaikuttamaan tai sopeutumaan muutokseen esimerkiksi ottamalla siitä vaikutteita. Muutos ei myöskään tarkoita kaiken perinpohjaista muuttamista, vaan siinä voidaan yhdistellä uusia ideoita ja vanhoja perinteitä. (Petrisalo 2001, 61.) Määrittelin *muutoshalukkuusdiskurssiksi* kuntaliitoksen ja kunnan nimen valinnan esittämisen uudistus- ja kehitysmahdollisuutena. Napakoiden kirjoittajilla oli monia uuteen kuntaan liittyviä toiveita ja odotuksia. Kuntaliitos esitettiin muutoshalukkuusdiskurssin kautta tapahtumana, joka ei hävitä vanhaa, vaan tarjoaa ennemminkin mahdollisuuksia.

Toivotaan, että kaupungin nimeäjillä on viisautta **tarttua tilaisuuteen uudistaa alueen imagoa** alusta lähtien. – Kymijoki. (KS 3.11.2007)

Joulukortteja kirjoittaessa tuli mieleen, että **saattaahan tää kuntien yhdistäminen palauttaa esmes Myllykosken postiosoitteeksi!** – Eiks? (KS 18.12.2007)

Määritin *tyytyväisyysdiskurssiin* kuuluvaksi sellaiset viestit, joissa napakoiden kirjoittajat selkeästi toivat esille tyytyväisyyttään odotustensa ja toiveidensa toteutuessa uuden kunnan suhteen. Monet viestit olivat sävyltään hyvin neutraaleja, jonka vuoksi positiivisten tunneilmaisujen piti käydä selkeästi ilmi kielellisten keinojen kautta. Tyytyväisyysdiskurssissa ilo kohdistui usein kirjoittajan hyväksi kokemaan nimiehdotukseen, vaikkei kyseistä nimeä olisikaan valittu virallisen tahon puolesta kunnan nimeksi.

Jippii! Ehdotus Kymenlaakso nimeksi **aivan nappiin!** (KS 3.10.2007)

Hienoa, Kymenlaakson kaupunki! – Samaa mieltä. (KS 3.10.2007)

Positiivisia tunneilmaisuja oli ajoittain vaikea havaita sävyltään neutraaleista kirjoituksista. Mieli-pidekirjoitukset ovat usein sävyltään negatiivisia, ja tekstiviestikommentit ovat taas negatiivisempia kuin pidemmät mieli-pidekirjoitukset (Cooper & Knotts & Haspel 2009, 134; Dupre & Mackey 2002, 145). Tämän vuoksi on todennäköistä, että aineiston luonteen vuoksi erilaisia negatiivisia tunneilmaisuja sisältäviä diskursseja esiintyi enemmän kuin positiivisia. Positiivisten tunneilmaisujen vähyys viesteissä voi selittyä sillä, että negatiiviset kokemukset ja tunteet motivoivat ihmisiä kirjoittamaan mieli-pidepalstoille enemmän kuin ilo tai tyytyväisyyden osoittaminen. Esimerkiksi toiveiden mukaisen kunnan nimen valinnan aiheuttama ilo ei välttämättä saa tarttumaan

puhelimeen napakkaa kirjoittaakseen, mutta pelko huonon nimiehdotuksen valitsemisesta kunnan nimeksi voi sen sijaan motivoida paremmin kirjoittamaan mielipidepalstalle. Ihmisillä on monenlaisia toiveita uuden kunnan nimen suhteen, joten on väistämätöntä, että osa tulee pettymään lopulliseen päätökseen. Kunnan nimeen kohdistuneiden toteutumattomien odotusten esille tuomisen nimesin *pettymysdiskurssiksi*. Pettymys kulminoitui juuri uuden kunnan virallisen nimen päättämiseen, joka murskasi joidenkin kirjoittajien toiveet nimen suhteen. Pettymyksen syyksi esitettiin esimerkiksi lunastamattomia lupauksia tai liian pieniä muutoksia.

Seutukunnan asukkailla **olisi mahdollisuus nimen myötä saada viimein hieman yhteistä identiteettiä, mutta ohjausryhmä takertuu vanhaan.** – Kymenranta. (KS 18.11.2007)

Taas meitä huijattiin! Luvattiin uusi kunta, uusi nimi, ja kuinka kävi? - Kouvola! Ihka ”uusi” nimi! **Näin sitä pitää kansaa huijata!** – PO. (KS 30.11.2007)

Sanomalehtien mielipidepalstat antavat kunnan asukkaille mahdollisuuden keskustella uuden kunnan erilaisista nimivaihtoehdoista, mutta valta kunnan nimen päättämisestä on lopulta muiden kuin tavallisen napakoiden kirjoittajan käsissä. Yksi syy muutoksen pelkoon ja vastustamiseen onkin kontrollin puute (Dirks ym. 1996, 7, 12). Määrittelin *voimattomuusdiskurssiksi* sen, kun kirjoittajat toivat esille muutosten vääjäämättömyyden ja omat vähäiset mahdollisuutensa vaikuttaa muutokseen. Kuntaliitoksissa asukkaat usein pelkäävät päätäntävällän karkaavan kauemmas (ks. Puustinen 1998; Mäkinen 2007). Voimattomuuden kokemisesta huolimatta napakoissa saatettiin ehdottaa erilaisia keinoja, joilla kirjoittaja pystyisi vielä vaikuttamaan kunnan nimen valintaan.

MR, puhut asiaa Kouvola-nimestä keskiviikon lukijalta-palstalla! **Eikö asiasta saisi virallista kansanäänestystä?** – KLA. (KS 16.11.2007)

Ei mitään Kymin kaupunkia. Riepula olisi parempi, mutta tällä menolla olisi paras nimi Ryysyranta! **Kun kuitenkin emme yhdistymiselle voi mitään, aamen.** (21.10.2007)

Paikkala mainitsee, että nimistönsuunnittelu on osittain myös muutoksen hallintaa. Tämän vuoksi nimien suunnitteluun tulisi nähdä vaivaa ja toteuttaa se mahdollisesti yhteistyössä asiantuntijoiden ja asukkaiden kanssa. (Paikkala 2001, 186; Paikkala 2005.) Kuntaliitoksissa yhdistyy nykyään hyvin erityyppisiä kuntia, mikä voi synnyttää kunnanosien välistä vastakkainasettelua, jolloin kuntalaiset saattavat kaivata lisää osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia (ks. Lundell 2013).

6.2. Häpeä, ylpeys ja kateus

Häpeä, ylpeys ja kateus ovat tunteita, jotka syntyvät joko sen perusteella, miten koemme muiden näkevän meidät, tai vertaamalla itseämme toisiin (Ehn & Löfgren 2007, 105; Leary 2004, 130). Nämä tunteet tarvitsevat kehittyäkseen jonkun toisen ihmisen, joka toimii peilinä omalle toiminnallemme. Edellä mainittujen tunneilmaisujen pohjalta rakentuneita diskursseja esiintyy kuntaliitoksen nimikeskustelussa, koska häpeän ja ylpeyden kaltaiset itsetietoisuuteen vaikuttavat tunteet ovat yleisiä sellaisissa tilanteissa, jotka ovat henkilön identiteetille merkittäviä (Tracy & Robins 2004, 115–116). Oman kotikunnan nimi on tärkeä sosiaalisessa kanssakäymisessä, koska sen avulla usein kerromme, mistä olemme kotoisin. Kotipaikkakuntaa tiedustelevat kysymykset ovat merkittäviä varsinkin uusia ihmisiä kohdatessa, koska kysyjällä on tarve sijoittaa vastaaja jonnekin (Koskihaara & Kyyrö 2015, 243). Ihmisen kasvuympäristö on kuitenkin usein asia, jota hän ei voi itse päättää, mutta joka silti vaikuttaa hänen kehitykseensä (Sihvola 2000, 63). Kotipaikkakunta voi leimata ihmistä niin perustavanlaatuisesti, että vastatessa ”mistä olet kotoisin?”-kysymykseen tietyn paikan nimellä voidaan jo sanoa, kuka vastaaja on ja millainen hänestä on tulossa. Näin ollen jotkut paikat voivat kantaa mukanaan stigmaa. (Ley 1983, 158; Myers 2006, 332–333.) Edellä mainittujen seikkojen vuoksi napakoiden kirjoittajat olivat tarkkoja esimerkiksi nimien herättämistä mielikuvista. Määrittelin *häpeädiskurssin* esiintyvän tilanteissa, jossa kirjoittaja pohtii kotipaikkakunnan nimen kertomiseen liittyviä negatiivisia vaikutuksia. Häpeän tai nolostumisen tunne kehittyy siitä, kun henkilö kokee muiden saaneen epäedullisen kuvan hänestä (Leary 2004, 130). Häpeädiskurssin avulla perusteltiin sitä, ettei tietyn nimistä paikkaa voi kertoa muille kotipaikkakuntanaan, koska nimeen liittyvien mielikuvien nähtiin liittyvän myös asukkaaseen itseensä ja antavan muille mahdollisesti huonon kuvan hänestä. Tietyn nimisessä paikassa ei haluta asua, eikä sieltä haluta kertoa olevansa kotoisin.

Kyllä tulevan suurkunnan nimi on oltava joku aivan uusi. **Eihän Kouvola-nimen alla halua asua kuin kouvolaalainen. Tuskin kaikki nekään.** – E. (KS 24.10.2007)

Kyllähän ehkä se Kouvola tunnetaan, mutta **kuka kehtaa sanoa olevansa sieltä kotoisin!?** Siispä Kymenranta on nimiehdotus uno! – Söpösepe. (KS 20.11.2007)

Kuntaliitos: **ketään ei varmasti harmittaisi kertoa asuvansa Kymenlaaksossa**, joten eikö se toimisi nimenäkin vallan mainiosti?! – Sue. (KS 27.10.2007)

Nimiin yhdistetyt mielikuvat voivat olla yksilökohtaisia tai tietylle ryhmälle yhteisiä (Ainiala ym. 2008, 35). Tämän vuoksi joihinkin nimiin yhdistettiin hyvin ristiriitaisia mielikuvia ja tunneilmaisuja. Joskus jokin asia voi saada tuntemaan häpeää, koska se on muiden mielestä häpeää aiheuttava asia, vaikka henkilö itse ei kokisi sitä hävettävänä (Leary 2004, 130). Napakoissa esiintynyt häpeädiskurssi

synnytti rinnalleen puolustusreaktiona *ylpeysdiskurssin*. Ylpeysdiskurssiksi määrittelen kirjoittajien tavan ilmaista ylpeyttä ja kieltää kotipaikkakunnan aiheuttama häpeä. Napakoiden kirjoittajat halusivat taistella häpeää vastaan ja osoittaa, että joistakin seikoista tulisi ennemminkin olla ylpeä kuin hävetä.

Mikä täs pikkukaupungis on turhaa? Muuttakaa pois, **jos ette kehtaa kaupungin nimeä sanoa**. Kunnan nimeksi Kouvola, joka **tunnetaan ja nyt jo kiva paikka**. (KS 6.11.2007)

Lopetetaan jo se nöyristely ja anteeksipyyntö Kouvolan olemassaolosta! Vain kolme mahdollisuutta: Kouvola, Kouvola, Kouvola! (KS 18.11.2007)

Toisin kuin itsetietoisuuteen vaikuttavissa tunteissa, kateus syntyy vertaamisen kautta. Ihmisen verratessa itseään toisiin voi hän tuntea kateutta tuntiessaan itsensä vähempiarvoiseksi (Ehn & Löfgren 2007, 105.) Nimesin *kateusdiskurssiksi* kirjoittajien syytökset kateuden vallassa toimimisesta tai siitä, että toiset liitososapuolet olisivat hyötäneet kuntaliitoksesta enemmän. Monikuntaliitos ja keskustelu uuden kunnan nimestä ovat otollisia kateusdiskurssille, koska liitoksessa on mukana monia erikokoisia kuntia. Jotkut liitoskuntien asukkaat voivat kokea, ettei päätöksenteossa kohdella kaikkia osapuolia tasapuolisesti. Esimerkiksi jos uuden kunnan nimeksi valitaan jonkun liitoskunnan nimi, voivat muiden kuntien asukkaat kokea itsensä vähempiarvoisiksi kuin tämän kunnan asukkaat ja tuntea kateutta.

Onnellisia on ihmiset, joilla ei muuta murhetta kun yx kadun nimi. Aivan sama, toiminnat säilyy. **Saitte jo pitää Kouvolan, eiks se riitä?!** (KS 3.7.2008)

Kateusdiskurssin kautta selitettiin myös kuntien päättäjien tekemiä päätöksiä kunnan nimen suhteen. Muutokset, kuten kuntaliitos ja sen myötä mahdollisesti muuttuva kotikunnan nimi, saavat ihmiset arvioimaan tilannetta ja kehittämään sen kautta tarinan, jossa he järkeistävät itselleen tilanteeseen johtaneet syyt ja seuraukset (Steigenberger 2015, 432). Napakoiden kirjoittajat näkivät kateellisten ihmisten toimintana sen, että ohjausryhmän päätyi ehdottamaan uuden kunnan nimeksi Kouvolaankoskea monille itsestään selvän Kouvolan sijasta. Kateutta on olemassa kahta laatua: hyvälaatuinen kateus motivoi ihmistä parantamaan asemaansa kateuden kohteen suhteen, kun taas pahalaatuinen kateus pyrki pudottamaan kateuden kohteena olevan henkilön samalle tasolle kuin itse. Pahalaatuinen kateus syntyy usein silloin, kun henkilö ei koe voivansa itse vaikuttaa tilanteeseensa tai hän ei koe kateutta aiheuttavaa tilannetta ansaittuna (Lange & Crusius 2015, 454; Van de Ven & Zeelenberg & Pieters 2012, 199.) Kateusdiskurssin yhteydessä esiintyi nimenomaan pahalaatuista kateutta, koska kirjoittajat eivät kokeneet oman kotikuntansa nimen muutosta ansaittuna.

Miksi kateellisille annetaan periksi? Suurin säästö tulisi, jos kunnan nimeksi tulisi Kouvola, vai eikö säästämällä nyt olekaan väliä? – Järkeä asiaan. (KS 17.11.2007)

Kuusankoskesta Kuusaa. **Kouvolan kosto Valtakadun menetyksestä.** Kuusankoski tunnetaan maailmanlaajuisesti. Tyhmää muuttaa muuksi. (KS 3.10.2008)

6.3. Maalaisjärki

Edellisissä alaluvuissa käsitelin erilaisia tunteisiin perustuvia diskursseja, jotka esiintyivät Napakatpalstan nimikeskustelussa. Nyt siirryn käsittelemään diskursseja, jotka perustuvat järkeen. Monet kunnan nimestä tehdyt ehdotukset ja päätökset saivat napakoissa osakseen tuomion, ettei niitä tehtäessä ollut käytetty järkeä. Järkevyyteen vedotessaan kirjoittajat kokivat, etteivät nimeä koskevat päätökset ole heidän maalaisjärkensä mukaisia. Etnologi Tiina-Riitta Lappi käyttää maalaisjärjen sijaan käsitettä arkitieto, joka sitoutuu elettyyn tilaan eli tilaan, jossa henkilön arki tapahtuu. Lappi määrittelee arkitiedon suhteessa asiantuntijatietoon, joka taas ei sitoudu tiettyyn paikkaan tai aikaan, vaan on luonteeltaan objektivoitua ja homogeenistä. (Lappi 2007, 19, 21, 25.) Ihmisen arjessaan kokemansa kokemukset ja ympäristöt vaikuttavat siihen, minkä hän näkee arkitietonsa mukaisena. Psykologi Ivana Markován mukaan maalaisjärki on arjessa ilmenevä ajattelutapa, joka on luonteeltaan rutinoitunutta ja normatiivista. Se perustuu kulttuurisiin sekä historiallisiin kokemuksiin ja uskomuksiin. Kulttuuriin pohjautuvan perustansa vuoksi käsitys maalaisjärjen mukaisesta toiminnasta on usein tietyn ryhmän jakama. (Marková 2012, 462, 465.) Määrittelin *maalaisjärkidiskurssiksi* napakoiden kirjoittajien arkitietoon perustuvan argumentoinnin nimikeskustelussa. Maalaisjärkidiskurssin kautta osoitettiin, ettei kyseinen ehdotus tai päätös sopinut kirjoittajan arjesta kumpuaviin kokemuksiin.

Maalaisjärjen käyttö on sallittu myös nimiasiassa. Saa olla Kouvola jatkossakin. – Nainen Kuusaalta. (KS 22.11.2007)

Hah! Vai Kouvola nimeksi. Sehän on vaan Kuusankosken ratapiha. Kuusankoski ainoa oikea vaihtoehto. – **Järki käteen.** (KS 9.11.2007)

Maalaisjärkidiskurssissa kaksi periaatetta esitettiin rationaalisina kunnan nimen valinnassa: tunnettuuden säilyttäminen ja rahan säästäminen. Zygmunt Bauman mainitsee kaksi erilaista rationaalisen toiminnan tapaa, jotka keskittyvät kumpikin keinojen valitsemiseen päämäärän mukaan. Instrumentaalisessa rationaalisuudessa keino tavoitteeseen pääsemiseksi valitaan sen perusteella, minkä koetaan parhaiten varmistavan päämäärän saavuttamisen. Arvorationaalisessa toiminnassa keino päämäärän saavuttamiseksi valitaan sen mukaan, mikä koetaan arvokkaimpana. (Bauman 1997,

140–141.) Etenkin uudisnimen valitseminen esitettiin nimikeskustelussa arkitiedon vastaisena toimintana, koska uuden nimen markkinoinnin koettiin vievän rahaa ja olevan samalla riski kunnan tunnettuudelle. Jo olemassa olevan nimen valitseminen rahan säästämisen kautta perusteltuna on instrumentaalista rationaalisuutta, koska sillä saavutetaan tavoite, eli nimen valitseminen ja käyttöönotto, kustannustehokkaasti. Kunnan tunnettuuteen vetoaminen on taas arvorationaalista toimintaa, sillä siinä kunnan tunnettuus nähdään arvona.

Älkää hyvät päättäjät **laittako miljoonia euroja uuden nimen vaihtamiseen. On euroilla tarpeellisempaa käyttää. Kouvola tunnetaan nimenä.** – Yksi asukas. (KS 17.11.2007)

Järki hoi! Kouvolankoskea ei ole edes olemassa! Kouvola on paras ja **kaikki Suomessa tuntevat paikan.** – Kuusaan poika. (KS 17.11.2007)

Kuntaliitoksen yhteydessä käytävä keskustelu on usein tunteiden ja järjen vastakkainasettelua. Puustisen mukaan kuntaliitoskeskustelussa on vallinnut arvokielteisyys, jolloin arvot, kuten erilaiset tunnesyyt, jäävät järkiperusteluiden rinnalla toisarvoisiksi (Puustinen 1998, 162). Nimesin nimikeskustelussa esiintyvän järjen korostamisen tunteiden kustannuksella *tunnekielteisyydiskurssiksi*. Tunteet esitettiin diskurssissa syynä siihen, että päätökset olivat huonosti tai väärin perustein tehtyjä.

Demarit taas laittaneet nimiasiassa lusikkansa soppaan. **Tunteella, ei taidolla.** (KS 17.11.2007)

Jospa otettaisiin **nimiasiassakin järki käteen tunteiden ja teennäisten kompromissien sijaan.** – Kouvola, Finland löydetään. (KS 19.11.2007)

Ratkaisuna tunteiden ja järjen vastakkainasetteluun kuntaliitoskeskustelussa Puustinen ehdottaa, että keskustelun keskiöön tulisi ottaa arvot. Puustinen kertoo, että useimmiten kuntaliitoskeskustelua määrittää arvoreduktionistinen ilmapiiri, jossa arvopohjaiset perustelut torjutaan, koska vastapuolten ei nähdä ymmärtävän tosiasioita. Kuitenkin hänen tutkimuksessaan nousi esille, että kuntaliitoksessa eri toimijoilla on hyvin erilaisia päämääriä ja arvoja. Eri osapuolet eivät tuominneet toistensa tunteisiin tai järkeen painottuvia näkemyksiä väärinä, vaan kyse oli ennemminkin erilaisista arvoista ja intresseistä. (Puustinen 1998, 140, 161–162.)

Napakoiden kirjoittajat toivoivat kunnan nimen valinnassa käytettävän järkeä, mutta rationaalisuuteen vetoavien viestien yhteydessä ilmeni erilaisia tunneilmajua. Esimerkiksi Ehn ja Löfgren yllättyivät yliopistomaailmaa havainnoidessaan, kuinka tunteellinen organisaatio yliopisto oli työpaikkana, vaikka yliopisto nähdään usein rationaalisuutta ja objektiivisuutta painottavana yhteisönä (Ehn & Löfgren 2007, 102–103). Napakoissa tunneilmajut näkyivät maalaisjärkidiskurssin yhteydessä esimerkiksi maltin menettämisenä tai nimittelynä. Markován mukaan maalaisjärjen normatiivinen luonne vaikuttaa myös siihen, että maalaisjärkeen perustuva ajattelutapa saa ihmiset jakautumaan eri osapuoliin ja puolustamaan näkökulmaansa (Marková 2012, 465). Tällainen toiminta voi johtaa esimerkiksi kiivaaseen kirjoitteluun mielipidepalstalla, jolloin erilaiset tunteet voivat tulla keskusteluun mukaan. Tällöin viestit saattoivat sisältää maalaisjärkidiskurssin lisäksi myös *ärsyyntymisdiskurssin*, jonka määrittelin aggressiiviseksi tai negatiivissävyytteiseksi käskyttämiseksi, jonka yhteydessä saattoi ilmetä myös nimittelyä. Ärsyyntymisdiskurssi tuli esille viesteissä, joissa kirjoittajat yrittivät saada muita lopettamaan nimien ehdottamisen tai tiettyjen nimitysten käyttämisen uudesta kunnasta. Tulkitsin viestit negatiivissävyytteisiksi niissä esiintyvän nimittelyn tai kiroilun vuoksi.

Lopettakaa **ääliöt** se nimien vääntö. Suurkunta on Kouvola. – Kojonkosk! (KS 9.11.2007)

Ei, ei, ei! Kouvola on liian pitkä, mitäänsanomaton, selvästi väkisin väännetty. **Ottakaa järki käteen**, kaikkia ei voi ikinä miellyttää. Kouvola! (KS 18.11.2007)

Heittäkää nyt jo **hemmetissä** tuo nimi Suur-Kouvola roskikseen. Sen nimistä kuntaa ei ole tulossa. – **Vihainen**. (KS 21.3.2008)

Erilaisten uutta kuntaa kuvaavien ilmausten käyttäminen voi kuulostaa joidenkin mielestä kunnan virallisen nimen kyseenalaistamiselta. Koistinen kuitenkin muistuttaa, että ihmisillä on tarve erottaa kuntaliitoksen myötä syntyvä uusi kunta ja yksi sen kunnanosista toisistaan, vaikka niillä olisi sama nimi (Koistinen 2013). Tämän vuoksi erilaiset Uusi Kouvola- ja Suur-Kouvola-nimitykset pysyvät arjen kielenkäytössä, ja voivat vaihtoehtoisena nimenä toimiessaan herättää ärsyyntymistä, kun uuteen kuntaan ei viitata sen virallisella nimellä. Samannimisistä paikoista johtuvien sekaannusten vuoksi Paikkala on ehdottanut, että hallinnollista aluetta kutsuttaisiin kunnaksi, ja sen sisällä oleviin alueisiin voitaisiin viitata kaupunkeina tai pitäjinä, jolloin eronteko samannimisen kunnan ja kunnanosan välillä helpottuisi (Paikkala 2009). Paikkalan ehdotuksen mukaan kuntaliitoksen lopputuotosta kutsuttaisiin Kouvola kunnaksi, mutta puhuttaessa sen sisällä olevasta kunnanosasta viitattaisiin siihen Kouvola kaupunkina. Pienempiä alueita kutsuttaisiin taas pitäjiksi kuten

Valkealan pitäjä. Näin tiedettäisiin tarkasti, milloin puhutaan Kouvolan kunnasta kokonaisuutena ja milloin vain kunnanosasta.

Tässä luvussa käsittelin erilaisia tunteiden ja järjen vastakkainasettelulle rakentuvia diskursseja. Kuntaliitos tuo mukanaan väistämättä muutoksen, johon kuntalaisilla liittyy toiveita sekä pelkoja, joita Napakat-palstalla olevat viestit kuvastavat. Nimikeskustelun tunteisiin ja järkeen perustuvissa diskursseissa on lopulta kyse muutoksen järkeistämisestä (engl. sensemaking), jossa yksilö pyrkii tulkitsemaan ja selittämään tilannetta oman arkitietonsa pohjalta. Samalla voi muodostua kollektiivista järkeistämistä, jossa järkeistettävästä tilanteesta käydään keskustelua, kuten Napakat-palstalla käytävässä nimikeskustelussa. Tämänkaltaisessa tilanteessa voidaan pyrkiä myös tietoisesti vaikuttamaan toisten järkeistämisprosesseihin (engl. sensegiving) niin, että kyseisen henkilön oma näkemys tulee osaksi ryhmän näkemystä tilanteesta. (Steigenberger 2015, 435, 438–439.) Esimerkiksi maalaisjärkidiskursseissa esiintyvät vaatimukset tunnettuuden säilyttämisestä tai taloudellisten seikkojen huomioonottamisesta ovat kyseisten henkilöiden järkeistämisprosessin tuloksia kuntaliitoksesta ja kunnan nimeen kohdistuvista muutospainesta. Samalla niillä yritetään vaikuttaa myös ryhmän, Napakat-palstan lukijoiden, järkeistämisprosesseihin, jotta muodostuisi yhteinen käsitys siitä, mikä kunnan nimestä päätettäessä on ”järkevää”. Tunteilla on myös sijansa prosessissa, vaikka puhutaankin järkeistämisestä. Organisaatiomuutoksia tutkineen Steigenbergerin mukaan tunteet vaikuttavat ensiksikin järkeistämiseen, koska järkeistettävää asiaa hahmottaessaan ihminen käsittelee myös omia tuntemuksiaan. Toiseksi järkeistämisprosessi vaikuttaa myös siihen, millaisia tunteita ihmisessä herää sen tuloksena. (Steigenberger 2015, 439.) Esimerkiksi muutoshalukkuus- ja muutoshaluttomuusdiskurssit muodostuvat järkeistämisprosessiin vaikuttavien toiveiden ja pelkojen kautta, kun taas häpeä- ja ylpeysdiskurssit syntyvät järkeistämisprosessin myötä muodostuvien tunteiden kautta.

7. PÄÄTÄNTÖ

Tämän tutkielman valmistuessa Kouvolan kuntaliitoksesta on kulunut melkein kahdeksan vuotta ja kunnan asukkailla on ollut aikaa tottua elämäänsä uudessa kunnassa. Tutkimusaineistoa tarkasteltaessa on huomattavissa, että keskustelu kunnan nimestä laantui Napakat-palstalla heti virallisen nimen varmistuttua. Siitä huolimatta vielä vuoden 2008 aikana mielipidepalstalla esiintyi ajoittain viestejä, joissa ehdotettiin kunnalle uusia nimiä tai pyrittiin vaikuttamaan muiden ihmisten tapaan käyttää erilaisia nimityksiä uudesta kunnasta. Olen tarkastellut Kouvolan Sanomien tekstiviestikommenttipalstalla käytyä keskustelua uuden kunnan nimestä yhdistymisselvityksen julkaisemisesta uuden kunnan syntymiseen asti. Tarkastelin kunnan nimen merkitystä asukkaiden kuntasamaistumisen kannalta: mikä tekee merkityksellisen kunnan nimen? Millaisia diskursseja esiintyy kuntaliitoksen toteuttamisen aikana käytävässä nimikeskustelussa?

Monikuntaliitos tuo mukanaan monia haasteita, joista yksi on uuden kunnan nimen päättäminen. Kouvolan tapauksessa kuntaliitoksessa oli mukana monia, rakenteellisesti erilaisia kuntia, joiden yhdistäminen yksien kunnanrajojen sisään ei ollut yksinkertaista. Uuden, pinta-alaltaan laajan kunnan asukkailla oli hyvin erilaisia kokemuksia alueesta. Tämän vuoksi kuntalaisilla oli erilaisia näkemyksiä siitä, minkä he kokivat uudelle kunnalle sopivana nimenä. Hyvä kunnan nimi paikantaa kunnan niin maantieteellisesti, kielellisesti kuin kulttuurillisestikin, mutta merkitykselliseksi se muuttuu kunnan asukkaalle, jos se vastaa hänen kokemuksiaan ja mielikuviaan alueesta. Sopivaksi koettu nimi otetaan käyttöön arjessa, ja yksi merkki kuntasamaistumisesta voi olla, kun uuden kunnan nimen kautta esitellään, mistä on kotoisin. Kuntasamaistumisen myötä uuden kunnan voi tuntea kotikunnaksi, jota kohtaan voidaan tuntea psykologista omistajuutta.

Napakat-palstalla käydyssä nimikeskustelussa havaitsemani diskurssit voi jakaa kahden teemaan: 'meidän' ja 'toisten' välisen rajan luomiseen ja ylläpitoon sekä tunteiden ja järjen vastakkainasetteluun. Kummatkin teemat saavat pohjansa kuntasamaistumisesta ja psykologisesta omistajuudesta. Kotikunta, joka kuntasamaistumisprosessin myötä tunnetaan omaksi, kohtaa kuntaliitosprosessin aikana monenlaisia muutoksia. Muuttuvat hallinnolliset rajat yhdistävät monen eri kunnan asukkaat samojen rajojen sisälle, mutta rajojen identiteettikerroksissa ei tapahdu välttämättä muutoksia samansuuntaisesti, jonka vuoksi vanhat jaot eri kuntien asukkaisiin voivat säilyä ihmisten mielissä. Psykologinen omistajuus voi kiinnittyä kotikunnan lisäksi myös sen

symboleihin, kuten kunnan nimeen, jonka vuoksi julkinen keskustelu uuden kunnan nimestä voi asettaa kotikunnan nimen itsestäänselvyuden kyseenalaiseksi. Nimet ovat tunnepitoisia sanoja, jonka vuoksi niistä keskustelu voi herättää erilaisia tunteita. Toisaalta kuntalaiset arvioivat kunnan nimiehdotuksia myös oman arkitietonsa pohjalta. Tällöin tärkeää on se, vastaako nimi henkilön kokemuksia ja arjen ympäristöä.

Nimikeskustelussa rakennettiin diskursiivisesti käsitystä 'meistä' ja 'toisista'. Nimesin kuuluvuusdiskurssiksi kirjoittajien tavan osoittaa ja legitimoida kuulumisensa paikkakunnalle paikallismurteen käyttämisen ja paikkakuntaan viittaavien nimimerkkien avulla. Kuuluvuusdiskurssin kautta kirjoittajat loivat pohjan, johon toiset kirjoittajat saattoivat liittyä yhteenkuuluvuusdiskurssia käyttäen, jolla he ilmaisivat kuuluvansa 'meihin' ja samalla korostivat 'meidän' samankaltaisuutta. Havaittiin yhteenkuuluvuusdiskurssia käytettävän myös eräänlaisen ryhmäkurin ylläpitämiseen, kun poikkeavia mielipiteitä ilmaisevia piti 'meidän' yhtenäisyyden säilyttämisen nimissä pyrkiä hiljentämään. Toisaalta kirjoittajat saattoivat erottautumisdiskurssin kautta sanoa itsensä irti yhteenkuuluvuusdiskurssin myötä rakennetusta 'meistä'.

'Toinen' rakentui nimikeskustelussa usein erilaisten valtasuhteiden pohjalta. Nimesin valtakurssiksi kirjoittajien tavan erottaa kirjoituksissaan kuntien päättäjät 'toisiksi', koska heillä oli valta vaikuttaa uuden kunnan nimen valintaan toisin kuin tavallisella napakoiden kirjoittajalla. Tällöin voitiin kokea, että 'toiset' päättävät 'meidän' asioista, kuten kunnan nimestä. Valtadiskurssiin liittyi myös ulkopuolisuusdiskurssi, sillä vaikka jotkut rajattiin ulkopuolisiksi ulkopaikkakuntalaisuutensa vuoksi, oli valta myös tekijä, joka teki monista paikkakuntalaisistakin ulkopuolisia. Valta näkyi ihmisten lisäksi myös eri kuntien välisissä suhteissa, sillä ylemmyysdiskurssin kautta ilmennettiin sitä, kuinka toiset kunnat olivat kuntien välisessä hierarkiassa muita korkeammalla. Ylemmyysdiskurssilla korostettiin myös suhdetta verrattuna toisiin kuntiin, mutta toisaalta esikuvadiskurssissa hierarkiassa korkeammalla oleva kunta nähtiin ennemminkin esikuvana, jonka toiminnasta voitiin ottaa mallia. 'Toinen' saattoi rakentua uhkadiskurssin myötä myös vaaratekijäksi uuden kunnan tulevaisuudelle.

Monet tunteisiin perustuvat diskurssit rakentuivat kuntaliitokseen liittyvien pelkojen ja toiveiden myötä. Muutoshalukkuusdiskurssissa kuntaliitoksen esitettiin tuovan erilaisia mahdollisuuksia ja

muutokset nähtiin tervetulleina uudistuksina. Tyytyväisyysdiskurssissa tuotiin ilmi taas kunnan nimen suhteen tehtyjä onnistuneiksi nähtyjä päätöksiä. Ihmisillä on kuitenkin monenlaisia toiveita kunnan nimen suhteen, jonka vuoksi uuden kunnan nimen virallistamisen jälkeen napakoissa esiintyi pettymysdiskurssi, jossa tuotiin esille toteutumattomia toiveita ja odotuksia nimen suhteen. Muutoshaluttomuusdiskurssi syntyi taas kirjoittajien reaktiona kuntaliitoksen tuomiin muutoksiin, jolloin kaikenlaiset muutokset nähtiin negatiivisina asioina ja monien seikkojen, kuten paikannimien, toivottiin säilyvän ennallaan. Tähän diskurssiin saattoi liittyä mukaan menetysdiskurssi, jossa paikannimet kuvattiin asioina, jotka kuntaliitoksen myötä katoavat ihmisten arjesta, tai voimattomuusdiskurssi, jossa kunnan nimi nähtiin seikkana, johon tavallisella napakoiden kirjoittajalla ole valtaa vaikuttaa. Muutokseen negatiivisesti suhtautuvia kirjoittajia lohdutettiin muuttumattomuusdiskurssin kautta, jossa korostettiin kuntaliitoksen tuomien muutosten pienuutta ja sitä, etteivät paikannimet häviä ihmisten kielenkäytöstä minnekään.

Häpeä- ja ylpeysdiskurssit rakentuivat nimikeskustelussa sen myötä, millaisen kuvan kirjoittajat kokivat muiden ihmisten heistä saavan, jos he kertovat tietyn nimisen paikan kotipaikkakuntanaan. Eri nimien aiheuttamaa häpeää ja ylpeyttä käytettiin argumentoinnin perusteena nimikeskustelussa. Ylpeysdiskurssi kehittyi vastadiskurssiksi häpeädiskurssille ja siinä korostettiin asioita, joista tulisi olla ylpeä häpeämisen sijaan. Kateusdiskurssissa pyrittiin selittämään eri toimijoiden tekoja kateudella, koska monikuntaliitoksissa joidenkin liitoskuntien voidaan kokea hyötyvän liitoksesta enemmän kuin toisten osapuolten, mikä mahdollistaa kateuden syntymisen. Kateus syntyy vertaamisen kautta ja varsinkin pahalaatuinen, muita vahingoittava kateus syntyy silloin, jos näkee toisten aseman ansaitsemattomana.

Erilaisiin tunteisiin pohjautuvien diskurssien rinnalla esiintyi myös maalaisjärkidiskurssi, joka perustui kirjoittajien arkitietoon. Maalaisjärkidiskurssin kautta järkevänä toimintana kunnan nimen valinnassa esitettiin kunnan tunnettuuden säilyttäminen tai taloudellisten seikkojen huomioon ottaminen. Maalaisjärkidiskurssissa korostettiin järjen käyttöä nimen valinnassa, mutta tunnekielteisyysdiskurssissa uuden kunnan nimen valinta esitettiin tilanteena, jossa tunteille ei ole ollenkaan sijaa. Rationaalisuutta korostavan maalaisjärkidiskurssin yhteydessä esiintyi ajoittain myös ärsyyntyneisyysdiskurssi, jossa saatettiin aggressiivisesti käskyttää tai nimitellä ihmisiä. Näin maalaisjärkidiskurssiinkin liittyivät myös kuohuvat tunteet.

Zimmerbauer ja Suutari kertovat, että kuntaliitoksen aikana aluesamaistuminen on asia, joka nähdään sekä kuntaliitosta edistävänä että haittaavana tekijänä. Toisaalta liitoskuntien asukkaiden toivottaisiin samaistuvan mahdollisimman nopeasti uuteen kuntaan, mutta toisaalta samaistuminen vanhaan kuntaan voi herättää vastustusta kuntaliitosta kohtaan. (Zimmerbauer & Suutari 2007, 357.) Tämän vuoksi kunnan nimen valintaan tulisi nähdä aikaa ja vaivaa, jotta kuntasamaistuminen uuteen kuntaan voisi mahdollisesti alkaa jo ennen kuntien yhdistymistä. Suomen Kotiseutuliiton pääsihteeri Lassi Saressalo kirjoittaa, ettei samaistumista uuteen kuntaan saa viedä eteenpäin väkijonalla (Saressalo 2012). Pakotettu samaistuminen voi herättää asukkaassa negatiivisia tunteita uutta kuntaa kohtaan, eikä siihen välttämättä koskaan rakennu samanlaista psykologisen omistajuuden tunnetta kuin vanhaan kotikuntaan. Saressalo kirjoittaaakin, että samaistumista on rakennettava ja vahvistettava pitkällä aikavälillä sekä uutta kuntaa että sen osia kohtaan (Saressalo 2012). Tämän vuoksi kuntaliitoksessa ei ole tarkoitus eikä edes mahdollista löytää nimeä, jonka kaikki uuden kunnan asukkaat hyväksyisivät, vaan löytää nimi, johon suurin osa voi samaistua, ja lähteä rakentamaan siitä lähtökohdasta uutta kuntaa, jonka asukkaat voivat kokea omakseen. Tästä huolimatta ihmisten sidettä vanhaan kuntaan ei saisi myöskään katkaista liian nopeasti. Kuntaliitoksissa luopumisen aika tulee aikanaan, kun vanhoilla kuntarajoilla ei ole enää merkitystä niin hallinnollisesti kuin ihmisten mielisäkään, mutta sitä ennen ihmisten samaistumista ei tulisi pakottaa (Saressalo 2012). Kuntalaisten merkitykselliseksi kokema kunnan nimi, joka vastaa heidän kokemuksiaan alueesta ja paikantaa alueen kielellisesti, kulttuurisesti sekä maantieteellisesti, voi toimia yhtenä perustana kuntasamaistumiselle, jonka lopputuloksena kuntaa kohtaan voidaan tuntea aikanaan myös psykologista omistajuutta.

Arviointi

Tutkielman toteuttamisessa haasteita aiheutti tutkimuksen tekemisen pitkä aikaväli. Aineiston keräämishetkellä tutkielmani tarkoituksena oli kuvata kuntaliitoskeskustelua yleisesti, mutta ajan kuluessa tutkimuksen fokus muuttui useaan kertaan. Tämän vuoksi esimerkiksi tutkimusaineisto olisi voinut muotoutua erilaiseksi, jos nimikeskustelu olisi ollut tutkimuksen kohteena alusta asti. Tutkimusaineiston ulottaminen koko kuntaliitoskeskusteluun teki alkuperäisestä aineistosta liian suuren käsiteltäväksi pro gradu -tutkielmassa, mutta toisaalta sen rajaaminen yhteen aiheeseen, kunnan nimeen, jätti ulkopuolelle monia mielenkiintoisia havaintoja ja ilmiöitä Kouvolan kuntaliitoksesta. Rajaamisesta huolimatta tutkimusaineisto oli edelleen suuri analysointia varten, mutta toisaalta viestien suuren lukumäärän vuoksi tiettyjen ilmausten toistuminen oli helpommin havaittavissa. Napakoiden kaltaiset tekstiviestikommentit ovat myös tuore näkökulma

kuntaliitostutkimukseen. Mikäli napakoiden luonteen ääripäitä korostavina mielipidekirjoituksina ottaa huomioon, on viestien kautta mahdollista tavoittaa ihmisten arjelle tärkeitä keskustelunaiheita. Toisaalta esimerkiksi alueen asukkaita haastatteleamalla olisin voinut saada syvemmän ymmärryksen siitä, mitä kunnan nimi asukkaille merkitsee, mutta toisaalta napakoita lukemalla oli mahdollista tavoittaa kirjoittajien tuntemuksia kuntaliitosprosessin toteuttamisen aikana. Koen lähiluvun sopivan hyvin menetelmäksi napakoiden kaltaisen tutkimusaineiston analysointia varten, sillä toistuvat, ymmärrystä syventävät lukukerrat tuottivat koko ajan uusia havaintoja aineistosta. Näiden havaintojen yhteen kerääminen taas auttoi havaitsemaan toistuvia teemoja tekstistä. Sen sijaan näen, että olisin voinut pureutua diskurssianalyysiin tarkemmin ja varsinkin erilaisten diskurssien tunnistaminen ja nimeäminen osoittautui vaikeaksi tutkimuksen tekemisen aikana. Tutkimusaiheen koin relevantiksi, koska jo kunnan nimeä käsittelevien napakoiden määrä kertoo siitä, että nimellä on kuntalaisille merkitystä, vaikka kuntaliitoksen suunnittelun ja toteuttamisen aikana muut seikat voidaan nähdä uuden kunnan nimen valintaa tärkeämpinä.

Jatkotutkimus

Yksi tutkielmani jatkotutkimussuunnista voisi olla kunnan päättäjien näkökulman tarkastelu kunnan nimenantoprosessissa. Esimerkiksi nykyään kriittinen nimitutkimus kiinnittää huomionsa etymologian sijaan valtasuhteisiin ja siihen, kuka päättää nimistä ja keiden äänet jäävät paikkoja nimettäessä kuulumattomiin (ks. Rose-Redwood ym. 2010). Kuntaliitoskontekstissa mielenkiintoista olisi tutkia, millä tavalla uuden kunnan nimestä keskustellaan esimerkiksi kunnanvaltuustoissa: miten valtuustojen jäsenet suhtautuvat kunnan nimiasiaan ja millaisia perusteita eri nimiehdotuksille annetaan?

Toisena jatkotutkimuksen suuntana voisi olla seurantatutkimus Kouvolan kuntaliitoksesta. Miten asukkaat suhtautuvat nykyään kunnan nimeen ja millaisena kuntaliitoksen nimikeskustelu näyttäytyy vuosien jälkeen? Miten uusi nimi on otettu käyttöön kuntalaisten arjessa ja tuntevatko asukkaat samaistuvansa kuntaan? Erilaisen tutkimusaineiston kerääminen esimerkiksi haastatteleamalla tai kyselyillä voisi antaa uuden näkökulman ja syvempää ymmärrystä kuntaliitoksen vaikutuksista asukkaiden arjessa.

Kolmantena jatkotutkimusaiheena voisivat olla tulevaisuudessa toteutuvat sosiaali- ja terveydenhuoltoalueet ja niiden vaikutus kuntien merkitykseen. Miten kuntien merkitys ihmisten arjessa muuttuu sote-alueiden myötä? Miten sote-alueet vaikuttavat ihmisten kuntasamaistumiseen ja voivatko sote-alueet toimia alueellisen samaistumisen kohteena? Esimerkiksi seutukuntien markkinointia ja niihin samaistumista tutkinut Zimmerbauer toteaa, että seutukunnat ovat alueita, joita markkinoidaan, mutta joihin ei samaistuta. Syynä tähän Zimmerbauer arvelee, että seutukunnat ovat muodostettu hallintolähtöisesti ylhäältä alaspäin, jonka vuoksi ne ovat jääneet alueiden asukkaille merkityksettömiksi. (Zimmerbauer 2011, 256.) Seutukuntien lisäksi läänit ovat tutkimuksissa todettu heikommaksi samaistumisen kohteeksi kuin kunnat, mutta siitä huolimatta vuoden 1997 lääniuudistus aiheutti keskustelua keskisuomalaisen identiteetin säilymisestä Keski-Suomen läänin sulautuessa Länsi-Suomen lääniin. (Pekola-Sjöblom & Helander & Sjöblom 2006, 93; Kivistö 1997). Ihmiset samaistuvat eri aluetasoihin eri tavoin ja nähtäväksi jää, muodostuuko sote-alueista seutukuntien kaltaisia alueita, jotka eivät herätä asukkaissa samaistumista vaan toimivat ainoastaan palveluiden järjestämisen perustana, vai alueita, jotka ovat asukkailleen niin poliittishallinnollisesti kuin identiteetinkin kannalta merkittäviä alueita.

LÄHTEET

Aineisto

Kouvolan Sanomat. Napakat-palsta 27.9.2007–31.12.2008. <http://www.kouvolansanomat.fi/napakat> (22.11.2016)

Kuvat

Maanmittauslaitos 11/2016. Taustakartta 1:320 000.

Kirjallisuus

Ainiala, Terhi & Saarela, Minna & Sjöblom, Paula 2008. Nimistöntutkimuksen perusteet. Helsinki: SKS.

Akaan kaupunki. Akaan historiaa. http://www.aka.fi/aka_info/akaan-historiaa/ (25.8.2016)

Alho, Kari 2007. ”Ei tarvetta muuttaa kunnan nimeä”. *Kouvolan Sanomat* 5.11.2007.

<http://www.kouvolansanomat.fi/Mielipide---Sana-on-vapaa/2007/11/05/Ei%20tarvetta%20muuttaa%20kunnan%20nime%C3%A4/200724298674/69> (26.8.2016)

Anderson, Benedict 2007 [1983]. Kuvitellut yhteisöt. Nationalismin alkuperän ja leviämisen tarkastelua. Tampere: Vastapaino.

Aucoin, James 1997. Does newspaper call-in line expand public conversation? *Newspaper Research Journal* 18 (3,4).

Averill, James R. 1996. Intellectual emotions. Teoksessa Harré, Rom & Parrott, W. Gerrod (toim.) *The Emotions. Social, Cultural and Biological Dimensions*. Lontoo: Sage.

Barnett, Clive 1998. The cultural turn: fashion or progress in human geography? *Antipode* 30 (4).

Bauman, Zygmunt 1997. Sosiologinen ajattelu. Tampere: Vastapaino.

- Baumgartner, Hans & Pieters, Rik & Bagozzi, Richard P. 2008. Future-oriented emotions: Conceptualization and behavioral effects. *European Journal of Social Psychology* 38.
- Clarkeburn, Henriikka & Mustajoki, Arto 2007. Tutkijan arkipäivän etiikka. Tampere: Vastapaino.
- Cooper, Christopher & Knotts, H. Gibbs & Haspel, Moshe 2009. The Content of Political Participation: Letters to the Editor and the People Who Write them. *Political Science and Politics* 42 (1).
- Dirks, Kurt T. & Cummings, Larry L. & Pierce, Jon L. 1996. Psychological ownership in organizations. Conditions under which individuals promote and resist change. *Research in Organizational Change and Development* 9.
- Dupre, Michael & Mackey, David 2002. Letters and Phone-Mails to the Editor. A Comparison of Reader Input. *Newspaper Research Journal* 23 (2,3).
- Ehn, Billy & Löfgren, Orvar 2007. Emotions in Academia. Teoksessa Wulff, Helena (toim.) *The Emotions. A Cultural Reader*. Oxford: Berg.
- Enges Pasi & Mahlamäki, Tiina & Virtanen, Timo J. 2015. Arki, juhla ja pyhä. Teoksessa Kouri, Jaana (toim.) *Askel kulttuurien maailmaan*. Turku: Turun yliopisto.
- Etnologinen tutkimus kuntarakenteen muutoksista. <https://kuntaliitokset.wordpress.com/> (22.11.2016)
- Fairclough, Norman 1992. Discourse and Social Change. Cambridge: Polity Press.
- Felski, Rita 2000. The Invention of Everyday Life. *New Formations* 39.
- Hall, Stuart 1999. Identiteetti. Tampere: Vastapaino.
- Halonen, Johanna 2005. Keskusta Centrum. Opaskilvet ja paikannimien tilat. Teoksessa Heikkinen, Vesa (toim.) *Tekstien arki. Tutkimusmatkoja jokapäiväisiin merkityksiimme*. Helsinki: Gaudeamus.
- Heller, Agnes 1984. Everyday life. Lontoo: Routledge & Kegan Paul.
- Hellman, Katja 2007. "Here the Whole Town is Your Territory". *Ethnologia Fennica* 34.
- Hujanen, Jaana 2000. Journalismin maakunnallisuus. Alueellisuuden rakentuminen maakuntalehtien teksteissä ja tekijöiden puheessa. *Jyväskylä Studies in Communication* 11.

- Hyyryläinen, Torsti & Piispanen, Sirkku 2013. Identiteettiresurssit paikalliskehittämisessä ja muutoskestävyydessä. Julkaisuja 32. Helsingin yliopisto: Ruralia-instituutti.
- Jalagin, Seija 2005. Japanilais-suomalainen rakkaustarina. Etnisyyden rajankäyntiä lähetystössä. Teoksessa Löytty, Olli (toim.) *Rajanylityksiä. Tutkimusreittejä toiseuden tuolle puolen*. Helsinki: Gaudeamus.
- Jokinen, Arja & Juhila, Kirsi 1999. Diskurssianalyttisen tutkimuksen kartta. Teoksessa Jokinen, Arja & Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero (toim.) *Diskurssianalyysi liikkeessä*. Tampere: Vastapaino.
- Jokinen, Arja & Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero 1993a. Johdanto. Teoksessa Jokinen, Arja & Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero (toim.) *Diskurssianalyysin aakkoset*. Tampere: Vastapaino.
- Jokinen, Arja & Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero 1993b. Diskursiivinen maailma: teoreettiset lähtökohdat ja analyttiset käsitteet. Teoksessa Jokinen, Arja & Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero (toim.) *Diskurssianalyysin aakkoset*. Tampere: Vastapaino.
- Jovero, Sari & Horelli, Liisa 2002. Nuoret ja paikallisuuden merkitys? Nuorten ympäristösuhteen tarkastelua Vantaan Koivukylä-Havukosken alueella. Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisuja. Espoo: Teknillinen korkeakoulu.
- Juvonen, Jaana 2003. Kouvola 1939–2003. Kauppala, läänin pääkaupunki, aluekeskus. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Kaarlenkaski, Taija 2010. Kilpikirjoitusten fiktionaalisten piirteiden tulkintaa. Teoksessa Pöysä, Jyrki & Järviluoma, Helmi & Vakimo, Sinikka (toim.) *Vaeltavat menetit*. Joensuu: Suomen kansantietouden tutkijain seura.
- Karjalainen, Pauli Tapani 2006. Topobiografinen paikan tulkinta. Teoksessa Knuuttila, Seppo & Laaksonen, Pekka & Piela Ulla (toim.) *Paikka. Eletty, kuviteltu, kerrottu*. Helsinki: SKS.
- Karasvaara, Maija 2015. *Kulttuuriperintö kulttuuripoliittisissa visioissa. Etnologinen tutkimus kulttuuriperinnöstä ministeriöiden poliittisissa teksteissä*. Jyväskylän yliopisto. Historian ja etnologian laitos. Pro gradu -tutkielma.
- Karvonen, Erkki 1999. Elämää mielikuvayhteiskunnassa. Imago ja maine menestystekijöinä myöhäismodernissa maailmassa. Tampere: Gaudeamus.

Kaukiainen, Yrjö 2012. Jokilaakso – rajamaa – maakunta. Teoksessa Kaukiainen, Yrjö (toim.) *Kyminlaakson historia II. Rajamaasta maakunnaksi 1810-luvulta 2000-luvulle*. Helsinki: SKS.

Kiviniemi, Eero 1990. Perustietoa paikannimistä. Helsinki: SKS.

Kivistö, Kalevi 1997. Kuinka käy keskisuomalaisuuden? Teoksessa Virtapohja, Kalle (toim.) *Puheenvuoroja identiteetistä. Johdatusta yhteisöllisyyden ymmärtämiseen*. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.

Knuuttila, Seppo 2010. Tutkimusaineistojen muodostaminen. Teoksessa Pöysä, Jyrki & Järviluoma, Helmi & Vakimo, Sinikka (toim.) *Vaeltavat metodit*. Joensuu: Suomen kansantietouden tutkijain seura.

Koistinen, Ulla 2013. Kuntaliitokset 2013 – kunnannimestä pitäjännimeksi? Kielikello 1/2013. <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=2568> (26.8.2016)

Koivunen, Anu 2008. Affektin paluu? Tunneongelma suomalaisessa mediatutkimuksessa. *Tiedotustutkimus* 31 (3).

Koski, Arto 2008. Monikuntaliitokset. Taitavasta toteutuksesta hyviin käytäntöihin. *Acta* 203. Helsinki: Suomen kuntaliitto.

Koskihaara, Niina & Kyyrö, Jere 2015. Identiteetti. Teoksessa Kouri, Jaana (toim.) *Askel kulttuurien tutkimukseen*. Turku: Turun yliopisto.

Koskihaara, Niina & Mäkinen, Minna 2017. Etnologi ja kansatieteilijä kuntaliitoksia tulkitsemassa. Teoksessa Fingerroos, Outi & Lundgren, Maija & Lillbroända-Annala, Sanna & Koskihaara, Niina (toim.) *Yhteiskuntaetnologia*. Helsinki: SKS. Hyväksytty julkaistavaksi.

Kotilainen, Sofia 2008. Suvun nimissä. Helsinki: SKS.

Kotimaisten kielten tutkimuslaitos. Yhdistyvien kuntien nimet.

http://www.kotus.fi/ohjeet/suomen_kielen_lautakunnan_suosituksia/suositukset/yhdistyvien_kuntien_nimet (26.8.2016)

Kouvola. Historia. <http://www.kouvola.fi/index/kaupunkijahallinto/tietoakouvolasta/historia.html> (24.11.2016)

Kouvola. Kaupunginvaltuusto.

<http://www.kouvola.fi/index/kaupunkijahallinto/paatoksenteke/kaupunginvaltuusto.html>

(28.8.2015)

Kouvola. Kuntaliitos 2009.

<http://www.kouvola.fi/index/kaupunkijahallinto/tietoakouvolasta/historia/kuntaliitos2009.html>

(22.11.2016)

Kouvola. Taskutieto 2011.

http://www.kouvola.fi/material/attachments/aintranet/konsernihallinto/viestinta/5ykGd56Ca/taskutieto_12_04_2011_valmis.pdf (21.11.2016)

Kouvolan Sanomat 6.11.2007. Vain Elimäeltä ”ei” kuntaliitokselle.

Kouvolan Sanomat 13.11.2007. Viisi kuntaa yhteen – Elimäki jäi ulos.

Kouvolan Sanomat 27.11.2007. Valtuustojen päätös: Kouvola.

Kouvolan Sanomat. Lukijakirjoitus. http://www.kouvolansanomat.fi/page.php?page_id=204

(23.11.2016)

Kouvolan Sanomat. Napakoiden julkaisuperiaatteet.

http://www.kouvolansanomat.fi/page.php?page_id=400 (8.1.2015)

Kunnat.net. Kuntaliitokset. <http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/kuntaliitokset/Sivut/default.aspx>

(22.11.2016)

Kunnat.net. Kuntaliitostutkimukset.

<http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/kuntaliitokset/kuntaliitostutkimukset/Sivut/default.aspx>

(22.11.2016)

Kuntarakennelaki. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20091698> (22.11.2016)

Kuula, Arja 2006. Tutkimusetiikka. Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Tampere: Vastapaino.

Laamanen, Elina 2007. Vapaaehtoiset pakkoliitokset. *Acta Electronica Universitatis Tamperensis* 632. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Lange, Jens & Crusius, Jan 2015. The tango of two deadly sins: the social-functional relation of envy and pride. *Journal of Personality and Social Psychology* 109 (3).

- Lappi, Tiina-Riitta 2005. Etnologinen tutkimus osana yhteiskunnallista keskustelua. Teoksessa Korkiakangas, Pirjo & Olsson, Pia & Ruotsala, Helena (toim.) *Polkuja etnologian menetelmiin*. Helsinki: Ethnos ry.
- Lappi, Tiina-Riitta 2007. Neuvottelu tilan tulkinnoista. Etnologinen tutkimus sosiaalisen ja materiaalisen ympäristön vuorovaikutuksesta jyvaskyläläisissä kaupunkipuhunnoissa. *Jyväskylä studies in humanities* 80.
- Laurén, Kirsi 2010. Kirjoitetun kokemuksen kiehtovuus. Teoksessa Pöysä, Jyrki & Järviluoma, Helmi & Vakimo, Sinikka (toim.) *Vaeltavat metodit*. Joensuu: Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura.
- Leary, Mark R. 2004. Digging deeper: the fundamental nature of "self-conscious" emotions. *Psychological Inquiry* 15 (2).
- Leavitt, John 1996. Meaning and Feeling in the Anthropology of Emotions. *American Ethnologist* 23 (3).
- Lehtinen, Ari Aukusti 2006. Osallisuuden ja kieltäytymisen paikat. Teoksessa Knuuttila, Seppo & Laaksonen, Pekka & Piela, Ulla (toim.) *Paikka. Eletty, kuviteltu, kerrottu*. Helsinki: SKS.
- Lehtonen, Juhani U. E. 2005. Kansatieteen tutkimushistoria. Teoksessa Korkiakangas, Pirjo & Olsson, Pia & Ruotsala, Helena (toim.) *Polkuja etnologian menetelmiin*. Helsinki: Ethnos ry.
- Leinamo, Kari 2010. Yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunista. Vuosina 2001–2009 toteutettujen maaseutu-kaupunki -kuntaliitosten tarkastelua. Vaasan yliopisto. Levón-instituutti.
- Leino-Kaukiainen, Pirkko 2012. Maakunta menneisyyttä etsimässä. Teoksessa Kaukiainen, Yrjö (toim.) *Kymenlaakson historia II. Rajamaasta maakunnaksi 1810-luvulta 2000-luvulle*. Helsinki: SKS.
- Lenz-Romeiss, Felizitas 1973. *The City. New Town or Home Town*. Pall Mall Press.
- Ley, David 1983. *A Social Geography of the City*. Lontoo: Longman.
- Lundell, Krister 2013. Poliittinen osallistuminen ja kuntaliitoksen mahdollisuus Turun seudulla. Tutkimuskatsauksia 4a/2013. Turun kaupunki. Kaupunkitutkimusohjelma.

- Lähdesmäki, Merja & Matilainen, Anne 2014. Born to be a forest owner? An empirical study of the aspects of psychological ownership in the context of inherited forests in Finland. *Scandinavian Journal of Forest Research* 29 (2).
- Lätti, Johanna 2007. Viidesti skoolattu kuntaliitos. *Kouvolan Sanomat* 13.11.2007.
- Löytty, Olli 2005a. Johdanto. Teoksessa Löytty, Olli (toim.) *Rajanylityksiä. Tutkimusreittejä toiseuden tuolle puolen*. Helsinki: Gaudeamus.
- Löytty, Olli 2005b. Kuka pelkää mustavalkoista miestä? Toiseuttavan katseen rajat. Teoksessa Löytty, Olli (toim.) *Rajanylityksiä. Tutkimusreittejä toiseuden tuolle puolen*. Helsinki: Gaudeamus.
- Marková, Ivana 2012. Method and Explanation in History and Social Representations. *Integrative Psychological & Behavioral Science* 46 (4).
- Myers, Greg 2006. "Where are you from?": identifying place. *Journal of Sociolinguistics* 10 (3).
- Mäkinen, Minna 2007. Kotikunta kaupunginosaksi. Säynätsalon kunnan ja Jyväskylän kaupungin kuntaliitos kulttuurisena ilmiönä. Jyväskylän yliopisto. Lisensiaatintyö.
- Mäkinen, Minna 2008. Sense of Locality and Changing Municipal Boundaries. *Ethnologia Fennica* 35.
- Mäkinen, Minna 2013. Kuntaliitos kotikunnassa. *Kotiseutu* 100.
- Newman, David & Paasi, Anssi 1998. Fences and neighbours in the postmodern world: boundary narratives in political geography. *Progress in Human Geography* 22 (2).
- Newman, David 2006. Borders and Bordering. Towards an Interdisciplinary Dialogue. *European Journal of Social Theory* 9 (2).
- Näre, Sari 1999. Tunteiden sosiologia yhteiskuntatutkimuksen kentässä. Teoksessa Näre, Sari (toim.) *Tunteiden sosiologiaa I. Elämyksiä ja läheisyyttä*. Helsinki: SKS.
- Oinonen, Eriikka & Blom, Raimo & Melin, Harri 2005. Onni olla suomalainen? Kansallinen identiteetti ja kansalaisuus. Raportti ISSP 2003 ja 2004 Suomen aineistosta. *Yhteiskunnallistieteellisen tietoarkiston julkaisuja* 1.
- Orjala, Jaana. 1996. Alueelliset ykköslehdet 'meidän' asialla. *Tiedotustutkimus* 2/1996.

- Paasi, Anssi 1998. Alueiden renessanssi ja identiteettipuhe. Teoksessa Hänninen, Sakari (toim.) *Missä on tässä?* Jyväskylä: SopHi.
- Paasi, Anssi 2003. Region and place: regional identity in question. *Progress in Human Geography* 28 (4).
- Paikkala, Sirkka 1999. Paikannimet – paikan muisti. Euroopan rakennusperintöpäivät Suomessa vuonna 1999. *Kielikello* 1/1999. <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=494> (26.8.2016)
- Paikkala, Sirkka 2001. Paikannimet kulttuuriperintönä. – Nimien maailmasta. *Kieli* 14.
- Paikkala, Sirkka 2005. Kunnannimet murroksessa. *Kielikello* 4/2005. <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=1605> (26.5.2016)
- Paikkala, Sirkka 2009. Sammatin pojasta Lohjan pojaksi? Kuntien nimenmuutokset vuonna 2009. *Kielikello* 1/2009. <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=1975> (26.8.2016)
- Pekola-Sjöblom, Marianne & Helander, Voitto & Sjöblom, Stefan 2006. Kuntalainen, kansalainen. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.
- Petrisalo, Katriina 2001. Menneisyys matkakohteena. Kulttuuriantropologinen ja historiatieteellinen tutkimus perinnekulttuurien hyödyntämisestä matkailuteollisuudessa. Helsinki: SKS.
- Phillips, Nelson & Hardy, Cynthia 2002. Discourse analysis. Investigating processes of social construction. *Qualitative Research Method Series* 50. Thousand Oaks CA: Sage.
- Pierce, Jon L. & Dirks, Kurt T. & Kostova, Tatiana 2003. The State of Psychological Ownership: Integrating and Extending a Century of Research. *Review of General Psychology* 7 (1).
- Pierce, Jon L. & Rodgers, Loren 2004. The Psychology of Ownership and Work-Owner Productivity. *Group & Organization Management* 29 (5).
- Pitkänen, Ritva Liisa 1999. Paikannimet. Teoksessa Paikkala, Sirkka & Pitkänen, Ritva Liisa & Slotte, Peter (toim.) *Yhteinen nimiympäristömme. Nimistösuunnittelun opas*. Kotimaisten kielten tutkimuslaitos. Helsinki: Suomen kuntaliitto.
- Puustinen, Sari 1998. Kuohuttava kuntaliitos. Helsinki: Suomen kuntaliitto.

Pöysä, Jyrki 2010. Lähiluku vaeltavana käsitteenä ja tieteidenvälisenä metodina. Teoksessa Pöysä, Jyrki & Järviluoma, Helmi & Vakimo, Sinikka (toim.) *Vaeltavat metodit*. Joensuu: Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura.

Pöysä, Jyrki 2015. Lähiluvun tieto. Näkökulmia kirjoitetun muistelukerronnan tutkimukseen. Joensuu: Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura.

Pöysä, Jyrki & Järviluoma, Helmi & Vakimo, Sinikka 2010. Luotuja kulkemaan: johdatus vaeltaviin metodeihin. Teoksessa Pöysä, Jyrki & Järviluoma, Helmi & Vakimo, Sinikka (toim.) *Vaeltavat metodit*. Joensuu: Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura.

Raento, Pauliina & Watson, Cameron J. 2000. Gernika, Guernica, Guernica? Contested meanings of Basque place. *Political Geography* 19.

Raeymaeckers, Karin. 2005. Letters to the Editor: A Feedback Opportunity Turned into a Marketing Tool. *European Journal of Communication* 20 (2).

Reader, Bill & Stempel, Guido & Daniel, Douglass K. 2004. Age, Wealth, Education Predict Letters to Editor. *Newspaper Research Journal* 25 (4).

Relph, Edward 2008 [1976]. Place and Placelessness. Lontoo: Pion Limited.

Riegert, Kristina & Åker, Patrik 2003. Knowing me, knowing you. Mediated identities in the Eastern Baltic Sea Region. Teoksessa Riegert, Kristina (toim.) *News of the Other*. Göteborg: Nordicom.

Riepula, Esko 2007a. Kouvolan seudun kuuden kunnan (Anjalankoski, Elimäki, Jaala, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala) yhdistymisselvitys. Hallinnon ja palveluiden järjestämissopimus. http://www.kouvola.fi/material/attachments/5w1jQeTnX/5jX0siro9/Yhdistymissopimus150508_UusiKansi040909.pdf (4.12.2016)

Riepula, Esko 2007b. Kouvolan seudun kuuden kunnan (Anjalankoski, Elimäki, Jaala, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala) yhdistymisselvitys. Selvitysosa. http://www.kouvola.fi/material/attachments/5w1jQeTnX/6If7YQR1B/Jarjestamissopimus_selvitys_osa_270907.pdf (4.12.2016)

Riukulehto, Sulevi 2016 (toim.) *Kunnat, rajat, kulttuuri. Muutoskokemuksia*. Helsinki: SKS.

Riukulehto, Sulevi & Suutari, Timo 2012. Joki on Nurmon äiti. Nurmonjokilaakso kotiseutukuvassa. Julkaisuja 28. Helsingin yliopisto: Ruralia-instituutti.

Rose-Redwood, Reuben & Alderman, Derek & Azaryahu, Maoz 2010. Geographies of toponymic inscription: new directions in critical place-name studies. *Progress in Human Geography* 34 (4).

Ruotsala, Helena 2013. Kenen kulttuuriperintö? *Kotiseutu* 100.

Saldaña, Magdalena & McGregor, Shannon C. & De Zúñiga, Homero Gil 2015. Social Media as a Public Space for Politics. Cross-National Comparison of News Consumption and Participatory Behaviors in the United States and the United Kingdom. *International Journal of Communication* 9.

Sandsdalen, Unni 1988. Setesdal today. Teoksessa Lauri Honko (toim.) *Tradition and Cultural Identity*. Nordic Institute of Folklore. Turku.

Saressalo, Lassi 2012. Kotipesä: Kuntaudistukseen ihmisenäkökulmaa. *Hiidenkivi* 1/2012 <http://www.hiidenkivi-lehti.fi/Digipaper/OldNews.aspx?id=3473> (7.8.2015)

Sihvola, Juha 2000. Yksilönä yhteisössä. Näkökulmia paikallisuuteen, globalisaatioon ja hyvään elämään. *Polemia-instituutti* 37.

Siltaoja, Marjo & Vehkaperä, Meri 2011. Diskurssianalyysi johtamis- ja organisaatiotutkimuksessa. Teoksessa Puusa, Anu & Juuti, Pauli (toim.) *Menetelmäviidakon raivaajat. Perusteita laadullisen tutkimuslähestymistavan valintaan*. Helsinki: Johtamistaidon opisto.

Semi, Jussi 2006. Whose city? Young People and Finnish Urban Space. Käsikirjoitus, tarjottu julkaistavaksi *Geografiska Annaler B*-lehdessä.

Sennett, Richard 2002. Työn uusi järjestys. Tampere: Vastapaino.

Seppovaara, Ossi 1988. Kymijoki. Virran kohtaloita vuosisatojen saatossa. Kouvola: Kymijoen vesiensuojeluyhdistys.

Sjöblom, Paula & Hakala, Ulla & Kantola, Satu-Päivi 2014. Kunnan nimen merkitys Turun seudun asukkaille kuntaliitostilanteessa. Tutkimuskatsauksia 2/2014. Turun kaupunki. Kaupunkitutkimusohjelma.

Steigenberger, Norbert 2015. Emotions in sense-making: a change management perspective. *Journal of Organizational Change Management* 28 (3).

- Taira, Teemu 2004. Kartanpiirtäjän kulkuneuvo. Kirjoituskilpakeruun lukumahdollisuuksia. Teoksessa Kurki, Tuulikki (toim.) Kansanrunousarkisto, lukijat ja tulkinnat. Helsinki: SKS.
- Taira, Teemu 2006. Työkulttuurin arvonmuutos työttömien kerronnassa. Helsinki: SKS.
- Talvi, Veikko 1953. Kouvolan seudun historia I osa. Seudun vaiheita varhaisista ajoista rautatiesolmun syntymiseen vuoteen 1890 saakka. Kouvola: Kouvolan kirja- ja kivipaino.
- Toriseva, Marianne 2005. 1 viesti saapunut. Intiimisti kännykällä? Teoksessa Heikkinen, Vesa (toim.) *Tekstien arki. Tutkimusmatkoja jokapäiväisiin merkityksiimme*. Helsinki: Gaudeamus.
- Tracy, Jessica L. & Robins, Richard W. 2004. Putting the self into self-conscious emotions: a theoretical model. *Psychological Inquiry* 15 (2).
- Tuan, Yi-Fi 1990 [1974]. Topophilia. A study of environmental perception, attitudes and values. New York: Columbia University Press.
- Turun Sanomat 6.9.2011. Länsi-Turunmaan uusi nimi on Parainen. TS-STT.
<http://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/254586/LansiTurunmaan+uusi+nimi+on+Parainen> (22.11.2016)
- Turun yliopisto. Niina Koskihaara.
<http://www.utu.fi/fi/yksikot/hum/yksikot/kansatiede/oppiaine/henkilokunta/niinakoskihaara/Sivut/home.aspx> (22.11.2016)
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2009. Humanistinen, yhteiskuntatieteellisen ja käyttäytymistieteellisen eettiset periaatteet ja ehdotus eettisen ennakoarvioinnin järjestämiseksi.
<http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/eettisetperiaatteet.pdf> (23.11.2016)
- Vaittinen, Helena 2007. Se on sitten Kouvolankoski. *Kouvolan Sanomat* 15.11.2007.
- Vakimo, Sinikka 2010. Periaatteista eettiseen toimijuuteen – tutkimusetiikka kulttuurintutkimuksessa. Teoksessa Pöysä, Jyrki & Järviluoma, Helmi & Vakimo, Sinikka (toim.) *Vaeltavat metodit*. Joensuu: Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura.
- Van de Ven, Niels & Zeelenberg, Marcel & Pieters, Rik 2012. Appraisal patterns of envy and related emotions. *Motivation and Emotion* 36.
- Vuorinen, Marja 2005. Herrat, hurrit ja ryssän kätyrit – suomalaisuuden vastakuvia. Teoksessa Pakkasvirta, Jussi & Saukkonen, Pasi (toim.) *Nationalismit*. Helsinki: WSOY.

- Wahl-Jorgensen, Karin 1999. Letters to the Editor. *Peace Review* 11 (1).
- Wahl-Jorgensen, Karin 2001. Letters to the Editor as a Forum for Public Deliberation: Modes of Publicity and Democratic Debate. *Critical Studies in Media Communication* 18 (3).
- Wahl-Jorgensen, Karin 2002. Understanding the Conditions for Public Discourse: four rules for selecting letters to the editor. *Journalism Studies* 3 (1).
- Wahl-Jorgensen, Karin 2004. A “Legitimate Beef” Or “Raw Meat”? Civility, Multiculturalism, and Letters to the Editor. *The Communication Review* 7.
- Wetherell, Margaret & Potter, Jonathan 1988. Discourse analysis and identification of interpretive repertoires. Teoksessa Antaki, Charles (toim.) *Analysing everyday explanation. A casebook of methods*. Worcester: Sage Publications.
- Widdicombe, Sue 1995. Identity, politics and talk: A case for the mundane and the everyday. Teoksessa Wilkinson, Sue & Kitzinger, Celia (toim.) *Feminism and discourse. Psychological perspective*. Lontoo: Sage.
- Zimmerbauer, Kaj 2006. Kunnan deinstitutionalisoituminen. Alueellinen identiteetti kuntaliitoksessa: esimerkkinä Peräseinäjoen ja Seinäjoen liitos. *Kunnallistieteellinen aikakauskirja* 2/06.
- Zimmerbauer, Kaj 2007. Imago ja kuntarakenteen muutos. Seinäjoen ja Peräseinäjoen kuntaliitoksen vaikutus alueellisen imagon kehittämiseen. *Alue ja ympäristö* 36 (2).
- Zimmerbauer, Kaj 2011. From image to identity. Building regions by place promotion. *European Planning Studies* 19 (2).
- Zimmerbauer, Kaj & Kahila, Petri 2006. Seinäjoki-Peräseinäjoki kuntayhdistymisprosessin seurantatutkimus. *Ruralia-instituutin julkaisuja* 8. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Zimmerbauer, Kaj & Suutari, Timo 2007. Alueellinen identiteetti kuntarakenteen muutosprosessissa – Aluesamaistumisen olemuksen ja tutkimuksellisten haasteiden jäljillä. *Kunnallistieteellinen aikakauskirja* 4/07.
- Zimmerbauer, Kaj & Suutari, Timo & Saarteenoja, Antti 2012. Resistance to the deinstitutionalization of a region: borders, identity and activism in a municipality merger. *Geoforum* 43.

Zimmerbauer, Kaj & Paasi, Anssi 2013. When old and new regionalism collide. *Journal of Rural Studies* 30.

LIITE 1. Napakat-palstalla esiintyneet nimiehdotukset 27.9.2007–31.12.2008

Kouvola	64	Kaakonna
Kymenranta	21	Keltinkoski
Kymenlaakso	11	Koala
Valkeala	10	Kohmelo
Riepula	7	Kohmola
Kymenkoski	6	Kolarinmäki
Kuusankoski	5	Kosket
Kymenhovi	5	Koskikymi
Kouvonkoski	3	Kotka 2
Kymijoen-kaupunki	3	Kotka pohjoinen
Kymijoki	3	Koukoski
Hui Hai	2	Kouvokoski
Koskela	2	Kouvola 3000
Kouvolankoskenkorva	2	Kouvola Rock City
Kouvolankoski	2	Kovakoski
Kouvostoliitto	2	Kovhoosi
Mutteri	2	Kuskova
Sippola	2	Kuusela
Utti	2	Kuuskoski
Walkiala	2	Kuutonen
Verla	2	Kyme
Anjala		Kymenkaupunki
Elimäki		Kymenlinna
Iso-Riepula		Kymenlukko
Jokilaakso		Kymenmaa
Kaakko		Kymi

Kymikouvola	Uusi-Kouvola
Kyminkosket	Uusi Paapeli
Kyminkoski	Uuskouvola
Kyminnapa	Uutela
Kymmene	ValCo
Laakso suurelle unelmalle	Walkealan asemakylä
Lappala	Valtokoski
Lintukymi	Werla
Myllykoski	Virtava
Napakymi	Vi**ula
New Babel	Voikkaa
New Kouvola	Ylä-Kymi
Pohjoiskymi	Ympäristö
Pöhlölä	
Pöhlölänkoski	
Riepu	
Rottalaakso	
Ruuhveti	
Ryysyranta	
Salpakoski	
Suur-Iitti	
Suurkouvola	
Turhaveteinen	
Turhinkoski	
Uimila	
Uusi Kouvola	

